

Handwritten text, possibly a date or reference number, located in the top right corner.

Main body of handwritten text, likely a list or account, running vertically down the right side of the page.

Handwritten word or symbol, possibly a signature or a specific entry, located in the middle right section.

Число
С. А. К.

С. С. Х. Х. Х.

2003

Всего страниц 2003

2003

{ Cod. 338. }
in 4.º magno.

Compilatio Definitionum
Capituli Generalis Cisterciensis,

Edita anno Domini
1318.

ff. 640

1880

Handwritten text in cursive script, including the word "L'Esperance" and the date "1880".

Handwritten notes at the top of the page, including the word "procurator" and other illegible text.

Anno dñi M^o CC^o decimo oct.

Main body of handwritten text, appearing to be a list or record of events, with some words like "monasterio" and "procurator" visible.

Vertical handwritten notes on the left margin, including the name "Cristobal" and other illegible text.

Seer pny as penas q deve au todo moço q he
aprehendido achado en furto. Apmoira he q
he peso as estornuqido. A se q deve seer en
caçer id adlydro de seu dlydro. A m q no
pod accusar nehuu ne dar testimonho cot
A ne usua ne no pode ualey en licoy ne pod
seer en licoy. ne por ne se por ne tell ualey o ne
faze. ne pod seer pmouido. A m he q se fa
huve de hto ultimo deo de. Ennis qto o
Alle me dny rodallas seitas feyis dnuu dno
coma dny uigua. v. dias tomay a adia pna
no cabido das moçes. Al he q se ofurto for ams
qo ualey de xxv seldos. detorne seos coapena daladro
re suso pna. quso deve de seer posto en grue
culpa. Al he q se o moço for achado ou pna d
legitimamete en furto quso infame. heco de
peccado ampuies no pota seer peccado aos mty
nehuus legitimos ne usay delles. Esto he qto
nao dismoçes q fez o cabido qeera. s. diao vj
no. s. seym. en parafas desuarrados

muo
supra

In capite appellatū distinctionū capituli generalis
edita anno dñi. m. ccc. xvij.

Prima distinctio agit in g^o. de ordinacōne
et institucōe ordinis uniuersi. que p^oma sui
diuisione diuidi in tres p^otes. **I**n
p^oma agit^r de ordiis institucōe. **I**n
secūda de ordiis reformatiōe. **I**n t^ocia
de ordiis p^omocone.

Prima g^o p^o est
instituciua. **S**ecūda reformatiua. **T**ercia p^omoctiua.

Prima que est instituciua. v. distinctiōes continet.

In p^oma agit^r de obseruacōe regle morū que continet
cartā caritatis et clemētina. **I**n secūda de exposicōe

liberatiū et p^ouilegiū. **I**n t^ocia de d^ostructione abbatiaz
et exnatiū eccliaz. **I**n quarta de d^odicacōe. benedictiōe et

p^omocone p^o. **I**n q^onta de celebracōe diuini officij et
festiuitatiū. **S**ecūda que est reformatiua. v. distinctiōes

continet. **I**n p^oma agit^r de. ca. g^o. d^oct^o et iurisdicōne.

In secūda de causis ordiis et culparū corrigēne. **I**n t^ocia de
p^ortib^o abbatū et uisitatiōe. **I**n quarta de officialiū

officiū d^osp^olacōe. **I**n q^onta de dirigēdoz in uia
multiplici rōne. **T**ercia p^o est. l. p^omoctiua. s. distin-

ctiōes continet. **I**n p^oma agit^r de correpcōe uiuoz ul.
mortuoz. **I**n secūda de p^octiōe d^octū. **I**n t^ocia de ad-

ministracōe uictualū. **I**n q^onta de d^odicōne et statu c^o
uisoz.

In quinta de religioe & uita monialiu. & sic sunt quidam
 distinctiones in hoc opusculo & tenentes uniuersa. Et aut
 facilius inueniat lector quod requiritur per dicte distinctiones
 per diuisa capla & suis rubricis subdividitur. In quibus
 semper quod materia uariatur aut statuta. ca. ge. fuerunt annis
 preteritis inouata. diuisi sunt per paragraphi intermixti. & quod
 gaudet breuitate modernis. quolibet predictarum distin
 ctionum cum suo numero in quolibet huius libelli folio cum unica
 dictione. que totam intentionem distinctionis summarie communi
 dicitur de rubrica est notata. Ita quod quolibet dictione cuius distin
 ctionem per ordinem correspondet que distinctiones tribus uel
 bis communi tenentur. **O**rdinat. **I**ndulget. **F**undat. **S**aciat.
Cant. **T**er. **C**orrigit. **H**ec uisit. **O**perat. **I**ter.
Recipit. **C**ontrahat. **E**t uictu. **C**on uisus. **E**t
 moniales. **ca.**

Libellus statutorum. cuius ordinis illorum uidelicet que ad
 regulare obsequia correctionem morum interque discipli
 nam pertinere nesciunt. Incipiunt capla prime distinc
 tionis que continet. **xviii.** **l.** quique in carta cantuarum. **cc. viij.**
De uniformitate ordinis in moribus icantu | **i**dememina
 & malis. **D**e uisitacionibus per ordinem faciedis. **D**e
 generatione abbatum filiarum & ca. **ge.** **D**e electionibus
 qualiter in ordine fiat. **D**e correctione abbatum & sum
 ordinis uniuersis. Incipiunt capla demerina & aliorum sui
legionum

De comēdacioē ordīs cist. uniuersi. **D**e cura
uitatis mōstij electione ac confirmacioē abbatis cist.
De remissioē statutorū cōcilij. gē. electionibz et
electoribz ordīs. **D**e. cā. gē. difinitoribz de lris. cā.
missis. de iudicibz datis et elemosīs. **D**e uisitacioē
domo. cist. et yclamacionibz iea faciēdis. **D**e uitaō
nibz et uisitoribz ordīs potestate eoz euectionibz et
pūtiōis. **D**e pūtiōibz in uisitacōne de domis et
prootalacōne uisitacōis. **D**e causis de posicionū de ma
le positis restituechis et obligacōne ordīs. *In caput.*
capit. scilicet difinitōis que agit de libertatibz immu
nitatibz et indulgencijs a sede aplice nobis cōcessis.
De pūlegijs genalr ordi cōcessis. **D**e pūlegijs
sup sentencijs exscacōis suspēsiōnū et mēditi. **D**e
pūleg. sup electionibz cōsecōnibz bnedicōnibz et or
dinacōnibz. **D**e pūleg. sup nouicijs recipiēdis
retinēdis et cōcedēdis p̄s ordīs. **D**e pūleg. sup de
cimis procuracōnibz et exaccōnibz p̄latorū elegacōnū.
De pūleg. sup cāis nris p̄sequēdis et de fēdēdis
et sup iniurijs. **D**e pūleg. sup citacōnibz uisitacō
nibz et correctōnibz ordīs. **D**e pūleg. s̄r absolucio
nibz et dispesacōnibz. **D**e pūleg. s̄r statū monialū
ordīs. **N**ot mōibz mōstijs ordīs habeat̄ trāsc̄pta.
pūlegiorū cōmunū et ut om̄s p̄serim abbate s

ad uicione ipoz i tendat. **De modo seu forma dese-**
dendi libertates ordinis. Incipiunt capla tunc distincio-
nis que sunt duo. **De abbacis ecclis fundacis et ordi-**
nij incorporandis. **De campanis libris cimiterijs**
et alijs officijs. Incipiunt capla que distinciois que
sunt quatuor. **De ingressu mulieru i abbacis.**
ordis pro hibito n tēpe dedicacōis ecclie. **De**
nouicijs i domo alia bñedctis et de bñedctis ante tēp
et de monachis alio ordis et de nouicijs reuerēdis. **De**
ambiciosi et p̄sūptuosi s̄ p̄mociōe ad ordies acte-
mere ordinatis. et de abbatino p̄ monachū nō ministia-
do. **De bñedctōe abbatū nouiciorū. Incipiunt capla**
v. distinciois que sunt nouem. **De mediocitate in**
cantu. **De cōmemōciōe b̄e q̄ et eius missa cotidiana et**
et eius m̄missiōe thori ip̄. **De missa b̄e marie.**
De uigilijs b̄e marie. hymnis p̄cellionibz et p̄faciōibz.
De satisfaciōe ad gradū de nō loquēdo tēpe diuini
officij. de orōnibz in cōuētu prostrato corpz nō faciē-
dis et de reuerēcia nōis ih̄u x̄. **De anniūarijs et**
suicijs in morte nō faciēdis de exitu ade functū. de festi-
nouis aut cōmemōciōibz nō faciēdis et de missis nō q̄
cedendis. **De missa de t̄nitate et de sp̄u sc̄o.** **De mi-**
ssis matutinalibz et de d̄la p̄senti de functo et festis.
diuisorū sc̄oz et d̄la ecclie tue. **De festo sc̄e t̄nita-**
tis

3
et dōca in palmis. de eleuatiōe eucharistie et tēpe cele
viati et cōmuniōe ministror. *Incipiūt capla. vj. disti
ctiois que sūt. vij.* **D**e honeta et moderata p̄caciōe
ueniētiū ad cap. gē. **D**e remotis abbt̄ibz eq̄taturis
puens ueiētibz ad cap. gē. **D**e abbt̄ibz remanētibz
ad cap. gē. **D**e in ḡssu i cut. an cap. et de monachis nō
ad ducēdis et hospitiōibz tēpe. cā. gē. ibi inuētis **D**e in
ḡssu in cut. et q̄modo incipiēdū sit cap. et qualiter se ha
bēt abbates in cap. gē. **D**e definitōibz eligendis.
de lris missis legēdis de moribz tēpe. cā. obfūadis de
defectibz inq̄rendis de elemosinis colligēdis. et de lris i
petrādis **D**e definitōibz habendis orōnibz faciēdis
missiōibz de nūciadis. *Incipiūt capla. vij. disti
ctiois que sūt. viij.* **D**e causis ordis et potestate iudiciū
et modo p̄cedēdi. **D**e impetrātibz. ul. appellātibz ext
ordis instituta. **D**e casibz i q̄bz abbates nō disp̄sāt
sū s̄lilo. cā. gē. et in q̄bz disp̄sare possūt **D**e regula
inchoanda et libello definitōnū legēdo de anni uisitiō
abbm et cōfessione **D**e pena leuit culpe et de pena ilh
cite dānciū recipiēciū fractiōe silenciū. inordinate loq̄
ciū p̄ribz abbt̄ibz sū licēcia sc̄benciū **D**e pena ḡuū
culpe et dex̄caciōe in ramis palmarū. et pro manū in
reaciōe. et de carceribz **D**e homicidijs p̄cussoribz sor
tleg. furibz. p̄petarijs ordis qualiter p̄uniāt.

De detractoribus et libellos in fame sceleribus et conspuatoribus et de de phœsis in contagione carnis. *Incipiunt capitulum viij. distinctionis que sunt. v.*

De forma uisitacionis et modo uisitandi. **D**e abbatibus et monachis uisitatibus apertibus abbatibus destinatis. **D**e abbatibus cedentibus et de posicione abbatis et potestate uisitatoris. **D**e in querendo statu domus in uisitacione tam in spiritualibus quam in temporalibus. **D**e electionibus ordinis et qualitate eligendorum et de episcopis ab ordine assumptis. *Incipiunt capitulum iij. distinctionis que sunt. iij.*

De sigillis et sigillacione litterarum. **D**e expensis. abbatibus et officialium. **D**e portis. infirmario. uestuario. et portario claustrum. **D**e procuratoribus et studiis et studencis. *Incipiunt capitulum v. distinctionis que sunt. iij.*

De his quibus licet ire mittere. uel. scribere *romanam* romanam. **D**e diuersis prius euntibus uel redeuntibus. uel. missis per negociis. **D**e emissis uel actis. ad omnes propriis pro culpa. **D**e emissis per confessione et de remanentibus. *Incipiunt capitulum xj. distinctionis que sunt. iij.*

De nouiciis de calatrava cartusiensibus et alijs religionis recipiendis. **D**e placis et familiaribus hospitibus recipiendis. **D**e fugitiuis ordinis ab ordine distendebis per seculum uagantibus ad ordinem reuertentibus que recipiunt. **D**e abbatibus ex altitias proprias de furtis et alijs diuersis ad seculum recipiendis. *Incipiunt capitulum xij. distinctionis que est una.*

De his quibus licet ire mittere. uel. scribere *romanam* romanam. **D**e diuersis prius euntibus uel redeuntibus. uel. missis per negociis. **D**e emissis uel actis. ad omnes propriis pro culpa. **D**e emissis per confessione et de remanentibus. *Incipiunt capitulum xj. distinctionis que sunt. iij.*

De nouiciis de calatrava cartusiensibus et alijs religionis recipiendis. **D**e placis et familiaribus hospitibus recipiendis. **D**e fugitiuis ordinis ab ordine distendebis per seculum uagantibus ad ordinem reuertentibus que recipiunt. **D**e abbatibus ex altitias proprias de furtis et alijs diuersis ad seculum recipiendis. *Incipiunt capitulum xij. distinctionis que est una.*

De his quibus licet ire mittere. uel. scribere *romanam* romanam. **D**e diuersis prius euntibus uel redeuntibus. uel. missis per negociis. **D**e emissis uel actis. ad omnes propriis pro culpa. **D**e emissis per confessione et de remanentibus. *Incipiunt capitulum xj. distinctionis que sunt. iij.*

De nouiciis de calatrava cartusiensibus et alijs religionis recipiendis. **D**e placis et familiaribus hospitibus recipiendis. **D**e fugitiuis ordinis ab ordine distendebis per seculum uagantibus ad ordinem reuertentibus que recipiunt. **D**e abbatibus ex altitias proprias de furtis et alijs diuersis ad seculum recipiendis. *Incipiunt capitulum xij. distinctionis que est una.*

De his quibus licet ire mittere. uel. scribere *romanam* romanam. **D**e diuersis prius euntibus uel redeuntibus. uel. missis per negociis. **D**e emissis uel actis. ad omnes propriis pro culpa. **D**e emissis per confessione et de remanentibus. *Incipiunt capitulum xj. distinctionis que sunt. iij.*

De nouiciis de calatrava cartusiensibus et alijs religionis recipiendis. **D**e placis et familiaribus hospitibus recipiendis. **D**e fugitiuis ordinis ab ordine distendebis per seculum uagantibus ad ordinem reuertentibus que recipiunt. **D**e abbatibus ex altitias proprias de furtis et alijs diuersis ad seculum recipiendis. *Incipiunt capitulum xij. distinctionis que est una.*

De his quibus licet ire mittere. uel. scribere *romanam* romanam. **D**e diuersis prius euntibus uel redeuntibus. uel. missis per negociis. **D**e emissis uel actis. ad omnes propriis pro culpa. **D**e emissis per confessione et de remanentibus. *Incipiunt capitulum xj. distinctionis que sunt. iij.*

De fide uisione et custodia depositorum de mutuis non
contrahendis et elemosinis non recipiendis. **Incipiunt ca-**

pta. viij. distinctionis que sunt ad De cibis die-
turalibus et quadragesimalibus. De carnibus non co-
medendis nec secularibus ministrandis. De purgationibus et
potu. **Incipiunt cpta. xiiij. distinctionis que sunt ad.**

De magistro receptionis et professione uisorum. De uir-
ginitate et honore uisorum. De festis missis communione

uisorum. De caplo silencio et disciplina uisorum. De
refectioe usui cibo. mixto. et unione uisorum. De
uestitu lectis et itine uisorum. **Incipiunt cpta. xv.**

distinctionis que sunt ad. De pacitate uisitacione
in corporacione monialium. De inclusione et festioe et

claustris monialium. De benedictione habitus et corre-
ptione monialium. De institutione abbatissarum capel-
lanis et uicis monialium. **Incipit prologus sup carta**

de qua ordo cyst. eet plu caritatis

Ate qua ordo cyst. eet plu caritatis
rumu dilatato domni Stephani abbas
cist. cu uetu suo. cetiq; abbes pda
ordis. de uetum suoz consensu unai

mi. qd da statutum seu decretum condit ediderunt. i q
ide patres. mutue pacis. caritatis. disciplineq; firmitati
naufragium. precauentes. dilucide statuerunt. ac i suis
scriptis suis postis reliquerunt. quo pacto. quouem.

ymō quia caritate. cā ipi qm̄ monachi corūdem. p̄ abba-
cias. diuisis mūdi p̄tibz corporibz diuisi. animis in-
dissolubz unūc̄. **H**oc aut̄ decretū cantā caritatis uo-
cari. censuerūt. eo q̄ statutū h̄modi oīs exactionis
grauame ppulsa. solā caritate. aīaz utilitate. indi-
uinis & humanis exequit̄. **Incipit carta caritatis
de uniformitate ordīs in mōbz & carit̄ in alijs. c. j.**

Quia unū ueri regis dñi & magistri. nos om̄s suos
licet in utiles eē cognoscim̄. **I**ccō abbatibz & co-
fratibz n̄ris mōchis. quos p̄ diuisa loca. dei pietas p̄
nos miserimos hoīes sub regulari disciplina ordina-
uit. nullā t̄rene cōmoditatis seu rerū t̄paliū exactio-
nē iponim̄. **P**rodesse aut̄ illis om̄ibz q̄ scē ecclie filijs
cupientes. nil q̄ eos graues. nil q̄ eoz libam̄ minuat.
erga eos agere disponim̄. necdū nos h̄udātes de eoz
paupertate eē cupim̄. auaricie malū q̄ scdm̄ ap̄lm̄. ido-
lorū seruicij cōpbat̄. euitare nō possim̄. **C**urā enī aīaz
illoz. grā caritatis retinere uolum̄. ut sign̄ appōito &
obseruācia scē regule. q̄ absit. de dinare tēptauit. p̄
n̄ram sollicitudinē redire possint ad rectitudinē.
uite. **N**ūc̄ q̄ uolum̄ illisq̄ p̄cipim̄. ut regulam
b̄ti b̄nedicti p̄ oīa obseruēt. sicuti in nouo monastio
obseruāt̄. nō aliū iudicat̄ sensū i lectōne scē regle.
s̄ sicut̄ antecessores n̄ri scī patres. **I**n mōchi uidebit̄

5
noui mōstij itellexerūt et tenuerūt. et nos hodie intel
ligim⁹ et tenem⁹ ita et isti itelligāt et teneat. **Et q̄**
om̄s monchos ip̄oz ad nos ueniētes. ī claustrō n̄ro re
cipim⁹ et ip̄i similit̄ n̄ros ī claustris suis. Ideo oppo
rtū n̄ uidet̄ et hoc et uolum⁹ ut mores et cantū et
om̄s libros ad om̄s horas diurnas et nocturnas et ad
missas necessarios. s̄m formā morū et libroz noui mō
stij possideat. Quatin⁹ ī actib⁹ n̄ris nullā sic discor̄dia
et una caritate una reglā similib⁹ q̄ uiuam⁹ morib⁹ nec
aliqua ecclia. ul' p̄sona n̄ri ord̄is. ad ius et mūia īstituta
n̄ri ord̄is. p̄uilegia a quolib⁹ postulare audeat. ul' obtr̄p
tū ī quob⁹ retinere. **De uisitacioib⁹ p̄ordine faciēdis.**

Quom̄ uo abbas noui mōstij. ad aliq̄d horū **capitū ij.**
cenobioz uisitadi gr̄a uenit. illiq̄ loci abbas ut
eccliam noui mōstij sue et matrē ecclē noūit. cedit ei
ī om̄ib⁹ locis sui mōstij. et ip̄e abbs adueniēs. locū illiq̄ et
abb̄s q̄m̄diu ibi māserit teneat. excepto qd̄ nō ī hoc
p̄icio et ī refectorio cō fr̄ib⁹ p̄ disciplina seruandā come
det. nisi abbas loci illiq̄ abfuit. Similit̄ et om̄s sup̄ uem
entes n̄ri ord̄is abbs̄ faciāt. Qd̄ si plures fr̄ uenit. et abbs̄
loci illiq̄ de fuit. p̄oz illoz ī hoc p̄icio comedat. et hoc excipit̄
q̄ abbs̄ loci illiq̄ ad quē uenit et abbs̄ ul' fr̄m uolūtate
n̄ tractos. Si p̄cepta regle ul' n̄ri ord̄is instituta itelle
xit ī eodē loco p̄uaricari cū cōsilio p̄sentis abbs̄ carita

q̄ modo
de imp̄pta
n̄bz et p̄m̄
tan̄ d̄i p̄
ord̄is fuit

tue studeat fr̄s corrigē. Si uo abbas loci illig nō ad
fuit nichilomin⁹ q̄ sinistrū ī uenit corrigat. **S**e
mel pannū uisitet abbas maioris ecclie p̄ se ul̄ p̄ ali
quē de waltr̄b̄ sui oīa cenobia que ip̄e fundauit. & si
fr̄s ampli⁹ uisitauit inde magis gaudeat. **P**o
mū aut̄ cū. simul p̄ se ip̄os uisitet quatuor p̄mi
abbēs. **D**e firmitate. **D**e potuato. **D**e clarnualle. **D**e
morimūdo. die qua īter se constituerit p̄t̄ annū cplm̄
ge. n̄ forte aliquē eoz̄ grauis egritudo detineat. **C**ū aut̄
aliquis abbs n̄i ord̄is ad nouū hōm̄ uenit reuēcia ei cō
grua exibeat. stallū illig abbs teneat. in hospicio co
medat. si tñ abbas de fuit. si uo p̄sēs fuit. n̄ hōz̄ agat
ē ī refectorio comedat p̄oz̄ uo negocia dom̄i disponat
Hic abbas illas que se alterutias nō genuerūt
ita erit lex. om̄is abbas iōibz̄ locis sui. hōm̄. waltra
ti. suo cedat ad ueniet̄i ut īpleat. **H**onore ī uicē p̄
ueniet̄es. Si duo abbs aut̄ eo ampli⁹ uenit.
qui p̄oz̄ erit de adueniet̄ibz̄ locū s̄iorē tenebit &
om̄s p̄ter abem̄ p̄sentis loci ī refectorio comedat
ut sup̄ dixim⁹. **A**bas at̄ uicūq; uenit s̄m̄ tēp̄ ab
aciaz̄ suaz̄ ordinē suū tenebit. ut cui eccl̄a fuit an
tiquoz̄. ille sit p̄oz̄. **U**biūq; uo s̄ederit. humiliet̄ s̄
*De generatione abbasz̄ filiaz̄. cante cpl̄i. gr̄. q̄m̄. iij. **C**onstituto*
Qum̄ ū aliqua eccl̄iaz̄ n̄iaz̄ de gr̄a adō creuit ut

aliud cenobium construere possit illa diffinitione que non
inter nos et fratres tenentur et ipsi inter se teneant excepto quod
inter se annuum capitulum non habebunt. Et omnes abbates de ordine
nostro singulis annis ad capitulum generalium. cum omni postposita occa-
sione conveniant. illis solis exceptis. quos corporis infir-
mitas retinuit. qui tamen idoneum nuntium delegare debe-
bunt pro qua necessitas remotionis eorum valeat quod nun-
tiant. et illis tamen exceptis qui in remotionibus partibus habitant
quod eo termino venient qui eis fuerit in causa constitutus. quod si
quod alia quacunque causa quandoque remanere a causa generalium. in ve-
niens fuerit. sequens annus causa propria veniam petat. nisi in
sua animadversione pretereat. In quo causa de salute animarum
suarum tradet in observatione sancte regule vel ordinis. si quod emen-
dandum vel agendum fuerit ordinet. bonum quoque pacis et caritatis
inter se reformet. Si quis vero abbas minus studiosus in regule
vel statutibus rebus nimis intentus vel in aliquibus viciosis rebus
fuerit. ibi caritative clamet clamet veniam petat pe-
nitentiam pro culpa sua in iunctam impleat. Hanc vero proclamationem
non nisi abbas faciat. **S**i forte aliqua contumelia inter aliquos
abbates emiserit vel de aliquo illorum causa gravis dampna
fuerit. ut suspensioem. aut de positione inerat quod dicitur
accipio fuerit diffinitum. in retractatione aliquo observet
Si vero pro contumacia sua in discordia causa devenit
illud ut refragabiliter teneat quod abbas. cum. et hi qui

lanioris consilij et magis idonei apparuerit iudicabitur. hoc ob-
 uato ut memo eorum ad quos specialiter causa respicit. distinc-
 tio non debeat inter esse. **S**i qua etiam paupere intolerabile inuen-
 erit: abbas loca illius coram omni. ca. hac cum ita mare stude-
 at. tunc singuli abbes maximo igne caritatis libere. illis eorum pe-
 nuriam rebus adeo sibi collatis pro ut huius sustentare se-
 stinet. **De electionibus in ordine faciendis. Capitulum. iiii.**

Si qua domus ordinis nostri abbe pro fuerit destituta. maior
 abbas de domo cui domus illa exiuit. omnem curam
 habeat ordinacionis illius. donec ita abbas alius eligatur.
 et prefixa die electionis etiam ex abbibus si quis domus illa genuit
 ad uocetur et consilio et uoluntate patris abbas. abbates et mo-
 nachus domus illius abbatem eligant. **D**omui autem cuius mater
 est omnium nostrum dum pro abbe caruit. iiii. primi abbes. l. Defir-
 mitate. **D**e potestate. **D**e clar. **D**e morimundo. provideant
 et super eos sit cura domus illius. donec abbas ita electus fuerit.
 et statutus. **A**d electionem autem abbatum prefixa et preannata
 die ad minus per xv. dies uocentur ex abbibus quos de cast. domus exie-
 runt. et ex aliis quos predicti abbes et fratres cast. idoneos no-
 uerunt. **E**t congregati in nomine domini abbes et monachi cast. a
 abbatem eligant. **L**icet autem cuius mater eorum ordinis nostri.
 non solum de monachis filiarum suarum ecclesiarum sed etiam quos
 abbatibus eorum libere sibi ut eligat in abbatem personam uero de
 alio ordine nulla de nostris ecclesiis se eligat in abbatem. sicut

7
 nec n̄tor aliq̄ licet alijs monast̄ijs que nō sūt de ord̄ie
 n̄ro dari. *De correctione abbatū & frat̄ū ord̄is. Cplm. v.*

Siquis abbas p̄iutilitate seu pusillanimitate sua,
 Sap̄ie abb̄e dom̄i illius un̄ sua exiit postulauit. ut
 ab on̄e abb̄ie sue relaxet̄. caueat ille ne facile & sine cā rō
 nabili & multū n̄cā ac q̄leat. **S**i & sicut tāta n̄cā
 n̄ p̄le idē faciat. s̄i uocatis aliq̄b̄ abbatib̄ ord̄is n̄i eor̄
 alio agat q̄ p̄t̄ nouit oport̄e. **S**iquis abbat̄i d̄p̄
 toe s̄c̄e regl̄e aut p̄uicator eē. ul̄ d̄missor sibi fr̄m uic̄
 d̄sc̄nās īnotiūt. abbas mat̄s ec̄c̄e. p̄le ul̄ p̄p̄orē suū
 aut quom̄ oportuni potuit. de em̄dacione eū amoneat
 ulq̄ quat̄. q̄ si nec ita correcto fuit nec sp̄ote ec̄c̄e uoluit.
 d̄gregato aliq̄to num̄o abbat̄i n̄re d̄gregacionis. t̄n̄sgre
 s̄sorem s̄c̄e regl̄e ab officio suo amoueat ac deinceps al̄
 q̄ dign̄ sit d̄silio & uolūtate maioris abbat̄is amōchis illis
 ec̄c̄e. simul & abbat̄ib̄ siq̄ ad eā p̄tinēt sicut sup̄ d̄c̄m est el
 gatur. **S**i aut̄ is q̄ deponit̄ aut m̄ochi eī q̄ d̄s aūtar
 d̄umaces & rebelles eē uoluit ut. s̄uis minū ac q̄leat.
 ab ip̄o abb̄e mat̄s ec̄c̄e & acetis abbat̄ib̄ eī ex̄scaōi sudat̄.
 ac deinceps ab eo coherceant̄ p̄ ut potuit & cognouit expe
 dire. **E**t hoc sane siq̄s illoz ad se reuis. de morte aīe sue
 resurgē & ad matrē suā redire uoluit. tanq̄m filio
 penitēs recipiat̄. nō sine hac **Q**uā m̄lto sem̄ studio
 euitāda **N**ulla abbas monachū alia aūcūq̄ abbat̄is

Distinctio prima

ordis nri sine ei assensu retineat. Nullus idomū cuius
sine eius uolūate. suos ihabitād' mōchos iroducat.
¶ Eodē autē mō si forte q' absit abbēs nri ordis manē
nriam ass' eccliam i scō pposito languescē z ab obfuaa
one scō regle ut ordis nri exorbitate cognouit. abbem
eidem loca p. iiii. pmos abbates. De firmitate. De pō
tiniaco. De clarauale. De moumūto. sub ceteroz abbm
nri. usq' q' ut corrigat' ipe z alios corrigē curet ā
moneāt. z cetera que de alijs abbtibz dicta sūt si i corrigibi
les apparūnt cōa eū studiosē ad i pleāt. excepto qd' si spō
te cede nolūt. nec eū deponē. nec stumaci dicē anathe
ma potūnt donec aut i ge. ca. aut si illd' forte iam iustū
fuit expectā nō posse i uētū alio uocatis abbtibz qui
de ass' exierūt z aliquibz alioz unū i iudicē ab officio
suo deponāt. z tā ipi qm mōchi ass'. ydoneū abbem elige
studeāt. q' si abbs ille z mōchi ass' stumacāt recalcitrare
uolūnt gladio ex'caionis eos ferue minie uereāt. poste
a uo siqs hoz p'uatoroz tādem resipicēs z aiām suam sal
uare cupiēs ad quēl nriaz. iiii. eccliaz siue ad firmitatē.
siue ad pōtā. siue ad clara. siue ad morum. sfugit. sic do
mesticz z coheres eodē cū reglā satisfacione reapriā q' usq'
p'pe ecclē. sic iustū fuit recalcate q' dog' reddatur.
In ten' z annū. ca. albū. nō apur ass'. s' ubi a. iiii.
sup' nriatis abbtibz p'uisū fuit celebrabit'. **¶** Expliat cōtra

Clementina.

caritatis. Prefatio sup elementina.

Sup dñm itaq; decretum seu caritatis carta cũ p̄dic-
ta patres ipsiq; aditores ab aplice sedis gr̄a & f̄ma-
tum in p̄petuo obtinuissent it̄ eē nō in p̄uide statuer̄t
ut sic huc usq; semp̄ obsuati erant ordinauer̄t qđ
nulla deinceps albaa ord̄is ī alicui antistitis dioc̄e funda-
retur anq̄m p̄dñm decretum it̄ p̄dictos alb̄es exaratum
& f̄matū ut p̄m̄icat̄ p̄ofex ip̄e ratū haberet p̄ mat̄ia
discordie ac scandali it̄ alterutū euitandū. *Vnde or̄tū*

Uerum inimico hūani gen̄is **U**habuit *elementina.*
caritati p̄dictorū patrum & fr̄m̄ iudēte. ac it̄ ip̄os diss-
ensionis & discordie zizania semināte sup̄ q̄bdam articulis
idico decreto seu carta caritatis ext̄tis. sub creuit grauis
mat̄ia questionis. que ad aplicā sedem p̄ p̄dictos p̄res de-
lata t̄p̄e felias recordacōnis dñi clemētis. p̄. iiii. fuit
diligēt̄ p̄meditacione clare & luode ī modū q̄ sequitur
t̄minat̄. *Inapit ordinacio clemētis. p̄. iiii. de cōmēdaca.*

Clemēs ep̄s suo suorū di- *ne ord̄is est. Cplm. j.*
dilectis filiis alb̄i cyst̄. & uniūsis coalb̄ib̄ ei ī ḡ.
cā. & gregariis. salutē & aplicam b̄nedicacōnē. Ad p̄petuam
rei memoriā. fons par̄tis q̄ creuit ī fluiuium & ī lucem
solēq; & iū. ī aq̄s plimas redundaū. Cyst̄ ē ordo p̄luado.
q̄ sui or̄o exord̄io p̄uo. & hūilis abieccōne hit̄. tenuita-
te subst̄cie. hūilitatis p̄fessione. ac num̄o p̄fessorū.

sub fons metaphora nō i digne de scribz au diuisay ille ppe
 tatum sformitate sōs nō in mīto opbat. hic ei est fōs
 ortoz unguas cetas unguas religioēs z ordines. ac i pōs
 exēplis salutabō scaturiās. hic ē fons ameno uarietate
 uirtū. p̄clatū mūdīae p̄tate. pietate patēs. i deficiēs s̄cra
 te. hor mīto sic exēscē meruit. ut fontis n̄ excedēs fluuiū
 cēseat. Cui p̄cessō laudabil. de uirtute i uirtute ut dīm deoz i
 syon uideat. q̄dēq̄s uniuersalis ecclie letificat unitatē. i q̄
 p̄mitoz euidēca clare luas splēdorem adeptū. q̄i stella matu
 tina resplendet i medio nebule mūdi hui. z i ea splēdidos
 emētēs radios i star solis. uelut aque ductū. de paradiso p̄gre
 dīm. i aq̄s redūdat plimas. ortū plantaconū suaz. octo q̄tē
 clāstraliū. q̄s p̄duy aq̄s unguas grāz z uino spūitālis letiae
 fructū i ebriās p̄m sui. **H**ui siq̄dēis ordis sacra religio. a
 sue i stitūoīs auspicijs q̄i deserta z i uia ut pote pauas ad
 huc cultōbō imitata. eadem honoz z honestatis fructū par
 tip̄s ramos suos. Pamos q̄dem honōs z grē q̄i terribitū
 excedit germinās gn̄aones z p̄genies germināū. Cappē
 letat z iubilat letabilis. z laudās exultat iā i multitudine
 numerosa sp̄tabilis. que olim q̄i despicabil i solitudine delibabā.
Digne itaq; hic ord dignissimū dilectō z p̄ electō adnō. itē
 psallit z assent cū p̄bā. In cā testa z i uia. sic i scō ē deside
 rio z solido p̄posito religioīs apparui. nō ut me i hūm. ut ambi
 tu ostētaoīs. t̄ q̄ oīa uides ostēdem s̄ i hūilitatis abieciōē.

Clementina.

nã uideam .7 te misericordit donãte. paxem gliam z uirtutem.
 uidit ei z gauisq .2. precepit ut p̄m̄at mlte feãditatis glia.
 nomini i caritate fudato. **P**rimi nang ipis architecti p̄ma
 q̄i euste ordis fudamta i caritate iecerunt. eudem ordine adi
 star sp̄osi celestis q̄ i speciosissima sponſa ſua caratã ut ip̄a
 fatet quo i ea p̄ſeũanaoz fieret ordianauit caratã uis p̄cepas
 z i ſtatuaonibz ordiantes q̄bz caratã carta nom̄ nec i m̄to
 i ponetes. p̄ ip̄am ad caratã obſuaone ſtatuerunt. iuxta
 p̄he p̄miſſum. ipis ordis lapides ordinaã in ulla. q̄d maiou
 bus q̄d ue minobz debeat. apas ſtatuetes ut ſm eudem
 p̄he uaciamũ. ipis ordis agni iuxta ſuũ ordinẽ paſcentur.
Pies aut ordo p̄dãz. ex caratã ordiãone firmiſſimo. z ut ca
 ſtruz aces ordiãta tribil. otanue i ſp̄ualibz pugne p̄ãctu deſu
 dãz. i hoſtes ſp̄s pugnare didicent. z ipos z expugnare.
 ad huc tã ſachã cubium ſuũ moue nõ deſinit. ſ. ſe ipm mo
 uet. z exant expectãz z expe. rēs. ut exaiaat filios exauis
 ſoz. Ad huc ſyſara iſrlitas ſalcatis eos aumbo op̄ſſura iſcãt.
 Ad huc hoſtis antiquo. peculiarẽ dn̄i ip̄lin. religioſos uidelic
 dn̄m ocep̄laciois ſpeaulaone uidetes. z ſpeaulit̄ iei p̄tẽ aſſũ
 p̄tos. nõ ceſſat i petẽ. ſ. totis ſatagis uiribz. uarijs conatur
 iſidijs. diuſis i illos conatibz iſilit. ut ip̄e apartapio gau
 dy celeſtis exauis. i eis ioãide habitãtibz unio moris idomo.
 caratã uulnet. unitatẽ ſepet. iposq̄ ſepatos. i eide pugne ofhe
 ai de biliores effiaat. z ab eis ioãiditã unanimitatẽ exchu

Quomodo autem
 quorum est ſuſcepores.
 quibus aſſeruit
 exp̄m̄e & laboribz
 ſuũ nos iſra
 puloſis & ebrijs om̄is
 p̄ſideret.

In manu
 [Faint handwritten notes and scribbles at the bottom of the page]

dat. Hoc ipm i sidiose molies i ysois yfati ordis hys dieb.
 iter ipoc sup diuisis articulis discordiaz exarata macia liau.
 satis semibz i iactis seminarijs ungror. **H**os aut ipm
 ordis satarē z clarāy famā. cui odor sic agri pleni suauita
 tis. cui bñedy dñs. totam replet eccliam. singlā affectu ze
 lantes. ne ut ipm sataris talibz nutaret i sulabz. ut fame
 claritas. denaratorz ling'z exposita turbaret. s. singlā i eodē
 ordie locū ut pmitat' decet' sortita detineat. Sicq' s' p'dica
 s'ysate i yeto. de elo efficacia ipm caritatis mustio dimioct' z ipm
 faalis iuxta delboze caritatem. stelle i suo cursu z ordie manē
 tes. expugnēt. p'nayis putauimz obsistendum. ex oia i eodē
 ordie sup ydictis articulis dissēsiōis maciā. uitatis lragioz
 anfractibz. z exclusis aduocatoz tumultibz. salub' z celeb'z
 s'bscripte p'uisiōis nre p'pendio decedētes. nūc antiq' ipm or
 dis statuta i terp'tacois iuuādo remedio. nūc eadem ap'lica
 auctate firmādo. nūc z quedā nouā de unanimi cōsensu
 est. z. iij. i s'ra s'aytoz p'moz albim alioz z quā plurimū
 p'sonaz ipm ordis i nra cōstitutaz p'senaa statuedo. **De aua
 uacatis monastij eleccione z cōfirmacōe alb'z est. c. lxx. ij.**

Uiac q' cōtineat i carta ydca. qd si q' domo eidem ordis
 albē p'po fuit destituta. maior abbas de cui' domo illa
 erit. ordiācois eius habeat oēm eam don' i ea abbas aliug
 eligat. **P**omui aut est q' mat' est oium dñi p'po albē ca
 merit. q' tuoz p'mi albēs. s. de finitate. de p'ca. de clara. de

mou. pvideat & sic eos sic cā domo illis doni electo abbas
 fuit & statuto. **H**ec autē exusu & consuetudine dā ordiis ge.
 sic iēptandū durimus. ut uidelicet administratione uacā
 tis monastij remanēte penes suētum eidē. Siq̄ forsam
 emiserit diffialia p̄ que ut ast̄ ad p̄dicos ymos q̄taoz uel
 alioz q̄oz. suētis ad suos p̄res abbēs duxit reuēdum.
 ip̄i curā & diligēciam hēant ī consilio & auxilio postulātibz
 p̄ ut eoz requir̄ necessitas īpendēdum. **E**t licet am
 ministradōem penes singloz q̄oz. uacātiū suētis. s̄m
 more suāt̄ hactenq̄ durim̄ remane. sigillum t̄m q̄oz. p̄d̄q̄
 ast̄ eo uacāte. p̄oz ip̄m & signatū custodiat. & clausum sic
 hactenq̄ sī & s̄ueuit. In alijs ū q̄oz. uacātibz sigilla eoz p̄res
 abbēs sigillis alioz abb̄m signata teneat & īclusa. **I**n car
 ta & hūim̄ & t̄net̄ q̄ domo q̄libz eidē ordiis abbē p̄o p̄ur p̄di
 at̄ destituta. electionis die p̄fixa & exabb̄tibz siquos domo
 illa gemūt ad uocēt̄ & consilio ac uolūtate p̄res abb̄s abbem
 eligāt abbēs & mōchi domi illis. **A**d electionē abb̄s ast̄.
 p̄fixa & p̄m̄nata die ad min̄ p̄. xv. dies exabb̄tibz quoz domi
 de ast̄. exierūt & ex alijs q̄s nouunt p̄d̄q̄ abbēs & fr̄es ast̄. id
 neos uocēt̄. & ḡgati ī n̄ne d̄ni abbēs & mōchi ast̄. abbem
 eligāt. sup̄ quo & t̄caone orta q̄ id nō suabat̄ iuxta ip̄m
 tenorē carte. **H**os attendētes qd̄ q̄m ius ab antiq̄ p̄ abb
 ates dicti ordiis ita fuit ordiatū. id t̄m ī dissuetudine ha
 b̄yt. & iam de om̄ni consuetudine soli mōchi uacātis mōst̄.

uocē i elecāone abis hūc noscūt. hūmū s̄suetudinē uo
lum̄ z̄ p̄apim̄ obsuati. eā laudabile z̄ rōnabile iudicāt.
s̄ ad ius cōmune redyūt q̄ fūat s̄ iuris s̄ muīs rēglā.
s̄ statutum. Ita q̄ ea que de uocādis aliq̄b̄ abib̄ quoz̄ dom̄
de q̄st̄ exierūt qd̄ quidē de p̄ib̄ abib̄ hactenq̄ est suatū z̄
c̄ta. q̄ de uocāone hūmū quo ad q̄st̄ n̄ nō q̄ ad alia eidem
ordis mōn̄. i. canāta ut p̄m̄t̄ s̄ t̄nēt̄. eadē tā i uō ast̄ q̄ i
alijs mōn̄ i uolabile obsuēt̄. **¶** Licet cū p̄dicta abes sic
uocādi. uocē i elecāone nō habeāt. t̄n̄ eoz̄ p̄sencia possēt eē
m̄t̄yhat̄ fructuosa. **¶** Ceterum quia c̄ca elecāone abis
p̄dicta mōst̄y ast̄ fuit ab aliq̄b̄ dubitatū. an possit ex iussu ali
quo tolerari. q̄ p̄t̄a ast̄ electū. retroactis tēp̄orib̄ est obtē
tum. uidel̄ ut ast̄ electo. si eī elecāo i s̄ cordia fūit celebrata.
āministrare ualeat z̄ anemie s̄firmat̄. z̄ sine s̄firmacione
aliq̄ curā habeat aīaz. **¶** Nos ad hūc dubitacōe i p̄petuū
admouēdā. statum̄ ut i mōst̄io ast̄ celebrata elecāone cōm
di. s̄m̄ mōre hactenq̄ obsuati. electo p̄d̄cō m̄ s̄ cordit̄. eo uō
uer̄ sic abas ast̄. z̄ ad m̄strādi heat licēciā. z̄ curā aīaz.
ac i om̄ib̄ p̄ uō abē. p̄ i de heat̄. ac si a sede ap̄lica s̄firmacionis
beneficiū hūisset. aq̄ ip̄m̄ i t̄lligi z̄ statum̄ s̄ firmatum.
¶ Quic̄ aut̄ idē abas ast̄ p̄d̄cō m̄ autē ap̄lica s̄ firmet̄. n̄ t̄n̄ de
p̄cat̄ p̄ hoc. eidē ordis lib̄tati. q̄ c̄ca cessionē z̄ amocōne abis
ip̄is idē ordo dignoscat̄ hūisse. quāq̄ ip̄i ordi manē uolūma
illibatam. *De remissione statutoz̄ s̄ alijs gen̄alib̄ z̄ de elecāonib̄*

ordis. cplm. terqum.

Et quia p̄facto ordo. i. mlt̄a simplicitatis p̄tate fundato.
 p̄fect̄ laudabil̄t̄ in eadē: nos eā electiones i. mōst̄ijs eadē
 ordis faciēdas. sic p̄sās ip̄s ordis p̄cedē toleram̄. sic hacten̄ p̄cesse
 rūt. nēcitatē suādī sollemnitates seu formas & rētas i. gē. cōalio
 eis de gr̄a remittētes. **O**rdinam̄ qd̄ i. maiōibz albacis gena
 aonē habētibz cū uaccāunt p̄. xv. dies ad min̄. ad eligendū
 min̄ assignet̄. & p̄or sub p̄or & cellāns uaccāns ayōn. ueniāt
 de electōbz. q̄s qdē p̄or post qm̄ de ip̄is ueniūt i. cā. n̄nabit.

Patres ū albēs ul' uisitatores nullum nominēt electōrē. nec
 electōribz p̄dō m̄ simul ul' singillatū aliq̄ dent p̄ceptum. n̄
 quod i. p̄ubico eis alā i. iūgant. ut sedm̄ cōsās suas p̄uideāt
 uaccāti ayōn. bona fide. n̄ alicui uaccāns mōst̄ij p̄r abbas. sibi no
 minari postul̄ electōres. an̄ q̄ i. cā. n̄nent̄. n̄ aliq̄ ex cōḡgatis
 ad eligēdum electōbz ad se uocet. n̄ ūbo n̄ signo aut sc̄pto eis ul'
 eoz aliam suā i. sinnet uolūtātē. n̄ electōi clam. ul' p̄alam
 i. pedim̄tum aliq̄ i. ferat. p̄ q̄ electōr i. pediat libtātē. **E**lectā
 q̄ p̄m. si sufficēs & ydonea uaccāti mōst̄io fuit. nō refuget &
 qui cōfēct̄ ḡuit p̄niat̄. n̄ aliq̄ p̄m. amoueat ab officio ul' de
 monast̄io eiat ip̄s uaccāone durātē. *de q̄ genali & diffini*
toribz de l̄ris cā. missis. de iudicibz ab eo datis & de electis miss

In sup̄ statum̄ & ordinam̄ qd̄ i. ordie p̄dō. 15. cā. iij.
 Ita morē laudabilē obsuatū. annis singulis q̄. cā.
 celebret̄ i. quo. xv. diffinitores statuer̄ hoc m̄ abbas cist̄ ren

quam pat̄ p̄m̄ nominet. **iii.** diffinitores de genacione sua sp̄ali
quos ydoneos eē credidit ad diffinitoz officium exēdum. **z** ex
inde p̄dā. **iii.** p̄m̄y abb̄es. s. q̄libz eoz de genacione sua. **v.** dco ab
bat̄y ast̄ seorsum ul' coram alijs n̄nabit. ex q̄bz. **v.** abbas ast̄. uno
p̄m̄isso. **iii.** eligat q̄s suffiaētes eē crediderit. **z** sic. **xv.** difi
nitores erūt suis q̄tuoz cū ceteris n̄natis. Quos **z** p̄dāes. **iii.**
p̄mos abb̄es idē abbas ast̄ die sedā i cā. n̄nabit. **z** diffinitores
i statuet. **z** ip̄e cū eis. uicessim̄ q̄nt' erit. **¶** Si q̄s nō exp̄dās.
iii. p̄m̄ys abb̄ibz tūc nō sūt i huiusm̄ cā. idē ab̄s ast̄ de genacō
ne absēns assumet. **iii.** diffinitores q̄s ydoneos estimabit. **¶** Ut
aut̄ p̄dā ast̄ **z** **iii.** p̄m̄y abb̄es d̄m̄ hēntes p̄ oculis. odio. **z** amore ac
p̄ accēptacōe p̄positis. bona fide p̄cedāt. eosdem q̄ nūc sūt **z** fu
tuos i postum ad hec fidelit' obs̄uāda. sub attestacōe diuini iu
dici **z** i uirtute obediēcie sedi ap̄lice debite obligant. ordinātes **z**
statuētes. q̄ l̄r̄ miss̄e cā. ge. p̄ infamiā st̄nētes. legāt' corā di
ffinitozibz ord̄is sup̄ dā. **z** q̄ iudices dati ab eodē cā. nō sub deleg
ant alijs uices suas. **¶** Diffinitoz q̄ cā. ge. nō reuocēt' p̄ter
uolūtate diffinitoz i loco residēum **z** s̄ueto. **¶** Statuta dece
tero faciēda nō obligēt. n̄ i sequētis am̄ cā. **z** finent'. **z** p̄ diffini
tores nil diffinat'. p̄ i cā. nō notatū. st̄t' s̄m̄e maioris p̄tis eoz.
Cūq; s̄m̄a ip̄oz i discordiā uenit. abbas ast̄ reputabi' pro duo
bus. **¶** Diffinitores ū n̄nati p̄testabūt' i cā. st̄ado. p̄ iuramentum
i iūbo sac̄doq; qd̄ i iuramentū s̄ mistium ad honore dei utilitatem
ord̄is fidelit' exequent'. hoc **z** ab̄s ast̄ face' teneat'. **¶** Denotādis

esse hys q̄ memoratiū albem ast̄ dcā fuit̄ i cā. ita fiat sic̄ i casu
 simili de alio notaret̄. **C**lemosiē ū q̄ m̄ant̄ cā. ge. reapiat̄ pdu
 os albēs quoz uno p̄ albem ast̄. z alio p̄ ydōs ymos. n̄. albēs
 ponant̄ de ceto alēnati. Itaq; q̄ de yis illū ponat̄ sm̄ suū ordinē
 uice sua. **De uisitatione dñi ast̄. z proclamacoib; i ea faciēdis**

Deniq; ne in iyo ordie ydō. alique possent spine **q̄sm. v̄.**
 sub cresē uiaoz yapim̄ ast̄ mon. ab eistē ymis. n̄. albāb
 annis singlis uisitari. z n̄ de die illa albas ast̄ aī illis ouenit̄ i se
 sto b̄e. a. magdalene fiat hūmū uisitaco annuatū. n̄ licet̄ dō
 albā ast̄ die mutare d̄cam sine cā rōnabili z uigēte. q̄ si ei sup
 uenit̄ i amet̄ eisdē. n̄. ymis albāb; i cēpre opozano. p̄se ul̄ nū
 aum. aī quo de die sub roganda tractare ualeat. z eam ouei
 re. qd̄ si aī nūcio d̄cordare nequint̄ z ymet̄ die statuāt siue
 t̄mūū cōpetētē. z eidē albā ast̄ p̄ eūdē nūcium ul̄ p̄ alium i
 timēt̄ p̄ ut uiderit̄ expedire. **Q**ue oia. dā. n̄. ymi albēs bona
 fide z absq; aliqua cauacoie facē teneant̄. **S**ane aī ydā. n̄.
 ymi albēs. ast̄ uisitabūt. albēs z mōchi socj uisitatoz yoz in
 pelamacoib; faciēdis tā i cā. mōchoz q̄m z uisoz uocē libam
 habeāt. lis aliqn̄ p̄ ut f̄tur eis fuit̄ denegata. **Q**uid aut̄ i
 p̄. albās ul̄ i alijs i eodē mon. crediderit̄ reformadum. id eidē
 albā suggeriat̄. hoc ē ouenēcia z honestate d̄. cat. ac eum
 benigne moneāt̄ z hortēt̄. ut id emēdet̄ i se ul̄ i alijs faciat̄
 emēdan. **Q**d si forte facē noluit̄ i solent̄ ul̄ distulit̄ negligē
 ter. f̄uer̄ q̄ i eadē caratis carta d̄tinet̄ er̄isse. **U**idel; īndē.

iii. pmi abbtes sub cetero abbm nne. usq. quat ut conuenerit.
ipse et alios conuenerit auter amoneat. et cetera q de alijs abbibus in
eadem carta dicuntur. si inconuergibiles apparuerint circa eum studioso ad
impleat. exopto quod si sponte cedere noluerit. nec deponere nisi iurata
a die anathema poterit. donec aut iuge. ca. aut si illud forte iam
uisum fuerit. exoptari non posse in uentura alio uocatis abbibus
q te aut exierit et aliqbus aliorum iuratum ab officio suo de
ponant. Conuictum aut alium intelligim eorundem abbem
corde redditu ad processum huiusmodi faciendum in aliq eadem ordinis
abbatia circa punitionem abbis aut modam e abibendo quod circa abbes
alios inferri est statutum. *De uisitacionibus et uisitatoibus ordinis
postate eorum. eueccionibus et uisitacionibus. capitulum sextum.*

De uisitatores. mostis ad que ea uisitacionis accesserit
nummum honorosi existat. statum et ordinam qd maio
res abbes uisitari decet eueccionibus sint cepti. **M**onachi
u q ad uisitandu mittunt. cu abbe sibi associato se tenam euec
cionum nummum non excedat. q aut alit ex aliq ea fecit. ydem
nummum excedendo ueniam inde petat in sequenti ca. ge. **P**arbo
uo abbibus ul uisitatoibus ad aliqd mon. uisitandum accesserit.
in locis du taxat tunc et temporibus pacatis nullis de mon. yssio
occurrere ul post uisitacionem eos de ducere teneat. **N**ullis
eam teneat yuide uisitato in locis ul in castis in qbus ganagium
non habet. **N**ullis in sup p abbis ul uisitato in cellariis aut
domibus in castis et in uill non habetibus rura et uineas ex qbus possit

hospitalitas exhibi. ubi puideri postulet ul' occurr. n' aliq's
 teneat ibide transeūta occirete ul' i aliquo puidē. **V**isitatorib9
 q' seu alijs p' ordīs ydā. nūq' p' lōqm due p' t'acae p' i'um mīstrēt.
 nec de plurib9 p' sumat comedē cui forte p' l9 fūit mīstratum.
Carnib9 n' forsam i casu s'm reglam c' cesso ex clusis o'io p' s'ela
 rib9 z ipax usu penitus int'dō. z tūc ille comedat solūm quē hu
 i caso attinget. **P**atres abbēs z uisitatores i uisitacionib9
 officiales amouē potūt q's certis ex causis no' iunt amouēdos
 ita t'p q' cas' deposicionū ul' amocionū abbā p'po ul' p'ori aut
 locū tenētū si forte abbas defūit p' q' ostēdāt q' si p' abbas ul' p'or
 accusatum ap'd p'ēs abbēs uisitatores suffiaēt excausare potūt
 de plano z sine strepitu z i ipā uisitacione p'ēs abbēs z uisita
 tores benigne hūmū excausaciones admittāt. **N**ullo uero
 mōcho ul' cūso emittat' ad aliam domū cui' culpa sine g'ui
 dampno ul' scādalo i domo p'pā potit emēdari. z qui emittēdi
 fūint. de q'tuoz aut q'nq' senioz dom' s'ilio emittāt. **Q**uāq'
 uo aliquē alit' emisit. omj fena. vj. ienunet. i nyane z aq'.
 donec emiss9 fūit reuocato. ul' emittēs fūit i certo p'posito
 reuocandi eūdem. **Depunacionib9 i uisitacione de domis z p'ro**
relacione uisitacionis. c' l' m. vij.

Quod licet p'ēs abbēs seu uisitatores deputati ab eisdem.
 s'm formā ydā ordīs audire possint sta- tam domoz
 z p'rum. i uisitacionib9 publice ul' p'uatim tamē sup
 hys q' s' p'uatim suggesta fūint nō p'cedant ad punicionē

pru. n. p. coram accusato. i. p. senaa quatuor aut qnq. senio
domo: publicata sunt i. secreto. t. tuc de plano r sine strepitu
uideat. si sint ua. r sup. hys ad puniaone fuit pcedendum.

Porro ut usitacio i. caritate pcedat. nulla de ceto i. ordie
p. fato exaccio. subueao ul' ella saluo statuto ineadē carta ca
ritatis d. ceto fiant. ul' petatur a quocūq. p. abbe ul' usi
tatore. siue sit abbz siue sit monachy. nec aliqs reape
donū suspectum atēptet. Illi tamē q. mitunt ul' ibunt
ad regiones remotas grā usitadi. potunt moderate nec
tia reape. abillis q. eis ex cātate ac mera liberalitate r sine
sui grauamine uolunt p. uenire. Q. ū d. hoc aliqd reape
p. sup. sent. g. uic p. uiaat. **S**ane usitatores usitaciones
suas ultra taduū d. annū nō p. telent. Q. si ex uix r mani
festa causa alit face d. pellant. causam huiy teneant in tam
ane i. sequēti. ca. g. *De causis de posiaonū de male deposti
tis restituēdis r de obligacione ordis. c. l. i. viij.*

Deterū ut cca de posiaones albū. uia maluohe p. chu
dat statum ut q. cūq. aliqn aliquē depofit albātē.
causam de posiaois r p. cessum hitū d. p. m. p. lras suas r albū
q. eidem de posiaoni int. fuit sigillis signatas ca. g. sequē
q. nullo r. requēti aut p. clamate i. sinuare r ex p. one teneat.
Dicit uo. r. albēs si p. sentes fūnt. p. cessum de posiaois
eldē r ande d. cōsilio eoz si fūnt p. cessum ex p. onāt. r tuc.
ge. ca. utū fūnt ita de posiaoi. ul' mīta iudicabit. qd si

110

115

abbas presentes non sunt. hoc ipsum pro suas litteras patentes.
 ge. ca. plate attestent. quod omnes predicta super sacras suas
 iace teneantur. **E**t ut abbas predicta ordines sub trahat
 matia delinquendi. nec ipsi conque ualeant pro eis pres abbas
 se in debite fore gratos. statum et ordinam quod pres abbas sub
 rectum sibi abbatem deponere debeat pro causis dum taxat in
 fens annotatis. videlicet. pro heresi. pro symonia manifesta.
 pro inuidia carnali. pro dilapidacione sui monasterii. enormiter
 alienando. ut dissipando bona ipsius. pro furto. homicidio. solenni
 punitio. pro fornicacione. pro conspuracione. et si fuerit falsario litterarum
 domini. ipsius. vel cardinalium sancte Romane ecclesie. principum episcoporum vel
 abbatum ordinis super dicta et si contra communia instituta ipsius ordinis privilegia
 inpetuerit. vel retinuit aut uti presumpsit in petitis. **I**n alijs
 aut casibus super non expressis iungat ei pres abbas vel uisitatores
 ut ueniam inde petat in causa. generaliter. ad arbitrium ipsius causa pro deponacionem
 vel puniendo aliter. Deposito autem a regimine abbacie si sententia
 deponacionis sue apparuit in iusta ex ordine et ea restituatur.
 pro ge. ca. et de ponens ibidem recipiat talionem. **S**i uero circa huius
 modi deponacionum sententias in in tempore vel ordine sit erratum. causa depon
 sionis legitima existente. tunc non restituatur depositum. sed de
 ponens circa deponacionem ad arbitrium dicta causa puniatur. **I**n casibus autem
 in quibus pacta penitentia in fama remanet depositum ineligibilis sit o
 minino. **I**n illis autem in quibus post pactam penitentiam nulla remanet
 infamia postquam penitentiam pegerit eligibilis habeatur. **E**t

q̄ p̄ obligationes ord̄is ip̄s multa posset idē
 inēta. statumq̄ & ordinamq̄ ac p̄videmq̄. q̄ n̄ll̄q̄
 ualeat obligare. **Q**uoniam q̄ que p̄ualitatē ord̄is
 statū ip̄so ord̄is sup̄radā durimq̄ statuenda uniuersa & singul̄
 ī p̄ecūm ab uniuersis p̄sonis ip̄s ord̄is obseruari īuolabilem p̄a
 p̄m̄ & ne tradant̄ obliuioni seu neglectui hanc ī cā. ge. singl̄is
 annis uolumo reuocari. **N**ulli q̄ oīo hominū liceat. hanc pa
 ginam n̄re p̄uisionis. decisionis. in c̄ptacionis. assens. & ord̄inā
 acōnis īfringere ul' ei ausu temerario d̄ire. Si q̄s at̄ hoc attēptare
 p̄sumpsit. ī dignacionē omnipotētis dei & b̄torū p̄e & p̄uui a
 ap̄lorū s̄c̄o: se nouit ī cursurū. **D**atum p̄uui. v. id̄ July pon
 tificati n̄ri anno p̄mo. **E**ph̄at̄ dist̄nctio p̄ma. **In cap̄it̄ dist̄nctio.**
q̄ que agit de libertatib; p̄uilegiōrū ī munitatib; & ī indulgēcijs a sede
ap̄stolica n̄b̄ cōcessis. c̄p̄m̄. p̄imum.

Libertas q̄ ī p̄uilegijs & ī indulgēcijs a sede ap̄lica n̄b̄ cōc
 ssis īuolabilem obseruet̄. ex q̄b; s̄b̄ s̄c̄ptas de eisde & ex
 c̄ptas: p̄sentia p̄ cap̄la dist̄nctio durimq̄ īferēdas. oīa que
 incarta caritatis d̄nēt̄. & oīa regl̄ares ord̄is n̄ri ī statucōēs.
 s̄c̄e usq̄ ad alexandriū t̄cum: auctoritate n̄b̄ ap̄lica cōfirmant̄.
 r̄sp̄cialit̄ p̄ eugenium papam t̄cū. Anastasiū quartum &
 alexandriū t̄cum sup̄d̄m̄. Alexander ū. iiii. cōfirmat̄ om̄ia
 r̄acionabilia īstituta ord̄is & honesta. **honoris papa. iiii.** **Q**uan
 datur p̄latis q̄ ip̄s fuerit & suam faciāt p̄uilegia ī indulgēcijs
 & libertates ord̄ini ab ap̄lica sede cōcessas. nec nō & cōsuetudines

is rationabiles et antiquas. **Alexander** *supra* **tertia** **R**evocatio
 privilegiorum et aliorum beneficiorum quam fecit alexander papa. n. nullum
 iudicium generat libertatibus et immunitatibus nisi ab apostolica sede concessis. Idem dominus papa confirmat nisi privilegia et indulgentias et gratias nisi
 et ordinem nisi sub diversis temporibus assumis pontificibus tam generaliter
 omnibus quam specialiter quibusdam concessas. non obstantibus quibusdam con-
 stitucionibus provisionibus diffinicionibus et ordinationibus ab ipso
 factis vel promulgatis ad instanciam prelatorum eorum gallicane et quorundam
 aliorum et quibuscumque literis super hoc per eos vel quoscumque alios ab apostolica
 sede obtentis. de cetero omnes sententias excois interdicti et suspensionis factas
 in nos vel nostrum aliquos aut monasteria seu loca nostra quolibet per prela-
 tos prebendos aut quoscumque alios preter iudicium promulgari et agere
 irritas et inanes. **De privilegiis** **supra** **sententias excois**
comunicacionis et interdicti. **Eugenius.** **Anastasio.** **Adrianus.** **Alexander.** **C. III.**

Pro interdictis tunc nullatenus valeat eorum interdictum ad minus quo
 cuique episcopo pariter. Porro si episcopi vel ecclesiarum aliarum rectores
 in monasteria nostra vel in personis idem constitutas. si spem excois
 vel interdicti sententiam promulgaverint. siue in incensus nostros per eorum
 decimas non solummodo. siue per aliqua occasione eorum que ab benignitate apo-
 stolice indulgentia sunt nisi. siue in benefactores nostros pro eo que nisi
 aliqua beneficia vel obsequia excoitate prestantur. vel ad laborandum
 ad minus nullis diebus quibus nos laboramus et alij ferantur eandem
 sententiam pronuntiant. ipsam tamen in sedis apostolice indulgentia prelati
 deactum est irritum. **Vrbano** et **Luca** dicatur huius sententiam non

[Handwritten signatures and notes in cursive script, including names like 'Eugenius', 'Anastasio', and 'Adrianus']

tenē. **Urbanus.** Siquis i aliquē de familia nra. gra
tu nro fuit. p̄ recepcone de amax. ul' aliud aliq
aplica ordinis nro concessum. excomis ul' interdicā sniam p̄mulga
ūnt. licet nb eū absolue. z si necesse fuit eccliaſtica ſacramē
ta z ſepulturam offerre. **Innocētius pp̄. iiij.** Nō licet p̄latis ex
comicare i tōdicā ſiue ſuſpēde familiares ſuētes. ac benefactore
nros. nec illos qui molunt i molendinis nris ul' coqūt in fur
nis. ul' nb uendendo ul' emendo uel alias comunicāt. z ſiq̄
ſnie p̄mulgate ſiunt. inter ſint penito z manes. **De iur
legijs ſuy eleccōibz cōſecraōibz celebraōibz z ordina
aōibz noſtris. c. lxxviii. tit. iij. c. iij.** i ep̄s i cuius parroch
ia fundata eſt albacia ordinis nri. cū hūilitate z deuocōne q̄
ſuenit regim̄ ſuſtinet. albatē b̄nedicē z alia que ad
ep̄ale offm̄ p̄tinet. nb offerre renūnt. licet albā ſitamē ſac̄
dos ſiūt p̄pos nouos b̄nedicē z alia que ad ſuū officium
p̄tinet excc̄ z oīa ab alio ep̄o pape que ap̄o ſiunt denegata.
honorio. In recipiendis aut̄ p̄ſſioibz que a b̄nedictis ul' b̄ne
dicendis albatibz exhibēt. ea debent ep̄i forma z exp̄ſſione ec̄
cōtēti: que ab origine ordis a ſede aplica i dulta expecerūt libū
eſt ep̄s albābo aucte ap̄. denegare. **Innocētius. iiij.** Pro cōſe
craōibz altarū z eccliarum ſeu p̄ oleo ſcō ul' p̄ quolibet ecclā
ſtuo ſacramēto. nullo a nb. ſub obtētu ſuētudis ul' alio modo
quocūq̄. debet aliquid extorquere. ſi hec oīa nb gratis dyocēſan
debet ip̄ede. alioq̄ licet nb quēcūq̄ uolūm̄ catholici adire

16
11.
am & comunione sedis aplice habeten . qui fredo
de nb q postulat i pendat . qd si sedes dvoce sam epi for
te uacandi . i ten omia ecclia stica sacrameta auianis epis libe
& absolute & absq cōtradiaone aliqua aucte aplice . licet nb a
accipe . si tam ut nullum iudiciū ex hoc ppus epis iposterum
generet . **Innocencio . iij . & Urbano .** Quia in tōū ppor epor
copiam nō habetis . si que epm ut diximo aplice sedis gram
atq comunione habente de quo plena noticiam habemus p nos
transire cōtingent . ab eo benedictionē uasoz & uestiū cōsecra
nes altarium ordinaones mōchoz aucte sedis aplice recipere
ualeamus . **Gregorio nono .** Cum iam dudum aucte aplice
inhabitū sit ut nullo eys ul quelibet alia psoā reglarē elec
cionē albūg nri ordīs impediāt . aut de i stituēdo . ul remouē
do q ptepe fuit i stituta ast ordinis se aliquatenō itromittat .
honorio . Inhibet districto nec archiepi ul epi cum aliq in nri
ordīs monastis i abbtes eligūtur . de m electionis in qre aut
examinare ps . de uita litteratā & moribz . & electionē cōfirma
re pdictam . nullom psumāt . nec caplin ipoz eos sibi qrant
psentari electos . nec archidiaconi ipos electos i stallandi ius
habeāt aliqd ul potestate . ul i abinstituēdis ul institutis .
benedicōis ul i stallacionis ptextu . aliquom penito erigat .
Et si forte cōtra inhi bicionē pdcām a quocūq fuit aliqd p sū
ptum inuū sit & iane . & snie late nullio roboris firmitatem
habebūt . **Innocencio . iij .** Indulget nb q epi ut plati nō de

vent erant in monachos nros ad ordines pmoventes
i qba sunt notorum eme. ul enorme corporis uia
legijs sup nouis rariendis. retinendis. r cohocendis ps ordi
nri. **Lucio. iij. Celestino. iij. Innocencio. iij. Alexander. iij. c.**
Licet nb elios ul laycos libos r absolutos. asq. ei m
entes ad dusionē reape r eos absq. contradicōne r
retine. venietes aut ad dusionē ul r post ea si cōfessi sunt
p appositione ignis ul pmolecta manuū iniectione i etiam l
alia religiofam psonā. unelo exōis teneant. astuta. aut alijs
modis pter eos qui debito pamine abau ps obligati sunt. r ab
solue possint. aucte aplice liberā potestātē asoluendi habeamus.
agnam pnam iungendi. **Itē Celestino. Alexander. iij. Urban**
no. Itē. Urbano. Nulli firm nros post scām r aliq. exō nro pfe
ffionē fac est. absq. albās sui lnia de eodem loco discedi. **Itē**
Urbano. Discedētes uo absq. cōmuni scām cauacōne nullus
audat retine. quos siqs forte retine psumsit. liceat nb i pōs
mōchos ul dūses snām reglarē pferre. **honorio.** Omnis
eccliaz pntis p aplice scripta mandat. quatinō siabi i parochijs
suis ul collegijs p fessi ordis ast. ul ab alijs illecti ul ppa lenitate
seducti inde egressi sunt si amoniti ad domos pās redire dista
bant eos dictione aliq. r appellacione cessante ex cōicatos pu
blige denūciat. r siat ex cōicatos faciāt aucto ciuitat donec ad
mos pās reuertat. **Itē honorio.** Indultū est nb ut cū fugitiui
lras i petrat in qba nō otinet q. rariat. salua ordie disciplina.

in qba p fessi. vid
p ar. d. d. d. d. d.
m. c. d. d. d. d. d.
49.

... tunc. et honestum, tales licet nullam obtineant fir-
 miter obtentu ad fugituros receptatione alijs nos ante
 ea expellere potest. *De integritate sup decimis pccati*
o9 et exactionibus pccatorum vel legatorum honorum. Celestino. Ju-
nocentio. iij. Alexander. iij. Lucio. iij. cyprian. v. iij.

De possessionibus ante ecclesiam sive in occasione tunc celebratum.
 Anno d. s. c. xv. hinc qd apud manibus aut scriptis
 voluma. et de nouallibus sive ante ecclesiam sive post acquisitione sive
 decimas uirgultis pasuis molendinis et piscationibus nris sive
 de nutimentis animalium nrorum nulli oio reddere decimas teneamus.
Itē honore. Indultum est nobis ut capellanorum seditioe non obsta-
 te pccatis libere ad nos et seculo fugientes libere recipere ualeamus. nec b
 capellanus ab eisdem pecunia uel aliqo alio pmonuano extorqueat.
 Nec legati sedis aplice sine speciali mandato de pape in nos exco-
 nicatione uel suspensione uel in arduo officio nro iteda snias s ea q nob
 sūt ab aplice sede excessa possūt promulgare. *Itē* non possūt ipi
 legati pccationis pecuniaras amonastis erigere uel extorque.
 et cū ad domos nri ordinis accesserūt. ab eis reglaribus debet esse scripta.
Gregorio. Prohibet aucte aplice. nec pccati ecclesiarum pncipes aut
 nobiles occasione iure patronatu ad uocatione seu custodia qd
 in monastis gngis cellariis uel domibus nris se hñc pmanere
 nec i pro sue libito uolūtatis. bladū. uin. succationes animalia et
 res alias p edificacone et munitione castroz et uillaz nec nō et
 p rationis tunc amētis expeccionibus et alijs usibus eoz amb

erigē ac extorq̄re p̄sumāt. nec callus & ex actionibus idē
aggrauare. Itē nec ip̄s n̄ alius carnes comedē t̄dōm
ut mulieres eorū domos ingredi haerēt n̄ ordīs istū
Gregorius. iij. Indultū est n̄b ut ī parochiis illis i q̄b n̄ d
ame uetēs sūt coesse noualium quoq; de q̄b alijs hōm
nō p̄cepit porcionē quā uetēs nō cōtingūt p̄ape ualeamo.
Innocentius. iij. Nulli eccl̄e retores possunt erigē anb de
amas de nutimētis animalium n̄rōrū que in parochiis eorū pasāt.
Alexander. iij. Inhibet auctē ap̄lica. nē quisquā diocesano
aut p̄lato alio anb p̄caones alijs erigē ul extorq̄re p̄sumat.
& nec alijs eribeamo eis dē. quia nō debent nec possūt nos
aliq̄tens uisitare. & si q̄s ī nos sn̄as ocōne hūm̄i p̄tulerint.
decrēt auctē ap̄lica nō teneri. **Itē alexander. iij.** Idē dō
mino p̄ alexander confirmat n̄b p̄uilegia. Quia ip̄e ī quibō
d̄anēt q̄ tenem̄ solue decimas de aliquibō t̄ris q̄s p̄uis mani
bo aut sup̄tilibō colimo tam de noualibō quā de t̄ris antiquo
cultis. nec de nutimētis animalium n̄rōrū. & si q̄s anb p̄ l̄ras dō ip̄e.
erigē decimas ul aliud q̄d s̄ p̄uilegia. ul indulgētijs n̄ras ex
torquere temptauerit: ei minime tenem̄ responde. Et si aliq;
cōposiciōes it̄ nos & alijs f̄c̄ f̄ūt. rate p̄petuis tēporibō & ī cō
cuisse p̄maneāt. si tamē eas de cōsensu abbātis & f̄m̄ cōstitit. p̄
essisse. Et quicūq; ī ip̄is ordīs mano ī uerant uolentas cum
candel' accēsis exōicari mādāt. & tāq; exōicari aboibo euntan
quousq; n̄b satisfecerit cōpetēt. & cū l̄ris dyocesani ūtatem

10
ad sede aplice transmittantur. *De privilegijs*
sup causis psequendis & defendendis & sup iuris mo
testibus uolencijs. Lucas. iij. qm sextum.

Indulgetur nob generalit ad omes ul spalit ad aliqs cas
& sciencia & approbacione sanctoris sibi vconomu habe
amo qui calumpnie iuramentum pter & agedi & respondendi se
cas monastior nostroz libam habeat potestate. *Celestino. vr-*
bano. Innocencio. iij. Licet nob i cas ppis siue aulicis eminali
stancant questione testimonio firm nroz uti. *Eugenio. urbano.*
Innocencio. iij. Infra clausuras locoz seu grangiar nraz nulla
uolenciam ul rapina seu furtu face igne appone sanguine effu
dere. hoiem capere. spoliare ul ubare. ul mtficere. seu uolenciam
tenie audeat exercere. si sint ipa loca sic & altana eccliaz aboi
pranoz i cursu. ac uolencia aucte aplice. semp liba & queta.
Adriano. urbano. Celestino. Nullo caa epoz ifra leuca ab ab
bacijs nris ul grangis aliqua domu religiosoz ul seculariu
bitacum un nob iqetaco possit puenire sup edifican debet pmi
ttere. qd si sumptu fuit. p epm diocesaniu excois snia colicant.
Innocencio. iij. Vniuersis eccliarum platis aucte aplice madata
ac i iurite ebedicac districte papit ut illos q in aliq de frib nri
mano uolentas i uocent. ul res nras siue hominu nrozum ure
uenter i uaserit. aut ea que nob ex testameto deced vcaum re
linquunt s iusticia detinuerit ut decimas laborz seu nutime
toz nroz extorserit si laici sunt. eos & pncipales. foies eoz

publice eadem accessis excois sua pcellant. Ele
sive monachos appellaone remota ab officio z b
dant ne ultra relaxaturi suam donec plenaue n
cu pro uolenta manu i uecaone injs ordi nri anaco. nat
culo fiunt i nodati. cu dvocefani liris ad sedem aplicam mta
ville aut inqba bona nra ul hoim nror p uolcciam decra
fiunt aut pdones rerum ntarum p mansint. n hitatores ipor
diligent amoniti eos ase curant amouere quadru ibi fiunt i
tdi sine appellaone remota supponant. *De p uilegijs sup cita
aombz euectionibz ouectionibz uisitacionibz z coerepacionibz
ordis. ca. viij. Eugenio. Urbano. Innocencio. tertio.*

Eps ul alia psona ad domos suas cu ordines celebrandi
cas tractandi ul sueto aliquos suocadi uenire phibet.
*Celestino. Innocencio. Gregorio. ix. P. ulla eps ul qlibet
p n p fide ad d silia sinodos ul sueto foren nos ire ul selari iu
diao de ppa suba ul de possessionibz subrae pot. s. si quis adu
sum nos aliqd crediderit sibi de iure copecte sub ecclia iudi
as examine expiedi habeat facultate. In nocencio. iij. Nulle
lie habeat firmitate qs taato nemine ast ordis s tenore apli
cor p uilegiore cōstitit in pcta. Inas. iij. Urbano. In dulget
ub ut si p uilegia nra cu epn fuit quozlibet malignitas non
wari paaat nec audiri z coera in munitates que i p uilegijs
nris stanet aliqd i iuris nri p iudicium p hoc ogerit diffin
n. qd si factu fuit. sit uirtum z in ane. ne nos p p hoc debe*

mus inu diffidie subiac. Concessum est ubi indulgendo nec
 in duas auctas amonastis nris p lias aplicas traham i cam
 n hie qd de hac indulgenaa fecint mencione. **Gregorio. Innoentio.**
Alexander. Luca. Honorio. Si fundatores monastioe nro: ul
 alii fideles apud monastia elegerint sepultura dum modo sint
 excoicati ul in tda aut p usuan publicae. licet ub ipos no obsta
 te aliquo adicione eccliaie tradere sepulture salua tamē itaa
 illaz ecclae aqbo mortuoz corpora assumunt. p lias aut aplicas
 no possumo ueniri que de ast ordine no fecint mencione.
Preterea de bonis mobilibz ul immobilibz que deuotionis ob
 tenu i uita sua monastis nris. fideles obtulerint. no tenemur
 auqua solue aliqua porcione. **Gregorio. iij.** Abtes ptes supoz
 sedis nri no possunt copelli i uen p iudias delegatos assumo
 pontifice ut excoicat aut excoicatos denūciet ipos monastioe no
 stroz fundatores seu ciuitatu castroz quas ac uillaz sa in quoz
 territorio ul cosinio sunt monastia nra sita. nec ad uillas extra
 monastia accedentes psonalr eosdē excoicatos ab eisde publice
 denūciet ciuitates z si alit fecerint. ipi iudias de legati no tene
 tur inmissis eis aliquo obediē. abates ptes supozes absq
 mandato sedis ap. spali aut legati aliter eis destinati hoc idem
 idukū est. z de claustralibz z addit q pncipes nec alios potētes
 z nobiles erēt excoicat aut excoicatos denūciant z q nullom ad
 ista possunt copelli. **Innoentio. iij.** Non possumo trahi ad sē
 notos ul sueta forenses n p fide dū tarat nec ad epla ul plura

seu forū pñiale & racione delicti. Et si quas sūas hae
p psumptionē culpam pmlgari dngent. sint urite & iustice. **Innocentius.**
Innocentius. Ordo p ps ordīs & nō p alias iustitē. **Innocentius.**
iii. Indultum nō est ut p decretalem illam qua ex cōtra quā
aiq; gaudeāt libertate rōne delicti seu cōtracti aut rei de qua
cōt nos. possūt coram locor ordinariis ueniri. & illi quo ad hoc
suā in pīs iurisdictionē pro ut ius ex egerit exerceat nullum
libertatis i munitatis ordīs nri in posterū p iudiciū generetur.
Itē Innocentius. iii. Nō possumus ueniri ut ad iudiciū cōuocā
p tias aplicas q̄ de ast ordie spālem nō fecerit mēcionē. licet in
illis genalr cōtineatur qd nō obstant aliqua p uilegia. seu i dul
genae ab aplica sede obtēre de q̄ba ex p̄ssam oporteat fieri mēcio
nem. **De p uilegijs sup absoluōibz & dispensaōibz. c. iii.**

Qonceditur abbatibus ordīs q̄ ipi possint absolue uenētes
ad ordinē as mīa suspēn mēdā ut cōuocacionis ut eā post
ingressum dispēsare. & q̄ abbes ast cō abbes suos de ordie. &
unq; eorū quē ipē elegerit ipm sup pmissis pot absolue & se
cum dispēsare. **Alexander. iii.** Confirmat nō i indulgenā
Innocentius p̄e. iii. i qua d̄r quod licet p̄sois ordīs aliau alio re
ligiois ut sc̄lan p̄bro s̄fici sine abbtis sui hēcāa speāli. nec &
licet illis eorū cōfessiones audire. nec eis beneficium absolu
aōnis impari. **Itē alexander.** Abbes ordīs nri nō solum pa
tribus suis s̄ alijs discretis uiris & licitis sacerdotibus possūt cō
mitte uoces suas absoluendi suos ab ex cōuocacione quā pro

11
... in iocacione subditi eorum in se ipsos incurrunt
... expedire. *Se alexander. iii.* Cum scissim
... alexander. iii. p. decessor suorum beneficia
... accessu ampliare intendens de multa benignitate sui
... alibi duxit indulgenti ut subditos suos in casibus in quibus
... suam et irregularitatis incurrere absolute et dispensare
... valeant cum eis de non adeo gravis fuit et enormis excessus quod
... merito sunt ad sedem apostolicam destinandi. *Placet et concedit.*
... ca. ge. ut beneficia et gratia sibi concessa procedente discretione et co
... silio maturo utatur. si quod difficile est ad plenum scire casus seu
... excessus pro quibus sit ad sedem apostolicam ut per ad. ge. ca. recurrendum.
... districte precipit eisdem alibi ut casus in quibus absol
... uerit ut dispensaverit. et casus sue dispensationis siue absolu
... tionis dispensationis ordinis si tamen de casibus dubitabiles fuerint.
... in sequenti. ca. studeat fideliter in timore. ut per ipsum. ca. si forte in
... aliquo fuerit erratum ad correctionis et rectitudinis lineam
... deducatur. hoc districte et diligenter prorsus. non solum pat
... trum alibi ut. ca. ge. de alibi absolute et dispensare aliquo
... modo presumat. ut pro huius ad suos diocesanos aliquatenus ha
... bere rearsum. *De privilegiis super monialibus ordinibus et statu*
eorum. Innocentius. iii. capitulum nonum.

Moniales non ordinis in regno francie constitute privilegio
ordinis possunt uti. *Innocentius. iii.* Conceditur nob
ut possimus corrigere excessus monachorum siue monialium

ordis nri q̄b̄ i suo monastio. ut ⁊ i si habet
de iure. **Innocentius. iij.** Non licet monialibus
sive religiosis sive secularibus sicut n̄ ioh̄
ut cui ip̄e i hoc omisit uices suas. **Innocentius**
tenem̄ in corpore ordini aliquas monialis eam
aplicas nō faciētes plenam ⁊ exp̄ssam ⁊ de iūbo ad
toto tenore presen̄ mēcionē. **Item Innocentius.** Licet n̄ m
oniales i obediētes ⁊ rebelles ab ordiē sep̄ are. ac p̄uileg
⁊ i indulgencijs ordini ⁊ cessis om̄io priuari. **Alexander. iij.**
Licet n̄ procedē cōtra d̄s̄os ⁊ capellanos monialium si
apostatauūt sicut ⁊ cōtra alios ordis apostatas s̄m̄ statuta
nra ⁊ i indulgencias n̄ ab aplica sede ⁊ cessas. **Ut**
in om̄ib̄ monastijs ordis habeant̄ trans̄pta p̄uile
gior̄ omnium ⁊ ut om̄s p̄stam̄ ab̄es ad m̄cionē ip̄oz
sup̄dictum d̄ni clemētis ip̄e. iij. deasi itendāt. **c. v.**
onem ⁊ ordinaconē tam generosam. nec nō ⁊ sepe
deam̄ caritatis carā om̄s p̄sone ordis cū affectu sūme
deuotionis amplecti ⁊ feruēti studio ⁊ sedula meditaco
ne i h̄ys cōtenta frequēt̄ aīo reuolue ⁊ obseruare i uola
biliter teneant̄. **Sed ⁊ lib̄tates i indulgencias ⁊ p̄uilegia.**
tā assum̄is pontificib̄ quā aregib̄ ⁊ p̄ncipib̄ p̄d̄o or
dini ⁊ cessis uniūsi ⁊ singli professi nri ordis sup̄d̄a ⁊ ma
rime abbates inefragabiliter obseruēt ⁊ faciant obseruari
⁊ cōtra inpetētes seu i p̄edientes lib̄tates easdem sc̄dm̄

II

efficacis defensionis p̄sidio tueant^r
 x fendi p̄currēt. & ne forsam aliq̄ p̄sone
 libertates. p̄textu ignorantie aliq̄d ac
 al' illis i' aliq̄ p̄e iudicari p̄mutat.
 cupit om̄. p̄ abbatibz q̄ om̄ū p̄uilegiōz ab aplyca
 p̄e cap̄tis p̄ncipibz eidē ordini generalit̄ i' dultoz
 in smetis nōn trans̄pta habeant plene & p̄fecte & cū
 libello diffiniciōnū lege ex integro anno quos teneat.

De m̄ p̄s famo' dependētibz libertatibz ordis. c. vii.

Dignis ḡ ep̄i ut' aliarū eccl̄iaz p̄lati seu quecūq̄
 alia p̄sona. q̄ nō sit de ordine m̄o. cōmunia p̄u
 legia ordis i' fringē. moliatur i' singulis p̄uincijs
 ū aliquid tale exortū fuerit tres p̄mi abbates cuiuslibz
 p̄uincie. adiunctis sibi tribz ul' quatuor alijs famosi
 oribz & discretioribz eidē p̄uincie abbatibz. ad abbatē in
 stantiā afflitorz. inquisita p̄o cā cedule & m̄to si in
 ueniunt. q̄ dē afflicti bonā cām habeāt & q̄ cōmunia
 p̄uilegia ordis i' petant. & uocatis q̄bzdā eidē p̄u
 cie abbatibz quos magis ydoneos iudicauerūt. & peten
 ten & tribucionē decernāt. fieri. & cā s̄ q̄m ceteris
 singulari p̄uincione & tribucionis p̄ m̄ facultatū cuius
 libz domo i' ponant. & p̄ se ul' p̄ p̄catorē seu p̄catorē
 ydoneos cū cōmumibz expensis causam defendāt
 meliori m̄ quo uiderint expedire.

Ad ueniendū ad uocandū & cōtinu
pores abtōes p hui' nō. cetos abtōes
lāt aucte. cā. ge. Si ū illi tres sup p
fūnt & remissi. gradū altaris nō
ad sequēs. cā. ge. ī quo sup p dca negligent
am peccē teneantur & gūit puniantur.
ūo q' porcionē & tribucionū ap dca tribu. p dca causis
s' impositis t'minis statutis solue noluerint. ul' &
neglexerint. pccē penas suspensionis. & ex cōica
cōis ab eisdem tribu in ipos tribu latis. pro depo
sitis habeant. **E**t qm qd omīs tangit debet ab
omīb' cōprobari quādo cūq' sup ecclā de scarda
bitō ad usus cā. deputata. ordinē & tegerit mo
lestari. cū d'by expensis ordīs req̄rat. & sup hoc p̄ci
rator & stituat' sufficient' instituto n̄ne. cā. ge.
Alemosine in sup misse ul' mictende de ceto.
cā. ge. ī domo cyst' n̄ne depositi & suent' in archa
ul' armario q̄tuor seris ul' clauib' obfirmato ita
q' quilibet q̄tuor p̄mōz abbtū clauem habeat n̄
liceat alicui de dco deposito ī ush alios expēdere
& silio & assensu. cā. ge nō obtento. s' resuent' in
regalī ad defendendas ordīs libtates. **E**xpiat
dist' scda. **I**n capite distincō. n̄ q' h̄t duo capi
cula de abbēis ordīs sūdatō & ordinē itaq'
Cpandis. c. p.

In nomine dei genitricis marie uita inelucta
 dignitas. scitas grama. et ceteras
 reglar et format. omis eate.
 in honore ipis fundent. amercito
 inqby nec no et i oibz locis nris omis sup
 notabiles curiositates. qmodes
 adis et pumptate honesta dedecet ab omibz eu
 tent. et pncis abtes seu uisitatores curati diligenti
 pcurat. **A**lbaria i sup ordinis nri fundare. muta
 re. transsere. seu alium nro ordini i corpore nli
 liceat sine consensu. ca. ge. abbas pmoues de ponat.
 pmoty uo p no albate habeat. et uentz ad domu p
 pam reuicet. hoc semp diligenciz ob suato. ut ad
 noua albaria mino qm. **vii.** monachi cu albate.
viii. no mutant. ipso tame loco p domibz. libus
 et alijs narijs sic aptato q ibi copeteter uiue o
 possint et regbam ob suate. et sup h inspectores
 dati. teneat resserre caplo fidelit uitate. qmo
 ra uo monastia tam monachoz qua monialiū i
 qbz no possut agrie sustentari. salti. **viii.** mo
 nachi ul moniales ibide assidue residentes. ut
 p omia possint comunia statuta ordinis ob sua
 re. pates abtes coniungat et ueniat alijs de
 consilio fundatoz. ca. ge. **M**onachos et monia
 les

stunaces & sup huius aut nra
ordinis coheredo. **C**ensum ordinis
testas suspēdat et ex annu
ps domo & in loca ipoz sūctiāi inter

De campunis libris cimiterijs & alijs

Maiori & minori campana hore. ac alia
officia diuisis modis ac temporibus p ista
ab antiquo solitū nunciet. Libri quoque in
ciuilis in nris armarijs & neci alibi minime
habeant. **I**ngriāgne q̄q̄ quāni distancia p̄
det ab ordinacōe ca. ge. nūq̄ de cetero fiant cimi
tia noua. & iam factis nemo sepeliat. n̄ forte ibi
de aliq̄ ius habeat sepulture quibz nō possit co
mode denegari. in quo casu a sepelis ingriarū dca
cimiteria excludent. aut sepeliendi mon.
differat. **S**tabula uo equoz. & quecuq̄ domo
alie ad habitū dū nō fiat ext̄ abbaciarū ambitū
p̄ p̄icta aīarū. & si qua facta sunt diruant.
Oms & porte abbaciarū ext̄ terminos astruant

**Explicat distinctio iij In capite distinctio. iij. (Te. i.)
De ingressu mulierū i abbacias. prohibito n̄ tēpe dedicacōis**

Ingressu mulierū i fra septa abbaciarū nra;
om̄io mēdicat̄ n̄ sup hoc p̄uilegiū dñi ipe
huit sp̄ale excepto q̄ cū maior. ecclā noui

ne dies. cā. de uocatis eccliam po
 s. nūq̄m ul' alias occasione aliqua in
 noctare. sicubi cōt̄ p̄sumptū fuit.
 altaria. ⁊ diuinū officiū in ecclā mi
 debet. quādiu ibide fiunt mulieres. facē
 ul' consencies ⁊ procams p̄ lras aplicas ul' q̄
 ḡm. p̄ altis fuit omī. vj. feria. sic i p̄me ⁊ aqua
 ad sequēs. ca. ge. ibide ueniā peticuro ⁊ gra
 uiter puniendō. Si uo p̄or ul' sup̄or ul' cellararij
 fuit ab officio de ponat. ⁊ t̄b̄ dieb̄ uno eoz i p̄me
 ⁊ aqua p̄niām p̄ agat leuis culpe. Alij uo mona
 chi ⁊ cōiſt̄ penam similem ſociāt. ⁊ ultimū ſunt
 p̄annū. Cellararij uo portarij ⁊ hospitales grā
 grarū ſim̄ ope custodiāt ut mulieres notā. c̄
 minis ferētes ad portā locor̄ n̄roz ſedētes lon
 ḡo repellant. **De nouicijs i domo alia b̄nēdi
 ctis ⁊ de b̄nēctis an̄ t̄p̄o ⁊ de monachis alio
 ordinis ac de nouicijs reuerēdis. c̄. l̄m. ſc̄m.**
Nouicij ord̄is ab albate nō suo in domo alia
 b̄nēcti cū ad domos ſuas uenenerit albēi p̄o
 p̄fiteri tenebunt. **M**onachi uo nigri ad n̄m
 ordinē trāſeuntes. i alio ordine ſm̄ reglām n̄rām
 iam profe ſſi. ſed minime b̄nēcti. tanq̄ nouicij p̄
 oīa habebunt. **S**i uo tales ueniunt b̄nēcti

facti addem.
 c. p̄uicit / ⁊ ſc.
 ſc̄m. eb̄m.
 9. 11. ſc̄m.

statim detur eis cuculla et cōpletis qua
tū abbas pmissione i cā. de sua professione
et i ecclā more nouicij: professione legunt
altare offerant. nichil amplius facientes. **De**
post lapsū anni prolacionis. uocū suū i oratorio
nizant. in scripto professionis sue. ast. ordis exprat
loco suo. postq; cuculle susceptionē de cantu
veni creator. et usq; ad finē hūmni. monachi ille se
cū gradu p̄sbiterij flens genib; humilit i choro.
Abbas uo q̄ nouiciū sciēt b̄nedixit i fra annū
aut erit abbas grauit p̄mittat. **¶** Si uo doctores
in theologia ul' alie reuēde p̄sone ad ordinē se trā
stulerit et fuerit sacerdotes. de cōsilio abbatis loci illi
possit tēpe p̄lacionis celebrare **De ambicioso et p̄
sumptuosio sup̄ promotōe ad ordines ac tēme ordinari
et de baptismo p̄ monachum uo ministrado. cōlm itium.**

Qui cūq; uo monachi p̄ se ul' p̄ alios ut promo
ueat ad sacros ordines p̄pos abbatē suos in
quiritat. adie q̄ hoc fecerit. usq; ad biennū nō ordinent
n̄ promoti fuerit in abbatē. **¶** Nec p̄sumat aliquis
sine licētia p̄prij abbatis alienū monachū facē ordi
nari. **¶** Ordinari uo ab ep̄o suspēso. et q̄ sciēt o
ratu se fecit ordinari. ab ordinū. erecutione susse
si manancat. usq; ad nutū. cā. ge **¶** Nulli mo

ordinis nri i sancte baptizate aut de
uideat ul' psumat. n' ingratu sca
nro i cu' p'sb' de fine p'clo euitando. o

Nulli liceat capellis. ul' eccl'is no' p'p'is ordi
nec cure aiaru' ministerio implicari. **CCC**

vid no' p' h'q' de statu.
regit. n' c. q' de ri-
mare. in glo. a q' d'
dicit. tene hac p'p'at'

os no' sint extra stallu' abt'is qu'ndiu tales
p'misunt reside. **De benedictione abbatu' &**

Pro benedictione abbatu' nichil de **nonuicioz. c. iij**
q' no' caret uicio simonie. Quod si aliter

benedictio no' possit obtineri potius omittat' aut
differatur. **Q**u'cuq' uo' abbas dno cesano suo.
ul' alteri ep'o uice eiq' n' sub fo' qua d'ns est. ob
suet p'ficien' p'sumpsit. aut ab aliquo qui no' sit
de ordine nro seu ap' ordinis nri t'ne alicuius o
plati se installari p'misit pro de posito habeat.

Forma nre p'fessionis d'ni est. talis e'. Ego fiat
s. abbas est' subiectione. reuenciam. obedienciam
ascis p'ib' & statuta' sm reglam sca' b'nedi. tibi
dne p' ep'e tuisq' successorib' canonicis. sustinebis.
& sce' sedi cab'lon' saluo ordie nro p'petuo me exhi
bitu' p'mitto. **N**ulli aut' abbi n' benedico' p'cessi
onalit' occurrat. **N**ulli & ep's de ordine nro o
nouiui benedice. aut de electomb' nris se i'comunicet.

ymitatur. *Ex hoc distancie in*

cio. v. q. h. viij. capla. De

Ut modestia nra omibz hominibz
ordinamus q in omibz abbatibz
surgant ad uigilias a scō pasca usq; ad
scō crucis. ut salte p̄m nocturno finit
an die. **M**edietas semp fr̄ in car
giantate redoleat & de uocio erit. **C**
mū quoq; officii tam in ecclā q̄ alibz distancie
ordinate ab omibz p̄ soluat. Cantores ordis hoc
diligent̄ obsuet. & ab alijs faciūt obsuet. Si
cōtra uenerit talit̄ castiget. q̄ pena illis ab
cessu huius i posterū alios recalcit & a posat.
De n̄ tamē cantadi altis & ceteris ordinare po
terit p̄ ut & q̄n uiderit expedire. *De cōmōm
bte arie et missa cocidiana & intermissione.*
Cōmemoratio. bte arie cū *De hōis ip̄is*
debita reuerencia cū staltū & soluta soleant
te flectando genua ad arie maria. Salue sci
patres due maris stella. q̄n antiphonam
mirabile mustū d̄ d̄s homo fact̄ ē. fiat p̄
ut est hacteng obsuatū. **C**ōmissum uo
exceptis uigilijs pench̄ & assumptionis cū a
oū scōy. cū ip̄is dicat̄ omī die quo eis cōmō fit

quocumque die qua missa cantatur pro de-
 beatâ maria debet dici. pro festo na-
 penthecostes. in quibus tribus diebus festi-
 tate pro defunctis de privati. scilicet illa quoniam ante
 huentu post eius comonem cocidianam ad v's.
 de beatis benedictio et bernardo comones soli-
 Illatant de beato Roberto ad horas beate marie
 et fieri comone consueta. **Intermittatur** in
 anno beate marie in laudes et vigilia natalis domini usque ad
 laudes et crastinum epiphie. et in laudibus et cena domini usque
 ad laudes. v. scilicet post pascha. et in v's ascensionis
 usque ad dies crastine diei. et festo omnium sanctorum ac festo
 eode ymagine uirginis. potius non illis festiuitatibus non
 de comone nisi solita de octa. **In** horis et beate marie.
 videlicet. .i. .iiij. .v. .vi. .vii. .viii. omni tempore dicatur huiusmodi uniformiter
 ubique cuius primus usus est merito salutis auctorem. scilicet
 maria marie gratie. itaque omnia et donec. **Quod** uicique non sunt ex-
 tinguuntur in absentia duorum horas beate marie et officium
 de finctorum sic in infirmitate comunitate dicatur et lau-
 denda simul. **De missa beate marie signis. c. lxxv.**
In omnibus salutaribus uariationibus a festo. xij. lecomi et missa.
 in missa de beata marie cum duobus ministris sine fletu
 one genuum omissis usitatis illis cum gloria in excelsis
 deo cum prefatione Et de reuerentia diebus lxx cum tractu

corpore xpi

Gaude maria diebus resurrectionis
primū post paschā. scdm vga
celebretur. id ipm q̄ puatim celebra
obsuabit. **H**ec autē missa p̄ alia
qd̄ cū uno ministro ceteri debet mi
nistrat. s̄ acatore illud officium alicui
p̄ter solenes uigilias q̄ eni n̄t̄ i salu
Hic apparitionis et ascensionis dñi. i
dsueta officia de functione q̄ hñ. uore p̄ dco
massas suas. **P**er festiuitas et aia p̄ sc̄i q̄ hab
at in ordine duas missas saluato sicut acuta
fuerit p̄ h̄ missa mactatialis officii i t̄culati
fuit i gualdr. p̄m̄ missa ~~non~~ non debet q̄
celebretur solenit̄ i uentū. n̄ forte ip̄a die p̄mo
i c̄p̄lo habere. **De uigilijs b̄e marie hymnis**
Habere uigilijs assumpcionibus et prefacionibus. **ij.**
Hic n̄t̄ natiuitatis b̄e marie missam cū duo
bus ministris. cū p̄ facōne. et de inueneracioe solenit̄
celebretur in cōuētu. **I**n uigilia quoq; natiuita
tis eandē obreueraciā et honore ip̄iq; uigilijs. potū
adire tam i uentū quā et alibi cū laiciant̄s re
uener. **P**er om̄s et utriq; festiuitatis. cū cū
glia in excelsis et p̄ facōe de p̄o festo cū duobus mini
stris missa solenit̄ celebretur ū fieri potū cōpet̄.

...uenire oct̄ nat̄ ei⁹ die dñica.
 ...ia i choati usq; ad sequētē dñicā
 ...ferat̄. ⁊ tūc fiat como de dñica. ⁊ missa
 ...cāū de s̄o mauricio illa die. **¶** In solēntia
 ...q̄ in f̄fia oct̄ ei⁹ de ūginis euenerint ad
 ...pletorū dicit̄ hymnū de b̄ta maria p̄ter q̄ in
 ...e crucis. **¶** Officiū r̄o b̄ti d̄ichomedis m̄n̄s
 ...n̄re ⁊ alio festo dicit̄. **¶** In oct̄ ascensionis
 ...p̄nie. at̄ p̄p̄cōnis ⁊ nat̄. ūḡis marie ⁊ p̄ oct̄.
 ...dicit̄ prefat̄. de ei⁹de ⁊ gl̄ia ī excelsis cū duob; mi
 ...nistris. **¶** In sup̄ fiat p̄cessio p̄ totū ordinē ⁊ assūp
 ...tione b̄ta marie ⁊ ubi cantet̄. ⁊ fiant staciones p̄ ut
 ...notat̄. in gradalib; ul' catenis. ⁊ in. iij. solēntib; an̄j
 ...p̄cessionib; duo monachi albis induci p̄cedē debent
 ...crucē duos cereos de portatēs. q̄ ⁊ ab̄tib; celebrā
 ...tib; ad mai⁹ altare ⁊ albis similit̄ ministrabūt.
¶ In p̄sceptis archiep̄is aut̄ prelatib;. int̄ aquā
 ...b̄n̄d̄ictā ⁊ duos cereos churibulū app̄cat̄. s̄ ⁊ ⁊ p̄ces
 ...sionib; iij. psalmoz q̄ sic. vj. feria sola crucē ⁊ nichil
 ...aliud p̄facat̄. **De satisfaciōe ad gradū de nō loquēdo**
crucē dñicā. officij. de orōnib; ⁊ uentū pro stanco. cor
porē nō facit̄ dies ⁊ de reuēntia uominis ih̄u v̄. c̄. v̄.
¶ **I**bas s̄ ad gl̄iam p̄mi psalmi nō f̄iūt. ad gradū
 ...s̄io monacho satisfaciōe teneat̄. sine licētia.

tam ad sedē suā n̄ altis ali.

Nullus quoque dū hore cano
in fra t̄minos altarie nisi for
te necessitate. nec n̄ usq; post ultu u
ad laudes. **I**n cōuentu n̄ō nō sunt
orōēs pro quib; n̄ necessitate sine m̄te. c
forte loco missae de cōuentu alia m̄te
angustia ul' cllā. **N**ullus ū
solū illi q̄ de uicē reuertuntur. et dicitur dū
septē psalmos. et post sepulcra moru
ac nouicia; tā monachi quā dūsi. **I**n
missas tā uētuales quā p̄uā. **I**n
actus n̄i quociēs n̄i dñi ih̄s. **I**n
n̄iat. oēs hūit et de uoce sup̄lū. **I**n
p̄ Gregori; ostendit i c̄ alio gen̄i. **I**n
cūq; i passioib; dñi n̄i ih̄s. **I**n
sacratissime mortis ei; oēs hūit
uentā hūit et de uoce. **I**n
morte nō faciendis. de circū. **I**n
uis aut cōmōib; nō faciendis et missis. **I**n
In uno quoq; mense fiat semp unū m̄te. **I**n
rū i singlis dñib; ordinis unūsi. **I**n
n̄is i circūlati sūt. et de eo sacerdos quib; p̄
ebdomadarios ul' die ip̄a. ul' p̄ma quā cūq; potis.

obligatur cum in quatuor
 in singulis p[ro]p[ri]et[at]ibus aliam.
Alterius t[em]p[or]e cedentibus si p[ro]cedentiu[m] b[er]ne
 obtinui p[ro]p[ri]et[at]iu[m] p[ro] o[mn]ia fiat p[ro] eis ac
 cessisset. nec p[ro]ceda uo d[er]ivataria ulla
 sine licentia ca. ge. saluo acn[er]satis
 do en debet fieri d[er]ivataria o[mn]ia ex
 p[ro]p[ri]et[at]iu[m] officijs de functor. **I**nhi
 p[ro]p[ri]et[at]iu[m] ordi[n]e unu[m]si neq[ue] annuaria ul.
 casu obitu postulet faciedu[m]. **N**ulli
 du[m] dicitur. **N**ullu[m] celebrat[ur] ad sonu[m] tabule p[ro]de fucto
 de choro exera. **N**ullu[m] licentia ul' curato. et q[ui] ererit
 relicant. **C**orin. **N**ovae ul' festa no[n] fiunt n[isi]
 de co[n]sensu ca. ge. **N**ulli p[ro] sumptu fuit. p[ro] et
 q[ui] hoc suscipiunt licentia uno die sint i[n] pane et
 aq[ua] alijs i[n] de uent[ur]a. **N**ulli licentia ca. ge. **P**ro comone al
 curi sci. ul' festo. **N**ulli do curi et di[sc]r[im]inatu[m] p[ro]
 p[ro]p[ri]et[at]iu[m] licentia. **N**ulli p[ro]ces aliquoz ul' l[ic]as
 adca[us]u[m] hui[us] appoz[ur]i. **N**ulli p[ro]p[ri]et[at]iu[m]. **T**issay uo co[n]ci
 di. **N**ulli p[ro]p[ri]et[at]iu[m] nulli sic licentia concede sine auct[orit]ate
 ca. ge. **N**ulli ecia[m] sub pacto. ul' p[ro]ciomissio. ul' confor
 cu[m] ad p[ro]p[ri]et[at]iu[m] n[ost]ru[m] alijs p[ro]p[ri]et[at]iu[m] p[ro] p[ro]p[ri]et[at]iu[m] sime[n]ie.

De missis de curia. de spu[itu] s[an]cto. de missis matutina
lib[er]o. et de d[omi]ni p[ro]p[ri]et[at]iu[m] defuncto. de festis d[omi]ni s[an]cti. de d[omi]ni
da[ta] eccl[esi]e t[em]p[or]e t[em]p[or]e

2 **A**b oct. pentecostes usque
dominica bis in die celebratur
de trinitate ad quam nunquam alia
debet dici. **I**dem tempore et
vacua fuerit. missa de sancto spiritu. cum duobus
non anglico omisso usitatibus illis soleant.
In privatis autem missis
Quoniam autem missa alicuius
quocumque causa impeditur eadem
potest ut accideret. **A**d
si presens de functo fuerit religiosus aut secularis in
ecclesiis sepe post prima etiam omnes semperque ubi
nunquam singulariter pro eodem. **Q**uoniam vero in vigilia petre
costes festum beati barnabe apostoli evenire contingit usque
ad sequentem v. suam differat. quoniam vero idem festum beati bar
nabe apostoli salbato sepe trinitatis evenit ad. v. salbati
non de festo fiat eius de sancto non commo tamen. **S**i autem festum
beati petri diebus rogationum evenit due missae dicantur. s.
de reinuo et de sancto. de quo et festo pro tota ballenallis
et etiam boneuallis sit licitum ut dicatur eius hystoria et eadem
et commo ad v. et ad laudes. **F**esta vero sanctorum. Roberti.
alberti. Eligii episcopi. sancti lupi. Undecim martium virginum.
Gregorii. Augustini. Ambrosii. Ieronimi. Edmundi
di. petri. Guillelmi. Synec corone. Ludouici et eius

Bacharone cu respōsorio i
 quabz missis. nec nō festa
 s. iuliani. p̄ m̄ris
 cu una missa celebret̄. ac pro
 i kalendario. martologio. gradali. res
 p̄salu. et libris ecclasticis est notatum.
 et bte agnetis tras
 Colla uo usi
 his diebz. In vigilia
 pasche. et penthe.
 et salutaris. n̄y. tempoz. In exaltacōe scē crucis. et
 p̄cipuis officijs de functorz. **T**ori autē
 pat̄ n̄r̄ et credo i d̄m ad p̄mā. et post p̄mā
 mox solus p̄ciosa i conspectu d̄m̄i debet dici. **De**
 festo s̄c̄e trinitatis. et d̄nica i palmis de elevacōe eucha
 ristie celebracōe. et communiā ministrorū. c. viij.

Festū s̄c̄e trinitatis et d̄nica i ramis palmarū cū
 et bz lampadibz s̄c̄y fiat et abbas celebret i s̄ue
 tu solennit̄. **I**n festo autē s̄c̄e trinitatis. p̄ diffi
 cultatē mat̄ie p̄monē i cā. uō oportet h̄re. **C**u uō
 missa celebret̄ cō sec̄cōe p̄ acta ut uideri possit ab
 om̄ibz hostia eleuet̄. et tūc ad missas cōuētus mi
 n̄r̄ capana pulset̄ eā cūm uno uocū. ad cuius so
 nū om̄s p̄er illos q̄ i dormitorio s̄ūt genua o

flectat. nec illi q̄ in choro fuit. nisi sursum tunc
post consecrationē sanguinis sacerdos elevat manus suas

Diebus autē duarū missarū dimittuntur. nisi in unius
tertia corrigantur. Similiter et dominicis quibus
debent privatis diebus missas dūcitur. et tunc ce

Abbatibus egrediuntur estatis. et post festum regre
dictibus post trinitatem. In hieme usq; ad pascha. et quinquagesimam
ma usq; ad vesperas. missas audire p̄m̄. et tunc celebrare
celebrare quoq; missam ante eugeniū n̄. et tunc celebrare
ceat i via dirigēdis.

Tempe quoq; festivitatis missarū
sionis. et consionis omnium i monachi tunc de solent missas
celebrant ante q̄ monachi exeat ad labore
cia obsuato. ut nunq; aliquis de cadit. et tunc
bres his indie.

Diebus vero quibus monachi tunc ad
sunt possunt ad missas privatas dūcitur. et tunc abbas
de creuit faciendū.

Nulla tunc p̄ sonis. et tunc n̄
exceptis ministris aliis i ductis. et tunc ueste
ad sacru calice de ceto p̄cipiendo sanguine accere. p̄su
mat p̄ p̄culum et scandalū evitandū. **Explicit**

**distincio. v. Incipit distincio. vi. De honesta et
modata penitentiā venientium ad cyba genalis. et tunc**

Precipue tunc q̄ veniunt ad ca. ge. ul' rediunt p̄u
deat abbas et officiales domou ordis. ut alii
abq̄ venientibus ad ca. ge. ac rediunt nec nō omi

... adis ... uniusis p eos quiseuabz. pdis
 ... suaz de odis negocijs quibzcuq; in abbaty.
 ... factas locor sufficiat z honeste ne
 ... u habentur uinee faciant
 ... hospitalitatis i suis locis psonis
 ... hoc factu fuit fraudulentet.
 ... negligentet. p ptem abbatem aut
 ... caueant oio ne i locis
 ... nimia ona i ferat ul
 ... aut ad grangias uenit
 ... eis ministret amplius ad por

Abbatibus quoq; monachis ad ea. ge. pro ut debet
 ... ut si paderet uolunt
 ... refectoria domoz ordis ad qz uenit. z fco pn
 ... De remonis abbatibus
 ... ad capm geniale. r. ii.
 ... de hibernia. Scoria ad ea. ueniat. iij.
 ... anno. s. ad nino. ano mo uisitetur. De nouigia. Scoria.
 ... De ungaria. De portuga
 ... De gallega anno qro. ano. uisitetur. z ueniat ad
 ... De aragonia z
 ... Cathalonia. ano. ii. uenire ad ea. no omittat.
 ... ano uicium ueniant ad

vid. r. ii. an. m.
 q. d. m. b. p. c.
 r. ii.

tame q duo eoz ad muna ueite ams singlis teneant
quoq; abas p̄ illos q̄bz accessum est nocturnos aduoc̄s **P**uier
ad ca. ueniēs n̄ tres equos t̄modo secū ad ducat. si u plures
ad duxit ⁊ domos ord̄is gramauit. abbas. poriba. Cellean
rys ul' officialibz cetis domoz ord̄is p̄ quos t̄seūt queq;
sup̄sumt aucte ca. ge. sit licitum retinere. **Q**ueni uo or
dis ap̄d ast. ⁊ ad p̄mas domos. n̄ ueniētes ad porta ciuitat̄
cultellos acuminatos ⁊ oia arma m̄ta. **Q**uāq; uo or ip̄s
aliqd̄ fecit un̄ scandalū ord̄is dat̄ ab ord̄is suao p̄p̄io
pellat. **Q**uāq; puer erēs recesserit ab aliq̄ domo or
dis n̄r ueniat cū l̄ris testimonialibz illis abbas aquo re
cessit. alit̄ in aliis domos suao anemine admittatur.
De abbas remanētibz a ca. ge. ca. iii.

Abbes qui eo anno quo debet ad caplm uenire nō ue
nerint i uia i finitate corporis impediti. si se legit
me pl̄ms ul' abbes nō excusauit p̄ p̄ma t̄sgressionē adie
ca. ge. i stallū abbas nō itrent ⁊ om̄i vj. feria sint i p̄me
⁊ aqua usq; ad sequēs ca. ge. **Q**u uo ano sequēt̄ nō ue
nerit n̄ p̄dicta i finitatis ul' alia ca. potuit se tueri. absq;
retracione aliq̄ de ponat. **Q**abbes aut̄ i p̄tentes p̄ces
aq̄cūq; ⁊ q̄ntocūq; q̄ nō sit de ord̄ie n̄r d̄no. p̄. cardina
liba dum tarat exceptis p̄manēdo a ca. suam eroicacionis
a d̄o ca. late icurrūt. a qua nō possūt absolui n̄ ab eodē

ab eo cui commisit huius absolutionis beneficium posse da
Patribus autem abbatibus precipit uniuersis ut iustitiam
 debent diligenter inquirent utrum abbatibus quos uisitant tempore
 debito uenit ad ea. ge. et singulis annis super hoc respondeant
 ea. ge. **Q**ui uero pres abbatibus inuenit filios suos propter similitates
 suas inuicibiles duobus ualibus a causa remansisse auctore causa. ge.
 domibus sic desitatis et dispendis eorum satim dominum et conscientias
 suas prouideat ito in debito pro ut uideant expedire.
Qui si preteritum paupertatis excusatione prederit domino auctoritate et quod
 tuor primis abbatibus utriusque in generatione sua committat ut or
 dinet pro ut eis melius uidebit de talibus abbatibus aut alijs
 corrigendis exceptis abbatibus de ungarya. de portugalia.
 de luonia quoniam propter metum tartarorum uisitatores eos poterit
 uacare excusare. **C**onm quocumque abbatibus qui apud suis citati
 ad causa. uenire contulerit super suis excessibus ueniam petiti
 u. ut factum quod iniuria ordinis suadebit in ipso causa. deponantur.
Abbates in super qui sciunt celauerit alios tempore quo tenent
 uenire ad causa remanentes inquam conscientias postquam ad ipse
 reuerti fuerit infra mensem tribus diebus et minus penam pagat
 leuis culpe. alioquin donec pegerit. abstineat ad minus.
Illi autem abbatibus qui uenire annis singulis non tenent. si ad unam
 de quatuor primis abbatibus uenientes in firmi idem remanserint
 uenisse ad causa. reputentur. **Q**ui uero in una ipso causa spectantur

homo p[er] ut potuit ueniat. et abbates p[er] suam iurisdictionem
cautissime n[ost]ra admissent. **De ingressu et exitu**
capituli an[te] c[on]g[reg]u[m] et de m[on]achis n[on] ad duce[n]dis et de hospitibus
te[m]p[or]e c[on]g[reg]u[m] ibi uen[ie]ns. capitulum. iiii. Nullus abbas ad c[on]g[reg]u[m]
ueni[en]s i[n] sua. xv. dies an[te] capitulum est in t[er]ra ibi more[m]
ult[er]ior. iiii. dies n[on] euad[er]e i[n] firmitate de t[er]ra. **Item** q[ui]
c[on]g[reg]u[m] n[on] i[n]net est. n[on] a[n]t[er] duob[us] p[ri]us ul' uno d[omi]no et famulo
n[on] i[n]t[er] q[ui]sq[ue]m m[on]ach[um] i[n]t[er]ducit ex c[on]g[reg]u[m] m[on]ach[um]. p[ri]m[us]
abbatib[us] et abbe de sanguinaco q[ui] sec[un]d[um] necessarios monachos
adduce potuit. et i[n] c[on]g[reg]u[m] sabbat[um] i[n] d[omi]no i[n]t[er]ducit
quisq[ue]. **Nullus** e[st] abbas uen[ie]ns ad c[on]g[reg]u[m] ultra p[ri]m[us] abba
n[on] i[n]t[er] uia c[on]g[reg]u[m] t[er]ra t[er]ra exi[re] ut locum equo dista[n]t
t[er]ra sec[un]d[um] m[on]ach[um] ad duce ul' i[n] fraude p[er]t[er]re. seu ut
sequat[ur]. ul' sibi occurrat concedere p[er]sonat nullaten[us]
ul' t[er]ra. **Nullus** et monach[us] ad d[omi]n[um] c[on]g[reg]u[m] uenire ul'
ut uocet[ur] ad d[omi]n[um] p[er]t[er]re. illis t[ame]n ex c[on]g[reg]u[m] q[ui] pro ne
gociis ord[ini]s ad romanam curi[am] ul' p[er]t[er]re ad studium
d[omi]n[um] d[omi]n[us] n[on] q[ui]c[un]q[ue]m p[er]sumpserit i[n]t[er] d[omi]n[um]
uno ex[tra] i[n] pane et aqua c[on]g[reg]u[m] ad d[omi]n[um] p[er]t[er]re uenire p[er]t[er]re
an[te] p[er]t[er]re leuis culpe. et si t[er]p[or]e capituli monach[us] i[n]t[er]
t[er]p[or]e fuit. uapulet graui[us] i[n] capitulo monachor[um] et ad
d[omi]n[um] p[er]t[er]re de c[on]g[reg]u[m] p[er]t[er]re. **Monachi** quib[us] de sp[irit]u
p[er]t[er]re i[n]t[er] t[er]p[or]e c[on]g[reg]u[m] ge. c[on]g[reg]u[m] i[n]t[er] t[er]p[or]e c[on]g[reg]u[m] n[on]

ca. parit' congregati in primis hymnum venientem
priece canent solent' & devote. postea dicunt' **Q**
Emite spm tuu' & e. & sub iugat' ella. **Q**
Quicunq' uo albas foris ca. du' ge. ca. tenet' sacra
& diu sederit. auno se abstineat una die. **S**igne
g' pulsato ad uocandum i ca. stati' albes ueniat' su
mora. & q' diuag' itate distulerit. proclamet' satisfac
tum ad arbitrium p'sidentis su' cuius licet' a nutu manu
petita q' diu ipe sederit nullq' inde exeat. ul' discedat
Nullo i caplo p't p'sidentē proclamet. ul' loq't' in au
dicia oium n' stado alijs omib' sededo auscultatib' q'
q' dicit'. **N**ullo & albas ignotu' sibi albtem p'sumat
de aliq' emine. pelamare n' de do' cap. aut. uil'. p'moz
licet' & assensu. **S**igs' d' dicit' ul' aliud dicit' uoluit.
surgat illo p'mito residente. **Q**uo uo habuit loq' aliq'
alicui q' tam' studiose debet ab omib' p'ueni accedes ad
eu' i ante ei breuit' & q' sub silēcio collocat'. sig' auditu'
fuit un' aliq' ul' aliq' moueat'. stati' more brutoz nō i
tumultuosas & i cōditas uoces p'ripāt qn' potio suata
& omi studio fauorabili & q'uitate surgat aliq's q' unq'
pro alijs sapiēt' atq' discretē ubi moti satisfacionē aut
ipe reddat. aut sic expedire nolūt ipe i q'rat. Nec p'
sumat alt' alterū defendē aut q' tuen q' e' sande sacro

72
7. m. que que fr
... q' siq's trāssgresso fuit. talis i cū iudic
... q' cetos assimili p'sup'one de t'reat. **¶** Si
... p'sona cū. ingressa fuit. z aliq's abbtm aliq' ad
... cū huerit. nō ibi ipam corā oīb' ag'at. s' postq'
... ruisis z iudicis edificata recesserit p'ponat abbas q'
... tūc sicā usum fuit. eligātur p'sone discre te.
... illam modeste ueniat. z ad ea q' paas sunt z
... ueniet i ducat. **¶** Siq's uō de quatuor p'mis
... iast tēpe cā. ge. aliq's abbes duxit uocā dos.
... q' uocat. caueat uocati neq' ibi oriat q' scis
... ul' cōspirationē redoleat aut aliquā dissensionē.

¶ Si aut qd absit hui' cā nōrie cōstitutionis trāssgressor
... absq' rētracōne i eodē cā. deponat.

De diffinitoribus eligēdis. **de lris missis legē**
dis. de moribus tēpore. capli. obseruādis. de de
fectibus i q' rēdis. z de elemosis colligēdis. c. vj.

Quoniam dñs aut uoluit diffinitores elige i q'rat.
... p' quatuor p'mos abbtēs simul ul' singulatim pro
... ut ei placuit. quos singli eoz de diruacione domo
... sue ad hoc magis ydoneos eē cōgnouit ul' crediderit.
... ut magis ydoneos assumat ad diffinicionis officū
... exercēdum. eosq' diffinitores cū quatuor p'mis abbtib'
... nābit. z eodie z ea forma pro ut i ordinacione feli

11
cas recordaaois do elemeti ff. iii. plenu sur tunc
had uicto q notari affinitoz uiabunt sta
suas sic diffinitoz q officiu sibi i uictum fidei
eqnt auq modi iuramentum t notari ca. p qm. auq
pate tenet. **P**e lris uo iustis ca. ge. lege die
dtabz datus aca. t de statutis t de clamoribz notari
t de elemosinis reapiedis pnt continet in eade ordina
aone totalit obfuet. t illa ordinacio singlis annis
leg at pma die capli t ultima sessione si fieri potit
operet. **O**mnis t abbtes i ge. ca. apd castau t struti.
cucullas albas deferat ut i actu t hitu sint conformec.
Nulla g psona ordis te pe ca. ge. portat at ca mer
ces emedi exire psumat. **C**onuisi uo a t una salis
iterfuit ca. illa die qua tenet uisus ca. ge. excep
tis illis q cellata die t riq domo dicit retinendo.
Monachi uo die sce ois post absolutione sol ne de fu
ctorz doo ad uitoriu nrm de ca. mox exibit. **N**emo i
sup clamore ul lris p solari quolibet cotra aliquem ordis
nri ad caplin. deferat defferri faciat ul pauer. **M**o
nachi uisus t motuales suos abbtes t abbtissas ge. ca.
ul quoscuq potetes seu pres abbtes aut superiores ade
uites seu talibz lris diffatozias nictetes seu nri p can
tes carceri mancipet. **Q**uilibet t abbas sitales in

uisitacionis i suis cas. faciat reatari. **Hic** de
 uisitatione pncipium uniformit ab omnibus & scilicet in
 anno do & c. Statuta sunt hanc astatu i ca. ge. Quis
 & uisitatores uisitacionis tēpe sibi faciant pferentur quo
 cūque abbte mādaci huius iuenit inssigrosse. penam
 tenus culpe tabz diebz uno eoz i pane & aqua illi demū
 aēt pagere a ca. definitam. Similem penā sustineat
 abbtes qbz aca. ge. aliq. dmittit n sequenti anno p se
 ul' palios q actum fūit studeat nūciare. & n oīng. xl
 diebz. omnis a stallis abbatis i domibz ppris fiat exclusi.
Anno quoq; singlis. v. die a. ge. an ingressum alba
 tum. fiat om do pp. cardinalium. & do i patris & regis
 francie i cuius regno fūdata est albaia ast. Regis quoq;
 anglor q suam largam elemosinā singlis annis ca.
 assignauit. Regū & arrogome & castelle. & duas bur
 gundie. & pro eis aliqua spalis ozo i uigat. Pro do & abu
 bate duniacen. cū suo ordine unūso. & pro do abbte de
 sco albano i anglia. & pro ceteris unūsis prouinis & de
 functis q i rotulo ast sunt dscpta. **N**ec abbtes ul' alie
 p ordis i ulla diuione. uel uicos ul' plateas. sine certa
 necessitate i cedat s; honeste pomia se heant tūc tēporis
 & mature. **Explicit** distinco. vj. **Inapit** distinco
 vij. de causis ordis & pstate iudicium & in pcedē

di. capitulum 7. Incausis ordiis strepitu. secularis iu-
 dicy delegato simplicitas ordiis posita obsuet. n̄ forte
 iudex ad informacionē sui. ad cause mitū de clarandum
 allegaciones iuris siue consilia duxit req̄reda s; scdm̄ pi-
 tatem consuetudine sue rōnes hinc & inde p̄positas bona fide
 prouide p̄cedat. **J**udices & q̄b; cause cōmittit ut ista
 annū t̄minēt modis om̄ib; elaborēt. sin̄ alias causam
 sequēta āno dēnuāet cā. ge. **T**ales & iudices dati a cā.
 potestate habeāt coherēdi tam ī capite quā in mēbris
 p̄ter albis deposicionē & genale eāe itēdm̄. **J**urisdic-
 tio uō eoz nō expirat donec querēle finē debitū sorciāt
 n̄ cōstet q̄ talib; plus rōne ī dūstrie p̄sone q̄ officij sit
 cōmissum. **Q**uādo uō trib; iudicib; sit aliqua cōmissio
 si om̄s nequiuūt int̄ eē duo nō inq̄ exequāt̄ tēto se legi-
 tūe exusante. & q̄ statūnt faciant firmit̄ obseruari. **Q**uōs
 aūque & lras cā. ge. ap̄s q̄b;cuq; q̄ de ordine n̄rō nō sūt
 ī petiatis corā iudicib; ordiis ultra duas dietas remo-
 tis ab illoz albtis ī petūt̄ p̄sone nō possūt trahi seu
 oueniri n̄ de hac cōstitucione exp̄ssam fecit mēcionem.
Hec ī petētib; teneant̄ responde de iusticia n̄ illi de stā-
 do iudicio seu iurp̄edo corā dās iudicib; p̄stituit caucao-
 nē. & ip̄s lras ponat̄ usuris cessantib; .ul̄ ītelligat̄.
 & si appositū nō fuit in eisdem. **N**ullo quoq; de ordie

nō abbas ul' monachus sub pena suspensionis aut exco-
municacionis sub pena pannis... fia. & licta...
ad c. ge. sup' eius... m... iudice ul' monedra...
numaude... tate ul' proce... iudicium alim...
i pedite. **Q**uocienscūq; uo commissio... fia. fut...
tra p's ordis aca. ge. & i ipa commissione certi articli...
pmanit' in ipō ca. apposa sup' qbo fuit i quenda. & de hys
articlis fiat copia tam partib' quā inq'sitorib' aca cōsti-
tutis. anno q; sequēti dā articli cā p'sentent'. ut ibi liq'd
puteat si p'cesserit scdm traditā & formā. Nec aliq'ue
lie noie cā. ge. sigillent'. n' p' coram diffinitōib' recitet'
exceptis q'stōis hys & orōnū suffragiis p' p' dū t'rar ma-
gnis. & honorabilibus ac honestis. **P**endete & i q'stōe
cōtra aliquē sup' certis articlis. sup' alijs nōing penes pa-
tres abbtes plena iurisdiaō remanebit. Ita tam q' sine
dīo tēpore p' abbas recepit alia ex causa alia filij cessione.
ipam cūsam expōne sequēti cā teneat'. **A**duocē uo
unū nūquam cōtra aliquē i q'stōe n' ille ad talionē se-
duxit obligandū. **N**ulla q'q; i q'stōe fiat ad re-
quisitōne monachoz cōtra abbatē a ge. cā. decreto cōmi-
tat' n' p' pat' abbtū suggerunt. & eidē cā cōstet sans de
pat' negligētia & defectu. **Q**uam uo abbates zelo
ordis si p' abbas ul' uisitatoz ea que filij male agit di

35
f. 120
f. 121
f. 122
f. 123
f. 124
f. 125
f. 126
f. 127
f. 128
f. 129
f. 130
f. 131
f. 132
f. 133
f. 134
f. 135
f. 136
f. 137
f. 138
f. 139
f. 140
f. 141
f. 142
f. 143
f. 144
f. 145
f. 146
f. 147
f. 148
f. 149
f. 150
f. 151
f. 152
f. 153
f. 154
f. 155
f. 156
f. 157
f. 158
f. 159
f. 160
f. 161
f. 162
f. 163
f. 164
f. 165
f. 166
f. 167
f. 168
f. 169
f. 170
f. 171
f. 172
f. 173
f. 174
f. 175
f. 176
f. 177
f. 178
f. 179
f. 180
f. 181
f. 182
f. 183
f. 184
f. 185
f. 186
f. 187
f. 188
f. 189
f. 190
f. 191
f. 192
f. 193
f. 194
f. 195
f. 196
f. 197
f. 198
f. 199
f. 200
f. 201
f. 202
f. 203
f. 204
f. 205
f. 206
f. 207
f. 208
f. 209
f. 210
f. 211
f. 212
f. 213
f. 214
f. 215
f. 216
f. 217
f. 218
f. 219
f. 220
f. 221
f. 222
f. 223
f. 224
f. 225
f. 226
f. 227
f. 228
f. 229
f. 230
f. 231
f. 232
f. 233
f. 234
f. 235
f. 236
f. 237
f. 238
f. 239
f. 240
f. 241
f. 242
f. 243
f. 244
f. 245
f. 246
f. 247
f. 248
f. 249
f. 250
f. 251
f. 252
f. 253
f. 254
f. 255
f. 256
f. 257
f. 258
f. 259
f. 260
f. 261
f. 262
f. 263
f. 264
f. 265
f. 266
f. 267
f. 268
f. 269
f. 270
f. 271
f. 272
f. 273
f. 274
f. 275
f. 276
f. 277
f. 278
f. 279
f. 280
f. 281
f. 282
f. 283
f. 284
f. 285
f. 286
f. 287
f. 288
f. 289
f. 290
f. 291
f. 292
f. 293
f. 294
f. 295
f. 296
f. 297
f. 298
f. 299
f. 300
f. 301
f. 302
f. 303
f. 304
f. 305
f. 306
f. 307
f. 308
f. 309
f. 310
f. 311
f. 312
f. 313
f. 314
f. 315
f. 316
f. 317
f. 318
f. 319
f. 320
f. 321
f. 322
f. 323
f. 324
f. 325
f. 326
f. 327
f. 328
f. 329
f. 330
f. 331
f. 332
f. 333
f. 334
f. 335
f. 336
f. 337
f. 338
f. 339
f. 340
f. 341
f. 342
f. 343
f. 344
f. 345
f. 346
f. 347
f. 348
f. 349
f. 350
f. 351
f. 352
f. 353
f. 354
f. 355
f. 356
f. 357
f. 358
f. 359
f. 360
f. 361
f. 362
f. 363
f. 364
f. 365
f. 366
f. 367
f. 368
f. 369
f. 370
f. 371
f. 372
f. 373
f. 374
f. 375
f. 376
f. 377
f. 378
f. 379
f. 380
f. 381
f. 382
f. 383
f. 384
f. 385
f. 386
f. 387
f. 388
f. 389
f. 390
f. 391
f. 392
f. 393
f. 394
f. 395
f. 396
f. 397
f. 398
f. 399
f. 400
f. 401
f. 402
f. 403
f. 404
f. 405
f. 406
f. 407
f. 408
f. 409
f. 410
f. 411
f. 412
f. 413
f. 414
f. 415
f. 416
f. 417
f. 418
f. 419
f. 420
f. 421
f. 422
f. 423
f. 424
f. 425
f. 426
f. 427
f. 428
f. 429
f. 430
f. 431
f. 432
f. 433
f. 434
f. 435
f. 436
f. 437
f. 438
f. 439
f. 440
f. 441
f. 442
f. 443
f. 444
f. 445
f. 446
f. 447
f. 448
f. 449
f. 450
f. 451
f. 452
f. 453
f. 454
f. 455
f. 456
f. 457
f. 458
f. 459
f. 460
f. 461
f. 462
f. 463
f. 464
f. 465
f. 466
f. 467
f. 468
f. 469
f. 470
f. 471
f. 472
f. 473
f. 474
f. 475
f. 476
f. 477
f. 478
f. 479
f. 480
f. 481
f. 482
f. 483
f. 484
f. 485
f. 486
f. 487
f. 488
f. 489
f. 490
f. 491
f. 492
f. 493
f. 494
f. 495
f. 496
f. 497
f. 498
f. 499
f. 500

simul iudicium non correntur. **¶** Si autem in
iudicio fuerint meruerunt. **¶** Si uero in
iudicio fuerint iudicium presbiteri abbas inter omnes quodone filiaris
et sperat summa per se positam sine iudicio facultate
reddantur teste assecra eque diuidat in super addentes ni
niquis per episcopus ul' usuras si fieri oportuerit ob hac
causam in usus propositos retinentes. Aliquibus tamen filiis abba
bo. ad distributionem huius conuocatis. ita tamen quod ipsi presbiteri
abbates ad soluedum per rata sua secundum legem superius positam suis
filiis sint iustitiam et coram ipsis computare de omnibus teneant.
cum de presbitero possit et debeat compellere filios ad soluedum
autem cum. **¶** Quocumque autem fit contributio iudicium quocumque
de causa quocumque receptores ipsius coram domino archidiacono et quatuor pri
mis abbatibus et diffinitoribus ul' deputatis ab ipsis tempore causa.
iustitiam ul' iudicium tenent reddere rationem. **¶** Si uero autem
causa. **¶** detur iudices aliam abbatem sabbate super quomonia
aliqua parte quolibet usque in finem litis ad expensas
deorum iudicium tenebit et non in ea terminata parte succubens
partem preualem expensas residere teneat. **¶** Si autem sabbate
aliquos in quosdam diu fuerint acta memorato. illi contra
quos diu fuerint teneantur totaliter ad expensas. **¶** Quocumque
autem uero per se ordines excusationes. seu perclamationes
suas per duos annos et uniuersos postquam presentes in monasterio

fuerint facti resuauunt sciant omem accusa
di. ul' pbandi coram q'libet iudicib' ordis sup
terro sibi adim facultate salua i'q'siaone p'm albani
z hoc ipm statuit de alb'ib' crist'ab' i' ca' ge. **¶** Nullo
q' albus de cetero petat iudices sup possessionib' q's alii
p' xl. annos pacifice possederunt. **De i'petra'ib' z appella
tib' contra ordis instituta. capitulum. secundum.**

Siquis p'uelegia i' indulgencas ul' lras q'scuq' contra con
munia ordis i'stituta i'petrauit. ul' quoq'm obreta
retine ul' eis ut p'sup'it. excois sniam ab ordine lata
ip'o fco se nouit i'curisse. **¶** Abbas uo super p'missis
uictis. ip'o fco se depositu' z exco'atu' nouit. **¶** Que uo p'
sona. ul' q'cuq' sueto ordis nu' ad capli. ul' p'ris audieca
p' correctione ausus fuit appellare. u'bo. ul' fco. ul' aliquo
modo. sciat se statim ip'o fco excois ul' interda' sniam i'
adisse. hoc ad uictu' q' si abbas fuit. sciat se no'ino ee de
positu'. si monacho ul' d'us' pena' co'spiratoz sustineat
usq' ad nutu' ca' ge. **¶** Hinc pene co'spiratoz subiaceat
oms illi q' sp'eto iudicio cotidianis caplis p'sidencium
obstinato a'io iudicu' p'cem alb'um uolunt expecta
re. **¶** Quicuq' allegauit aliq's co'suetudines q' communia
ordis i'stituta uolentes ei ad here p'na'cit. si abbas fuit
p' xl. dies sit i' alba'ia p'ra extra stallum abbas z omi.

...ne & aqua usq; ad sequēs cā ge. sup hoc
 ... & grauit' puniēdy. si aut' monacho fuit.
 ... i pena cōspirator' adomo ppa emtat'. **Q**uiaq;
 ... i petrauit ul' eam in petraui procauit. qm
 ... p' cōsaeciam p'ri' abb'is seu uolūtatis arbitrio sibi
 eligat cōfessorem. abb' suo i iustā redde teneat'. Alioq;
 peruicaco habeat' & nō oīg careat' i petrauis. n̄ huius lras
 de er' p'p'ia cōsaecia sūm' pontificis cōstitit emanasse. & h̄
 p'ua de mōialib' obsuet'. **Q**uā mō mōchi & cōsi q'
 saltē semel i anno abb' p'p'o auq; copiam habuūt fidelit'
 & itegre negligūt' cōf'ia uinculis excois se nouūt' ineca
 tos. au' & pene se subiectos agnoscat' om̄s illi q' i fraude
 alijs q' cōfessorib' ab ordie deputatis p'sumūt'. & p' hoc
 si i hoc de p'hesi fiunt. p'uet' h̄itu reglari. **V**isitatores
 sup hoc iqrant' & diligēt' faciāt' obseruari. & diffinicionem
 hāc cōforma uisitacois i cā reatari. **S**i aut' apostate or
 dinis lras aplicas ul' penitēcānoz eidem i petrauit' ut
 i suis ordinib' postq' ad ordinē reu'si fiunt ualeāt' mini
 strare. ip̄s aliq̄ten' nō utant'. & q' iam i petrauit' careāt'
 i petrauis. **Q**uādo uō scādalum dissecciois seu q'cūq; q'le
 i ordie oriūt' nūq' ultra ordie creāt'. s; i tra ordinē. & p' p'p'
 ordis sapiēt' & discrete ac caritative reducāt' ad ordie uni
 tatē. **E**t nō que alit' cōgrue tinnant' nō.

potunt i ge. ca. pponant. r q id p s fuit

*In casibus in quibus abbas non dispensat sine alio
quibus dispensare possit. ca. trium.*

Abbates in hijs casibus nullatenus absolute nisi dispensati
presumat sine auctoritate canonica. videlicet de homicidio
de falsitate litterarum de ipse. r de iurisdictione manuum molestarum
episcoporum. vel abbatum. vel clericorum sectarum. de iurisdictione membrorum.
de enormi sanguinis effusione. de symonia. Nam cum symo-
niaco quocumque modo fit symoniaco non dispensat. abbas tam-
en in symoniace recepto ordinato vel promotio omnino ignorare
nec tantum habere. si mor ut sciat huius receptio ordinatio.
vel promotioni. simpliciter r libere renunciare. potest abbas
dispensare r multo magis in illo in cuius ordinem. vel dispendium
abominabilis seu emulis aliquid invidiose vel maliciose accidit
fuit vel promissum. Item bigamia vel interdicta qua
interdicitur potest monacho de seculo contrahere matrimonium cum
vidua vel corrupta siue sit in sacris siue non in hijs casibus est
specialiter ad canonica. ge. non in mortis articulo. profundo consilio recurre-
dum. In alijs casibus potest abbas in subditis proprijs dispen-
sare. Si etiam aliquos sine sententia ex de legatione canonica. ge.
vel precepto abbatum suos subditos absoluat. r ipsi apud abbatem
absolutionis beneficium obtineant. si ipsos in hijs sine con-
traierint in adesse. Propter tam satisfactionem vel emenda-

in ge. siue par
ut generalis cap.
S. dicit. i. c. viij.
in fine.

... p[ro]p[ri]a de faciēda pro offensa ultra con
 ... s[er]uā s[er]uā lata fuit i eosdē. **I**ndulget
 ... ut absoluat hospites a se missos sic p[ro]p[ri]os
 ... i illis dū tunc cassib[us] quib[us] ordini
 ... cessum. ita t[ame]n ut quā aq[ue] p[ro]p[ri]i abbtis cop
 ... h[ab]e potunt culpā suā eidē d[omi]n[us] fidelit[er] teneatur.
 De reglā i choanda. de libello diffinicionū legēdo. de
 annuatiōis abbtum et de confessione captiui. r[ati]o.

In beatissimi b[ea]t[us] abbtis patris n[ost]ri solennitate
 annuat[us] in c[aus]a reglā i choet. si r[ati]o sponat. ip[s]a die r[ati]o
 positiōis debet n[on] i choari. **L**ibello aut[em] diffini
 aonū c[aus]a. ge[ner]a[li]t[er] i singlis captis ordi[ne] a festo o[mn]iū s[an]c[t]o[rum] usq[ue]
 ad pascha quolibet anno ex i[te]g[ro] p[er] legat[um]. et quocūq[ue] p[er]
 nūciat[ur] in c[aus]a. festū b[ea]t[us]e marie. uidelicet assūptiōis
 nāt. et i p[ro]p[ri]a c[aus]a. annūciatiōis d[omi]ni. et i festo o[mn]iū
 s[an]c[t]o[rum] i cline[ti] b[ea]t[us]i acouentu. **A**nnuatiōis quoq[ue] ab
 batum n[ost]ro sic i c[aus]a p[ro]nūciat[ur]. **O**bit d[omi]ni. H. abbas et
 d[omi]no assidente req[ui]escat i pace. et respons[us] ab o[mn]ib[us] amē. sub
 sequat[ur] lector[is] et dicat cōm[em]oriō o[mn]iū p[ro]p[ri]o[rum] et o[mn]iū
 moris. pro ip[s]o celebrēt q[ui] celebrat[ur] te potunt ip[s]i die.
 ul' quā aq[ue] potunt bono m[er]ito. **Q**u[od] u[er]o p[ro]p[ri]o[rum] ul'.
 Venite alij i iungit. ueniam petat i c[aus]a. si tam[en] nō fuit
 certū eorum. et monacho de cōuentu euocati ababbte

ul' priore. de collacione. seu de choro. si bñedicti-
nem i qua credo i deū nō de p̄diderit. nullam in
capitulo inde petat. Abbas i sup̄ z monachi semel ad
nō i ebdomada cōfiteat̄. si copiam habuunt cōfessoris.
Conuīsi q̄ in albaijs morat̄ idem faciant. Qui uō in
grāgijs sunt flexis genibz cōfessionē suā hūilit̄ pagat̄
n̄ forsan aliqui stare debeāt sic antiq̄s usibz ū de cā rō
fessioē agit̄ pleni⁹ est notatum. *De pena leuis culpe.
de pena illiate danaum recipiēum. fraccōis silenai in
ordinate loquēum p̄b̄y abb̄y. sine licētia scribenū.*

Ates q̄ i leui culpa sunt de labore rema. *iii. v.*
neant p̄z. satisfacionē. q̄ dum satisfaciunt toto
corpe p̄stnat̄ an gradū p̄sb̄itij an kyrieel. usq; post deo
grās. diebz q̄bz ouēt̄ p̄stnt̄ sup̄ formas cetis ūo diebz
stātes i curuēt̄. Extra refectorium i loco quo abb̄i ui-
sum sūt sm reglām comedētes. Q̄ post refectioē sui-
tor ai alijs nō eāt ad biberes. nec illi q̄ p̄ mēse ūsu t̄io p̄-
dico i penitēcia sūt. s; post alios i refectorium potū eāt.
Prior ūo ul' sup̄or si i leui culpa sūt officia sua i ecclia
cantādo ul' legēdo. ul' i bñedictioibz dandis minime cre-
q̄nt̄. *De donis ūo munusculis. lris ul' eulogijs. nec
dandis. nec recipiēdis aq̄cūq; p̄sona. sine licētia p̄p̄ij
abb̄is fuer̄ oīo sic in reglā cōtinet̄. Transgressores ad*

in unum caplo ubereť aut p ut uident altis in
 de hoc sogue pnie qnatať. **P**riores uo cellarij
 omis monachi z dñsi ad mensam cuilibet teneat si
 lencaum n forte i uia sstututi. n i mēsa sc̄lares s̄iunt
 q̄ signa nō i telligat q̄bq̄ pro pane sale z aqua z hui
 ncc̄is potunt rara z breuia ūba loqui. In mēsa quo
 q̄ ep̄oz z regum moderate loq̄ potunt de licea eoz
 dem. magis z i theologia p reuerencia staty sui i mē
 sa loqui licet. **Q**uo uo sacent de silenao i fra albacam.
 ul foris nupto se cognouit. ul culpabilis i uetm s̄iunt.
 uno die sit in pane z aqua. z i ca ubereť. **Q**uo uo passim
 z erc̄osuetudie frigerit. si sepius correpta nō em̄dauit.
 oī. vj. fena sint i pane z aqua usq; ad cōgruam emē
 dacone. z ad nuptū p̄p̄y albās ulam oīum habeant.
Studeat i sup abbtes. z monachi. z dñsi. ut qn ad col
 loquēdum ueniunt. ip̄oz colloqa grauitate redoleant.
 z salute respiciant aīarū. **Q**uo aīq; uo cōtra formā ordis
 p̄sc̄ptā fecerit. aut sac̄t fieri p̄misit. p ut menūnt
 distractio puniant. **A**lli uo qui se faciūt i adi ul absadi
 i domibz p̄p̄is pro calculo ul nuptura usq; ad nutū uisi
 tatoris sint i pane z aqua oī. vj. fena z ulam oīum ha
 beāt. **S**i uo māchy ul dñsi de cā cōtumac̄t erient.
 z soluto cā. anq̄ sit exē portam hūilit̄ penitūt. i aliq̄

de silenao 75

domo ex t' t'minos i regla z bitu teneat. sequitur
 mo gradu recipiendi. z restitucndy ad abbas p'p'rii uer
 tate. **N**ulli z mocho ul' ouiso liceat par' abba. ul' u
 p'oe z abbe suu lris dirigere. sed si qd i abbe. ul' abbaa
 fuit corrigendum. z abbas id ad moniaone seniorz corri
 gere noliut uisitato reuet. **Q**d si q' transgressu nouissimis
 oium p'annu z oi vj. feria sic i pane z aqua z monachy
 oi vj. feria i ca. uiberetur. **De pena grauis culpe exco
 macione i ramis palmaru z p' manu i uicacione z de aen**
Qum aliqs g'uis culpe subditur. acci **bus. c. m.**
 p'iat in ip'o ca disciplina de i uincta eide p'nam
 grauioris culpe. p'nat statim capuciu i capite exies de
 ca. i locu que co'p'ete uideit ei abbas. de p'ure q' ei senex
 discretu ad solacu q' eu co'soleat. z p'uoct ad humilitate
 ne. anghoz tristiaa ab sorbeat. z sic de integria. cret' pro
 eo ab omibz. i uigat' pro eo mea oio specialis. **D**eber
 aut abbas atred' z corporis ualitudine. z eam modu elpe
 Nam fm hoc. debet extenuari p'nia ul' grauari. **R**efecti
 one sola p'cipiat. mesura z hora q' p'uidet ei abbas co'pe
 tere sic i regla conet'. **V**asa aut q'ly uirt'. aut fr'ygat'
 aut paup'ibz erogent'. ad fores oratoris prostinat' iaceat
 ita du' opletur op' dei no habes capuciu in capite. q'
 tam h're debet more solito in eudo. **Q**uocies aut missa

m. de functor sine i tuallo seqtur hora canoni
 pstat donec suety creat de eam. omis tam non
 erit ppz cu. sed q erent. p an cum creat tnsentes.
 um no i ca reapiedy fuit aduisione abbas. usq; ad igressu
 ca heat capucum i capite sic in. quo de posito. ueiat an abbe.
 an aug pedes sup genua z sup anelos manuu se pstat. De
 inde an pore. z sic pauetes choru pous. si por ad fuit ul abbas
 aliqs loco eiq. Deinde pchor abbas eo m se pstat an pedes
 singlor. illis no i clinatib; nec tpm adiuuatib;. s; sedetib;
 omib; inqete. Quocies uo pan abate trasiert. in elinet se.
 z sic ueies ster an analogiu no petes uenia donec ad abbas
 i peru ead sessum nec ponat ea die i ordie suo nec usq; ad
 uisione abbas aliq offiaū erequat. s; du copletur op dei
 ta meca qua in labore pstat se in loco i quo stat donec
 iuss; ab abbe ab hui; satisfacione coqescat. **C**onspiratores
 uo i cedaru. fures. z pparatu quos ipso fao quo hui; emunib;
 imphcat ge. ca. de ceruit i excoionis laqueos i adisse. sin
 glis am; i ramis palmaru post hiru smone i omib; caplis
 ordis ab eo q pest ca. cu stola z cadel acesa z baculo pasto
 rali si abbas fuit aucte dei omipotentis patris z filij z sps sa
 z bte an. z oium scay z totiq; ordis. excoicati denūciat. **O**ms
 qq; psoe ordis quecuq; processum uisitatoz. aut iudiciu age
 nerali ca. accessoz i uisitacionib; elaconib;. ordinacionib;

ut abbe. si qui
 sut pparatu. p ista
 qstionib; sine exco
 cion. vint. Et q sic
 ut in plogo hui; lib
 ibi. tam ipi q mona
 chi optime fuit. lo.
 s; q est. in. m. ab. st
 wpi. z l. cu m
 de. pac. cu. ac.
 fuit bene. ostendit
 de bndict. de burdar

ordinaconibus. correccionibus. excoicacionibus. i p[ro]p[ri]etariis
tatoribus. aut patribus abb[ati]bus p[ro]uat[ur] et p[ro]p[ri]e se app[ro]p[ri]at
faciatis consensunt p[ro] se ul' p[ro] alios p[ro]p[ri]os h[ab]ere minus
lia pot[er]ant selarum parado. i sup[er] ipe[ri]etes lib[er]ate ordi[ni]s q[ui]
qm. i leuadis d[omi]nacionibus rite f[aci]s taq[ua]m ordi[ni]s p[ro]ditores. eidem
er[ro]ris late ap[er]to ca. unculis i p[ro]p[ri]et[ur] et eisd[em] die et lo[co]s i den[un]cia
aone suarum p[ro]p[ri]arum er[ro]ris cu[m] certis p[ro]missis er[ro]ris n[on]ent.
Fichillomino q[ui]q[ue] sup[er] hoc confessi sunt p[ro]p[ri]e ul' conuicti
pena conspirator[um] sustineat[ur] auct[orit]e ca. ge. abbas uo q[ui]m osimili
culpabilis i u[er]o sunt absq[ue] retractacione aliq[ui] deponat. **Q**
uo i monachum ul' co[n]u[er]sum man[us] uol[en]tas i recit. q[ui] ip[s]o s[an]c[t]o
exco[m]municat[us] est. donec ab abb[ate] ul' ab eo cu[m] consensu absol
uat. **Q**uilibet uo p[ro]uissores. seu manuum i rectores sedm[odum] abb[ati]m
arbitrium. decernit[ur] aca carceri mancipari. **O**fficiales aut[em] tali
um defensores seu f[aci]ores ab officijs deponi nec ult[er]ius ta[m] illi q[ui]
isti ad officium aliquod p[ro]moueri. **Q**uo aut[em] man[us] i abb[ate] si
mili m[od]o i recit ip[s]m decernit. de t[er]reni mancipat[ur] seu p[ro]cu
rauit. expulserit. negauit. ingressum ul' egressum suu[m] cos
pirator[um] p[ro] oia subiacet no[n] n[isi] a summo p[ap]a sup[er] i rectore
manuum et det[er]aone absoluedu[m]. et no[n] oia carceri mancipet. **Q**
uo abb[ati] u[er]ba i iuriosa ul' minas itulit. pena conspirator[um]
decernit[ur] subiacet et hec supra d[omi]n[u]m uide[m] i iurariu[m] abbas
ul' sup[er]iorib[us] illataru[m] excedunt. ad ordi[ni]s moniales **U**

40
vii.
Abatus ordiſ tam monachoz q̄ monialium
tam carceres habeat. ut ad arbitriū albīs retrudā.
nullis ſm qd̄ ſua c̄mina c̄minof. **C**riminoſos aut̄
homicidas. **Q**uiaq; z̄ culpis ſuis erigētib; p̄ ſupior̄ ſuoz
ſuam ſm ſtatuta ordiſ p̄uati ſunt hitu reglar̄. profurto.
careri mācapati. ul' caā mācapadi. de cōſpiracione. Incēdio.
homicidio. falſitate l̄ranū. de ſolēni p̄uino. ſortilegio publi
ce cōfeſſi aut legitime cōuicti tāq; infames z̄ c̄minof ad
actū legitimacionis nullatenus admittant. **D**ētū aut̄
legitimacionis diam; videlicet q̄ nō admittat̄ ad accusa
onē. ul' teſtificacionē. z̄ q̄ nō poſſint elige. n̄ eligi. n̄ i p̄ore.
ſupore. cellariū ul' z̄ cōfeſſorē promoueri. **N**otandum
tamē q̄ ſola penarū in fluctis iſ famat. n̄ c̄mē ul' exceſſū tā
to proceſſint q̄ de natura ſc̄i infamiā ſc̄u trahant.

*De homicidis. de paſſionib; de ſortilegis. de furib; de p̄ue
tariis ordiſ q̄lter puniatur capitulum. vii.*

Siquis de ordiē iſtigāte diabolo homicidum p̄pena
iit. ſi p̄ſonā ordiſ n̄r occiderit. occidi cōſenſit ul'
prociuit. uſq; ad mortē ſub arriſſima custodia carce
us teneat. Si ū p̄ſonā ſclare ſeu alia ordiſ iſ
fecit. z̄ ſine p̄culo ul' graui ſc̄dalo i domo p̄a de
tineri nō potit. ad domū alia c̄uitatē. i qua ſimilē penā

petui carceris ai erpessz domo. ppe seracatu. S
lauit aut tam igni in quaciq; psona lesent tam igni
carceris ul' alias puniat. q' ceteris transiens ad tioru
uo pprii abbas licetia exronalibi ai z manifesta nctate ob
reta arma fene. ul' penes se maliciose tenie psumpsit. ad
abbatis arbitriu grauit' puniat. **Qu**uo minar' homi
adium. ul' ieduum n' breui respuit i careret. ul' ad domu
remota emittat. no n' p ge. ci. reuocadi. **Q**uo conuictus
fuit aut publice cofessio q' sortileguu fecerit. si abbas fuit
de ponat. si monachq' ul' coiso. sex diebu duobz p'oz i pa
ne z aqua faciat leue culpa z p' annu ultimo oim ha
beat. nec n' de licetia ca. ge. deinceps promouu possit ad
aliqs dignitates. **M**onachq' ul' coiso i furo ul' p'prietate
re de p'henso. p' annu ultimo erit oim. z ultra quatu
abbati usum fuit z o' vi. frua p' annu in pane z aqua.
z coiso. xl. diebu grossiori pane uescat. **M**onachq' aut
totide uapulet i ca. monachoz. coiso uo ad tram come
dat illis. xl. diebu. z i claustru residet opet' in silencio
q' o' fuit i patu. nec loqr' nisi ai abbate aut locu ei
tenete z magio coisoz de ofessi one tamen. ac oibz
horis canonicas int'it. **O**im b'q; cuplis q'bz
p' annu it' erit ubet'. **E**t licet fur tum ul' p'etas
ite parua ul' uili committat. de pena tam erit i disae

1
Anno Decimo
41

Si autem furtum valore .v. solidi
debetur monacho grauioris culpe pna cu pena
debetur detentio .ij. i flagat. Conuictus uo ad familiaris
restituere dicitur et p annu grossiori pane uescat. et postmo
dum si in hoc statu tale furtu comiserit. carere maapef.

Nulla eam psona ordis nri p furto de cetero emittat. si
pro ut dcm est est puniat. *De tractoribus et libello et
fame sebensibus et spiratoribus et de phensis et contagio eme.*

Uel sup excessum iam emedatu ex pro brado i ppauit.
si monacho fuit conuictus. tribus diebus uapulet i ca. et p
mensem ultimam omnium habeat. Si uo conuictus .vi. diebus
dianus ad tiam comedat. et uno pulmeto contentus. et tribus
diebus disciplinetur in ca duso.

Quo uo contra superiore suu
pda in peccat. gnis punia. sm q i gradu peccat
altiore. **P**onales uo ul duse i casu simili pnam
sustineant monachor. **S**iqs alicui emen i psuit q
probare no possit. eandem pena sustineat q meruisset
accusatum. si i positu sibi crime possit lucide coprobare.

Et ne alicui ministretur pariter. paritiam. fias
et dola qaiq. alia criminis pariter. no uocatus i testimo
nium. nec alie copulsus. q i retorques i alteru. eme illud
publice cofitetur pro conuicta legitime habeat. et tate

o auctor scilicet ex ore h'io iudicatu suā allegas tu, mudi
punitat. Et licet oīa p'dā quo ad mōs. omīs sūm. sūm
p'osuaā. cca accusatores. tamē abbatū qui sūnt. hodie
o signū positū ad sagittam diligētissime t melio solito
suet. t obfuarī faciāt distictissime p'apit' uisitatōibz
uūis. ¶ Uō libellum ī fame scripsit. recepit. ul.
reanūt. ī medū p'icert. p'ia p'curatūt. ul' qnāque
domū trāsies. t aquo cūq; audies crimina cuiq; que se
bere. ul' scripta reape. siue secū portare maliaose p'sūpsit.
tam scabēs. quā reapiēs. q' t tradēs. portās. ul' retinēs.
seu p'dā q' quom fieri p'curās. crōmū subdat. t si sup h'is
dephēs fuit. ul' cōuicty. adomo p'ia eliminēt. nō nisi
p' ge. cā. reūsum. ¶ Si uō ī aliqua domoz n'arum cōspi
raonē q' absit omi cōtigerit abbas ad quē spectat.
illos quos statim mali auctores ī uenerit seu magis
culyabiles adomo p'ria eiaat sine s'ye. reūsum usq;
ad nutū cā. ge. t ī domibz alijs ad q's missi fūit ī g'ui
culpa t'ibz saltē diebz reapiāt. ¶ P'rocessu uō tēpori
abbas cōcedē potit. ut qui sacerdotes fūnt sint ī orato
rio ultimi omīum sacerdotū. ī ebdomada q'q; semel acci
piāt ī caplo disciplina oīq; vj. s'ia sint ī pane t aqua.
usq; ad nutū cā. memorati n' g'udis solēntas. aut cui
dēs n'aritas cū eis erigas dispensandū. Rō eq'tet in

42
nec suos ordines exequantur. nec dicant primo anno
quodlibet. Si egerint ieremias. Expletio primo anno con-
tinentur. Sacerdotes tamen non de licentia causa celebra-
bunt. nec aliqui in eisdem colloquio iurarent. **¶** Qui aucto-
ritate huius malicie et alia respicientes emendationi se ob-
tulit in ipsa domo sint in gravi culpa per tres dies et semel
in ebdomada in causa uapulet et omni vi. fructa sint in pane et
aqua usque ad nucham patris abbatis. et ultimi orium ha-
beant. **¶** Abbates in super qui penitentiam predicant spiritaliter
debita minuerit presumpserit. ut in fugere neglexerit. omni
vi. fructa sint in pane et aqua. usque ad sequens causa. ge. super
hoc in ipso ueliam petatur. Patres quoque abbates seu ui-
sitatores qui aliquem abbatem remissum inuenit in premissis
auctoritate dei causa. penitentiam per unum decem eidem in iungere non
omittat. **¶** Est autem apud nos consuetudo spiritualiter in ordine
disciplina et maiore instituta confederatio. **¶** Nullus quoque
de ordine per carnali contagio nullatenus emittat. si quicumque
in carnali contagio deprehensus uel inueni fuerit. si monachus
fuerit ablato sibi habitu per decem annorum orium eadem noua-
tor ubique ultimam habeat et teneat ad omnes obseruantias
regulares. scapulare cum in causa habeat. et post triennium
in tali habitu sacrorum ordinum officium potest exercere. Si
non consueverit fuerit. ablato ei habitu capam habeat de curia

tam et grossiori tantum pane uescat. et omnino uisum
 beatur. et omnibus capitulis communi uarietur per
 dem. **Q**uod autem etiam monachus. uel subdiaconus. gregarius uel
 cellarius ordinis in ordinate de nocte exisse communitur. tanquam de
 phesio in carnis contagio puniatur sic superius est expressum. **A**d
 detestationem autem et abolitionem in diabili uicio quod uenit
 in filios disideat ira dei. statuitur ut si aliqua persona ordinis
 in uicta fuerit in hoc pessimum uicium in adesse perpetuo carceri man-
 daretur. **D**e signis autem turpibus et notabilibus huius uicij.
 si quis culpabilis in uicta fuerit. seorsum ab alijs in uiculis absque
 raustra barbe et sine reglata hitu teneatur. si tamen super dicitur sig-
 nis per fide dignos et per familiam legitime fuerit comprobato. **D**e
 capelans. quod monialium si quis moniale uel uisum committit
 fuerit carnaliter cognouisse. ablato ei hitu ac si esset monachus
 puniatur. **Explicit distincio viij. Incipit distincio viij.**

que continet. v. ca. De forma uisitationis et modo uisita-

In facienda uisitatione cautella maxima. **¶** In capitulis. **¶** In uicij.
 et diligenciam uisitator adhibeat ut fideliter et prudenter ad
 corrigendos excessus et obseruacionem pacis intendat. et quantum po-
 terit salua ordinis disciplina animos fratrum ad ampliore reuer-
 sam peruenire albertis et gratiam in mutue dileccionis inducat.

Prouideat non in uisitationis ut secundum formam ordinis uisita-
 tori obediens et deuotus existat et ad emendacionem domus sue

... parit tanq̄ dō reddendum iōnē in cēdat. **I**git̄ in ui
 ... abbas domo illi. ut si ip̄m ab eē cōgerit.
 ... aut q̄ tenet locū ip̄m studiose fr̄es ammonet̄ ac roget̄
 ... p̄cipiat ut fidelit̄ & fiducia lit̄ publice ut p̄uā p̄ut me
 ... uoluerunt faciendum q̄ corrigēda nouunt suggerat̄ &
 ... ponat̄. **C**aucat̄ ne hoc ullatenq̄ impediāt faciendum. ut
 ... aī f̄m̄ sūt egre ferat. **C**aucat̄ ne ī p̄sētia uisitatoꝝ
 ... ut post eiq̄ discessum aliquā fr̄atū aliquā uindictam in
 ... ferat ne ī p̄pet̄ ne ī dignet̄. **Q**uod etiam si minus caute mi
 ... misue discretē fuit q̄s locū benigna salitate ei ad cōsi
 ... lium uisitatoꝝ īdulgeat. **I**pm̄ enim uisitatoꝝē talē fore
 ... uenit ut nō credat omni sp̄i. s; causa q̄ nesciat dilige
 ... ter īquāt. cognitam rationabil̄ corripat zelo cordis & pa
 ... terne caritatis affectu. **P**rohibeat̄ & ne īcipiat retrac
 ... tate que nouunt dignae correcta ne sibi suggerat̄ ī cōpta. *ne dicitur*
 ... ne uanis suspiriosib; turbēt aīos p̄ccū. siue fr̄atū suor̄.
 ... q̄ siq̄ fecerit digne eū uisitatoꝝ īcipet̄ & castiget. **P**ro
 ... hibeat̄ ne q̄s fr̄atū ea q̄ cognouit em̄dada q̄ ad maiō scam
 ... dalum q̄ nequissimū est usq̄ ad uisitatoꝝ aduētum di
 ... fferat & resuet̄ s; oportunit̄ tēporib; que cōtingēt̄ p̄ela
 ... mētur & em̄dentur. **Q**uod si cōtra hāc formā egerit ui
 ... sitatoꝝ. p̄ sup̄iore abbate ul' cō abbates alios p̄ut meru
 ... ent castigetur. siue & puniatur p̄ ge. cā. **S**imil̄ q̄

uifitatur n̄ eandē formā ſtudueat obſuare corā deo
uit̄ culpabilē i pat̄na ut ea. ge. ſe nouit aīaſione p̄
cedum. **N**ullus abbas hoſpes ut eadē uifitator n̄ pat̄
abbas dom̄ quā uifitat ſiūt. cōfeſſiones recipiat. **N**ē
p̄t̄ ſi grauis eſt caſus ad p̄p̄um abb̄tē dom̄ illiq̄ eum
qui cōfiteſ remitte ſtudeat i debita fidelitate cōm̄ adhibeat
opam. diligenciam cōm̄ exhibeat ut p̄p̄o abb̄tē ſic debet re
ueler ipe cōſaēciam ſuā. **P**rouideat aut̄ uifitator ut
i carta ſua ſuo ſigillo ſignata i aforis dependēte diligenc̄
ſcribat que corrigēda ſtatuert. i cōm̄t̄ carta cātori lege
da ſequēti anno i uifitacione i cā. i i cartis uifitacionum
nūquam aliq̄s n̄ abbas ſiūt ſigillum ſuū apponat ut appē
dat. **S**i ūo dom̄ aliqua p̄prio abb̄tē caruerit. p̄or̄ i ſili
um dom̄ de uifitatoris nō tamē ſine aliquo abb̄tē p̄uideat
ſiliab̄. **I**nſtituēdi ūo abb̄tes. ut deſtituēdi. aut ceſſiōem
ſuſcipiēdi p̄ ſe ut p̄ alios nullā ſe nouit h̄re poteſtatē. ſi
tam̄ p̄uict̄ ſit i mora reuert̄ ad cōſilium ea. ge. **A**b
bas q̄ filiq̄ ſemel in āno p̄ ſe ut p̄ ſuas uifitet matrem
ſuā n̄ grādis locoꝝ diſtancia hoc i p̄dicat faciēdum.
Abbate ūo dom̄ i cōuētū ſuo exiſtēte. ſeu i q̄b̄n̄que
loas ſuis i p̄o cedēte abb̄tib̄ ſup̄ueniētib̄ om̄s abb̄tes
degr̄eacione ſua debent cedere pari m̄. **A**bbas i qui
libet iunior i ord̄ie antiquoꝝ ſuo iōne antiquitatis debet

comitibus eodem que continentur in carta caritatis et in ordine
nunc extant observatum commissione aliqua non obstante.

De abbatis monachis visitatoribus apud abbatem de stum. c. ij.

Provideat pater abbas ut viros discretos et zelum ordinis
habentes visitatores mittat qui tanquam forma gregis pater
capue ea intendat qui salutem animarum respiciat. et spectat ad
ordinis disciplinam exequentes manus suas ab omni munere sus-
pecto nec quicquam recipiat nisi in certis necessitatibus. quod cum contige-
rit dantes sub testimonio fratrum recipientes sub iuramento
quod et causam et quietate patrum abbatibus qui miserunt eos fideliter
exprimere teneant. Ipsi quoque visitatores apud abbatibus mi-
ssi nullum abbatem deponant ab officio suo nisi venerint cum
plenitudine potestatis videlicet quam habet pater abbas in sta-
tuendo tam in capite quam in membris que quidem plenitudo potesta-
tis non ad monachos qui visitatores vocari debent. sed ad solos
abbates dignoscatur pertinere quod quam ipsi abbates in casibus gra-
vioribus omnia debent facere cum consilio monachorum. et nunquam
capitis ordinis tunc. ut alio tempore questio de victualibus pro-
nat. aut de esu carnum mencio habeat. quod si quis contra
facere presumpserit. ipso die sit in pane et aqua et in cylo navulet.

Abbates et qui ad visitandum mittuntur missis monachis
ad iunguntur renunciare tenentur patri abbati sub sigillis suis
statum domus illius que fuerit visitata. Nulli enim accusas

abbate suu ul' em adu... hinc tempore iusticia... ut in
p... suadent i med... de p... de p...
ne... simili... p... aperiat... ad... maliaose mu
me sit p... De abb... cedent... de dep... de ab... ce

Abbates et abbatissae qui abbas potest... visitator...
suas relinquunt in ordine suo cedant et intra duos menses
professionem faciant si potest fieri competet. Quia scia non
presumat sine licentia reuere. **¶** His autem qui bene reue
runt sponte cedentibus et in eadem domo remanentibus ul' aubi
se transferentibus non tamen assumptis in abbes. ul' abbatissas pro
uidea potest per patrem abbate ad unita eorum in medietate de
omnibus redditibus quos ul' qua statu domo quam inueniunt. eorum
industria acquisiuit. ita tamen quod ulla medietas. **¶** **¶** **¶**
tutorum non excedat. nisi per muto primum causa. aliter duxit ordinandum.
hoc ipsum dedit quod domos suas per mensura addebitis quibus
releuauerunt. ul' pecunias quibus tunc possent emi redditum
bursaria. ul' in bonis debitis ul' equiuales per uisiones
et garnisiant dimiserunt. **¶** **¶** **¶**
quibus huiusmodi pensiones graciosae conceduntur. ut adesse sunt
certis locis et terminis persoluede annu integre et sine strepi
tu satisfiaat. Alioquin cellarariis et bursariis a suis officiis
deponant. nec illa officia exequantur donec per dicitur fuerit
satisfiaat. **¶** **¶** **¶**
Si uero ad aliam domum transire uoluerit causa

scia simile ut
infra. p. qui uero
q. excedit facto. no
deli q. p. m. u. r.
p. u. r. q. s. q. u. m.
l. sine p. d. m. r. a.
p. d. n. e. g. o. q. p. e. t.

p[ro]fici eis ineq[ui]tatis r[ati]o[n]e p[ro]videat honorifice r[ati]o[n]e
 em[er]g[en]te. **Q**u[od] aut[em] sic sponte cedit remaneat i[n] domo
 qua abbas aut[em] ut v[er]o m[un]d[u]m un[de] assumpt[um] extitit reu[er]tatur.
 nisi abbat[em] inuenit q[ui] a p[ro]fession[em] ei[us] recipiat sic cedit[ur] p[ro]p[ter]
 u[er]o p[ro]p[ri]i r[ati]o[n]e. **Q**u[od] in om[n]i metu pene cedunt. ut r[ati]o[n]e de po
 nunt[ur] aut i[n] do[m]o i[n] q[ui] abbas u[er]unt de lic[en]tia p[re]s[ent]is ab
 bas remaneat aut ad domos i[n] q[ui] p[ro]fessi fu[er]unt re
 utant[ur]. ita t[ame]n null[us] ex eis p[ro]moueat[ur] i[n] p[ro]p[ri]e sup[er]ore.
 cellarariu[m] ul[tra] r[ati]o[n]e c[on]fessore. **P**ro[fe]ssione aut[em] i[n]tra duos
 menses ut d[omi]n[u]s est faciat si fieri potest c[on]petet. alioquin
 p[ro]fugiu[m] habeat[ur]. **P**atres quoq[ue] abbes ul[tra] q[ui] p[ro]
 eis uisitat abbatib[us] publicas p[ro] suis excessib[us] penitenc[ia]s
 no[n] i[n] ponat. si s[er]uiderunt expedire. eis p[ro]cipiat ut i[n]de ue
 nia petat i[n] cap[itu]lo ge. **N**ec abbas aliq[ui]s eodem a[n]no uisitet
 illu[m] a quo fu[er]it uisitat[us]. **N**ull[us] r[ati]o[n]e p[ro] abbas a filio
 suo sup[er] cessione sua iuramentu[m] requirat aut has obliga
 torias nec filio dare hui[us]m[od]i teneat. **Q**u[od] aut[em] p[ro] abbas
 alit[er] p[ro]s[er]u[er]it. gradu[m] altius no[n] accendat donec i[n]tra
 reddiderit. r[ati]o[n]e filium abbat[em] ap[er]t[um] absoluit iuramentu[m].
 r[ati]o[n]e no[n] uenia petat i[n] ca[pit]ulo ge. **N**ulli quoq[ue] p[re]s[ent]es ab
 bates seu uisitatores aliquem abbat[em] citare p[ro]sumant
 ad alia[m] domu[m] n[isi] ad illam cui ip[s]e p[ro]fideat abbat[em] nec
 n[isi] ex ca[usa] ad ca[pit]ulo[n]e ge. **P**ri[mo] s[er]ua de p[ro]fessionis dan[da] s[er]u[er]e

dignu[m] est ut male
 inu[er]t. c[on]fessio[n]e
 laborat. m. l.
 lona fides. f. de
 p[ro]f. q. i. m. c.
 stud. l. d. r. m.
 c. fi. de p[ro]f. m.
 duello.

Si aliquis in sua domo force processu super humilitate
potest fieri contra illum. ad iurisdictionem et propinquioris domus
citare possunt. et presentem vel absentem si citatus venire con-
sentit procedat prout uiderit expedire. **D**epositionis uero sua
numquam ferat in abbatem quatuorcuque. Summaque non in aliquo
causa ordinis presente aliquo abbati nullo et hoc non minus
facillitate irumpendo ne sine magno consilio et maturo
prout in carta caritatis plenius continetur. **Q**uiaque per abbas
suum acceptauerunt. in causa. generalis. prout merito accipiat laudem. omnis
quoque cessio abbatibus de posicione uel institucione ex causa. ordinis facta.
iurata sit penitus et inanis. **F**ullius etiam per abbas auctoritate
propria. iurisdictionem habeat ut exerceat non in mediocritas
seu propriis filiabus. et hoc debito modo et secundum ordinis instituta.
De punitionibus autem per clericis priuatis publice non agendis.
et de casibus per quibus potest contra filium procedat per abbas. et de ca-
sibus de posicione et de processibus hiis super illis causa. generalis. reatibus
dis et de male de positis iterum eligendis. domini Clementis
papae. laudabilis ordinatio totaliter obseruetur. ita quod dilapidatio
non accipit in ordine. quando aliqua domus debitis nimis aggra-
uatur non causa rationabilis praedatur. **Q**uiaque libet in super
abbas tandiu prout uero abbate semper habeat ab omnibus donec
aperte abbate uel ab alio uice eius. seu a causa. generalis. de posicione
fuit nunciatus quocumque casu publice uel secreto non obstante.

Tenebit autē p̄ abbas ut cui cōmisit uices suas de
 raonis latā suā cōtra filium absq; dilgaone p̄ se
 ut lras suas iurante p̄ ut est de depositis cōstitutum.

Monachi ut sub q̄o statutu tam necessarium & hone
 stum aliquid fecerit & spirator pene subiaceat i instā.

Quādo p̄fert̄ a caplo snia sub hac ut simili forma ūboz
 abbas qui hec ut hoc fecerit deponatur. seu pro deposito
 habeatur. huius pene ul snie executio nō ad partē abbte
 s; ad ipm dum taxat cap. p̄anet n̄ indiffiniōne aliud ex
 p̄matur. *De inq̄red. statu domo i uisitacione tā in tēporali*

in quam in spiritualib; caplin. quartum.

Dat̄ abbas statu filie sue tā in tēporalib; q̄ in spūalib;
 Inquirete diligenc̄. i uisitacione sua debet. & uisitā
 di sub pena excoīcaciōis. tenet̄ eidē statu domo sue. dicē.
 & de om̄ib; receptis & exp̄sis. integre & fidelit̄ oputare.
 nec alibi quā in bursaria deposita ul pecunia resuētur.
 & ob hoc ordinatū est a caplo. ut i q̄libet monastio duo sint
 bursarij. ul ad mino unus. qui om̄um receptarū & exp̄sa
 rum teneat̄ reddere cōueni. **P**ater etiā abbas tenetur
 taxare numerū p̄sonaz. sm q̄ iudic̄ filie sue sup̄petere fa
 cultates. cui modi taxacionē dōs p̄t̄ faciat. de cōsilio abb̄is.
 & cōuentu coaq. ul saltē sanioris partis ip̄iq. talisq; taxa
 cio tā in taxato monastio. quā penes partē abb̄tem i scrip

tura autē ea res uet. **H**umēū autē tūcū si abbas filio
gere p̄sumpsit. p̄p̄tē p̄tē abbatē grauit̄ p̄nuat. **C**
intellexit p̄ abbas filiā suā in mēsis debitis obligatā. p̄
facere ut mobilia uendant. de cōsilio dom̄i donec debita p̄s̄
uant. **C**ōstingia uō cellariū. ut mēbrū aliquod ī quo bon
talitas cōsueuit p̄sonis ord̄is exhiberi. ī sup̄ cōsus ut redditi
p̄petui. seu possessiōes utiles in cōpōrate iam ord̄ini nullo
modo uendant. ut distrahant. siue p̄petuo obligēt. sine pec
ca. & cōtra aca. licētia speciali. & si aliq̄ ī mobilia ord̄is distra
hi seu uēdi oportuit. in cōpōne talū. oblatō. iusto p̄ao.
p̄sonē ord̄is. quibylibet alijs p̄ferant. & p̄quā inde hīcū. in
cōpōne utilium reddituū. ut soluaōnē debitoꝝ grauiū.
nō ī usq̄ alios sūtāt. alias seu alijs fās distraōnes in
mobiliū. nūq̄ mēdit. ca. ge. raras habere. ut aliq̄ tēq̄ cō
firmare. **I**pi quoq̄ patres filios suos cōpellāt auctē p̄dā
capli p̄ suspēsiōnē ex cōicōnē ut aliam penā ut ī fra. ce
rū tēp̄ creditorib̄ suis soluāt debita q̄b̄ eis legitime
sūt astricta. **S**iquā uō p̄cāme quātitatē abbatē de po
sita cedētēs ut de cedētēs relinquūt nulli liceat eā expēdē
sine pat̄ū abbat̄. & senioꝝ dom̄i cōsilio sp̄ali. n̄ p̄ possessio
nib̄ ul redditib̄ utilib̄ acquirēdis. & de hoc cū fām fūit
fiat p̄rib̄ abbat̄ plēna fides. **S**i uō aliquis abbas
ultra quā ualeant p̄ annū p̄ uēctā dom̄i sue ip̄am obli

p̄s n̄ cā legitim̄ potuit se tueri ap̄re abb̄e absq; retrac
 tione aliq̄ deponat̄. Por̄ n̄o cellararij z bursarij hui' dam
 nōse obligacionis s̄cā amoueam̄ ab officijs z abb̄a sic de
 posito n̄o succedant. **N**ullq; etiā p̄sumat mutui contra
 here ad usuras. ul' sigillū suū sup̄ hūm̄i aliq̄tenq; obliga
 re. n̄ de pat̄s abb̄is licētia speciaali. z hoc tātū fiat p̄soluēdis
 debitis iam cōtractis. ul' p̄r necessitate urgētiū
 negotior̄ q̄ debet abbas patri abb̄a. ostēdē oportuno
 tēpe coram cōsilio dom̄s sue. **A**bbates q̄ z abb̄asse monastia
 sua magnis debitis n̄o obligent. nec graua debita cōtrahāt
 sine cōsensu maioris z sanioris partis d̄icta sui'. huius
 obligaciones z debita cum modis z causis ip̄oz uisitatoꝝ
 suis z nemine rēp̄tē teneant̄ fidelit̄ i timare. **V**isitato
 res aut̄ sunūnt illa nunq; rōnabilit̄ obligasse. abb̄es atē
 ip̄os ad cā. ge. abbatissas aut̄ deponāt. seu alias puniāt
 s̄m q̄ uiderūt faciendū. **P**endente n̄o obligacione usu
 rarij i domo sic obligata nullā p̄sona recipiat̄ ad qualē
 cumq; hitum seu d̄ictum. p̄res abb̄es seu uisitatoꝝ siquē
 inueniūt d̄ictum accepisse sic receptas eiciant. z recepto
 ri penā hanc i ponāt i flictam acā. ge. i quo sup̄ hoc te
 nent̄ p̄tē ueniam ad ip̄m arbitrium ampliq; puniēdi.
**De electionib; ordis z qualitate eligendū et de ep̄is
 ab ordine assumptis. caplin. quintum.**

In electionibus faciendis forma que continetur in carta con-
tatis diligenter observetur. Et quod iuxta beati benedicti regu-
lam tales debent in abbates eligi qui sciunt unde referant nova
et vetera. distracte precipue tam patrum abbatibus quam electoribus uni-
versis. ut laborerent efficaciter ad tales promouendos in abbates. et sicut
sic scriptum est. vite laudabilis etatis legitime expectantis
vocatione et de legitimo matrimonio parati non sunt cum
eis presede apostolicam dispensationem. et si aliter fecerint patres
abbates scientur indignos instituentes. semel a confirmatione abbas
in illo monasterio novum se iuratos. et ad proximam superiorem potesta-
tem confirmationis huiusmodi eo ipso de cetero esse devolutam. Commissa-
rii per. v. messes et annos a stallis abbas in domibus propriis sint ex-
clusi. electores vero sint in pane et aqua ad. vi. feria. ultimi omnium
sint panem. et singulis electionibus hec diffinitio tractetur. **D**e
electione autem abbas ante faciendam et confirmationem eadem. nec non
et de electoribus et in eligendi in aliis abbatibus id totaliter observetur
quod dominus per. elemes. non. dixit. prout statuendum. Ita tamen quod
de consilio seniorum et maxime confessorum debent electores apud
superiorem. et cellarario et quod electe persone idoneitas pertineat ad
consuetudinem laudabilem sufficientem non ad sacramentum laicem. ut
sciat sufficienter proponere verbum dei et loqui laiciter. et quod habeat ex-
perientiam temporalem quorum omnium cognitio approbatio ut repro-
batio ad partem abbatem dirigatur pertinet. **N**ulla etiam

persona de medicantibus ordinibus de cetero ad nostrum ordinem ueniens
 et de licentia eius. generaliter promoueat ad aliquas dignitates. que etiam bis
 ad seculum per professionem redierint. in abbatibus possunt minime pro-
 moueri. **Q**uia uero in electionibus faciendis uerbum que conspiratione
 redolere uidetur non nunquam proponitur in hunc modum. non accipie-
 mus personam nisi de domo nostra uel nostra patria. statuitur ut a tali
 uerbo de cetero caueatur. Qui uero ei pertinaciter adhesionem ab electio-
 ne amoueat. et loco eius alius subrogetur. **S**i uero prior. superior.
 et cellarius dissensionem in nominationibus electorum. statuitur ut per abbatem
 dissensionem ad conciliandum que poterit inducat. que si forsam ille con-
 sentire noluerit. ipse per se defectum suppleat discordantibus et loco
 ipsius alium idoneum cum alijs duobus nominatores seu ordinatores
 constituat electorum. **Q**uicunque uero monachus uel subprior per abbatem ac-
 cione. uisitatione. correptione uel aliqua monasterij ordinatione.
 priuilegijs uel potestates adierit et eorum auxilia. preces uel lras in-
 petrauerit uel personas quascunque que non sunt de ordine nostro ad hec
 uocauerit uel uocari consenserit. sic eo ipso excommunicatus et deprehensus
 a domo propria eliminetur sub pena excommunicatorum non nisi per generaliter. ca. re-
 uisum. **N**ec priores abbatibus seu illi quibus commiserint uices suas
 quamdiu tales sic uocati presentes fuerint iam ceptum officium
 ulterius non exequatur. **A**bbates etiam que filia fecerint. uel
 fieri consenserint. eo ipso depositis habeantur. que in hoc et elec-
 torum et ordinis in pedunt libertate. **A**llis uero pro quo

De eius consuetudine et assensu per aonem. per aonem seu conuoca
 aonem huiusmodi factam fuisse. iurata sit electio. et petuo sit
 eligibilis nisi de licentia *ca. ge.* Electoribus si sordes huiusmodi per
 libertatem ipsam sint *secundum*. ea uice. eligendi per aonem et abstine
 aam in pane et aqua *ca. vii.* fructa. et pannum integrum expleta
 ris. Si uero sit talem ambrosiosum de predictis per aonem per aonem. ut
 conuocacione sit uehementis suspicio. ipsam fama sit hunc apud bo
 nos prudentes et honestos amicum ystante ea uocacione nu
 llatenus eligat et qui sic suspectum eligere presumpserint. ea uice elige
 di per aonem peruenitur. **A**bbas quoque qui superiore domum sue genera
 aonis electum ascendere uenit. deponatur. Nec aliam abbas ue
 niens ad *ca. ge.* fiat depositio uel recipiat cessio nisi priusquam in
 ter arripuit coram domo sue consilio fecerit mentionem. **Q**ui
 cumque abbas uel monachus nunc ordinis electus in episcopum fuerit. nunquam
 consensat sine consensu abbas ipsius et domini ast nisi forsam
 ad nos ipse. uel eius legato delatate legitime compellatur. **Q**ui aliter
 fecerit. associetate ordinis se nouit alienum. **E**idem pene
 subiaceant qui episcopum ignorantos et ad tantum statum sustentacionem
 minus sufficientes acceptant. et qui iam adepti sunt titulis suis
 non satis in formam ueniunt. *ca. ge.* cum tales ambrosios nota non
 careant disciplinam ordinis euitantes. **N**ec aliqua perso
 na ordinis si de eius electione in episcopum controuersia fuerit. causam
 intret. uel iudicem adeat qualecunque. **E**piscopus uero assumptis

19
iv
et ordine nro. duorum monachorum et trium subor si tot
digeant. possunt solacia ministrari. dum in nulli eorum
tura ul scilicet negotium s honestate ordi s ponat. ppz
aut ipos eps si in infirmitatibus nris sint fructores eorum
et socij deputati possunt ab horis canonicis remane. et nu
llis monachorum hulmij. cu epus comedat in uir more in
firmorum se habeat ordinate. nec cu epus nec coram ipso
loqunt p copletoarium in ead de caritat. **¶** Illi etiam
q cu epis eiant in horis canonicis iuxta regulam ge
nua flectere no omitat. **Explicat distincio. viij.**

Incipit distincio. ix. De sigillis et sigillacione. Item

Sigilla abbatum ceterorum ul decedentium. **c. j.**
tanta diligencia custodiatur q nullum inde possit
piculum euenire p ut dñs clemens pp. iij. de sigillo
abbatis ceterorum et aliorum abbatum uacantibus monasterijs duxit pro
uide statuendum. Nec ullis abbas sigillo suo pmittat tras
sigillari quas p no uiderit ul audierit. nec signum suum
apponat uacuo pgameno seu papiro. nec plura q duo
sigilla habeat. unum scilicet cui scilicet talis sit. s sigillum
talis abbacie. quo utantur in minoribus negocijs pape in
tras emissoz. Et ne diuersitas in sigillis ordi s habeat. si
gilla maiora sola effigie cu pastorali baculo figuretur.
et sic in sribant. sigillum abbas talis abbacie. **¶** Conuenerit

aũt q̄sum sigillum ñ habeat. s̄ nec p̄or. ul̄ alij officia
les sigillum habeat. q̄ ñ contineat abbae. alioquin
q̄d̄u habũnt. sint ĩ pane ⁊ aqua. nec unq̄ ĩ curtis sui
ponat̄ aliqui de ordine hoc. ul̄ hoc diam̄ ĩ ũbo sacerdoti.
aut ĩ ũbo p̄mittam̄ ũtatis. s̄ nec ab̄tes ĩ sigillis suis.
seu lras se duarum abbaarũ ab̄tes seu capellanos dñi
j̄e ul̄ ministros p̄uipũ xpi se nominet̄ s̄ ab̄tes. **¶** ñ
aliquis dare p̄sumat sc̄lari p̄sone. ul̄ alij religionis lras
de cõductu. ñ p̄negocijs ord̄is mitteret̄. **¶** nec aliqui
ab̄tes ord̄is lras suas sup̄ ad uocacia seu custodia abbaarũ.
ul̄ locorũ suorũ q̄b̄ ũs nobilib̄ ul̄ pot̄tib̄ dare audeat ul̄
p̄sumat. **¶** Quicũque aut̄ abbas sac̄e falsum sigillauit.
ul̄ p̄sigillum suũ aliq̄d̄ ge. cã. falsum nũciauit. deponat̄.
¶ Quicũq̄ monachũ ul̄ cõsũ ĩ uentũ fuit falsificasse sigi
lla p̄uatarũ p̄arũ ĩ ord̄ie p̄missa. ap̄te ab̄te grauit̄ puni
atur. nec de cõto ad mittat̄ ad officũ ul̄ aliq̄s ord̄is dignita
tes. ord̄inatione dñi clem̄tis j̄e. iij. de maiorũ falsarijs
sigilloz ĩ suo robore p̄manete. **De exp̄sis ab̄batũ ⁊ offi**
¶ **Precepit̄** ut tam ab̄tes quam **caulum. r. ij.**
officiales alij. exp̄sas accipiat̄ de cõmuni nec ali
ũde monachũ ul̄ cõsũ q̄ q̄. exp̄sarũ oc̄oe recipe audeat
ul̄ p̄sumat. ⁊ singullis cõputacionib̄ q̄ ⁊ cur̄ expendunt̄
exp̄mere ñ obmittat̄. **¶** Dona ũo q̄ fecerunt ab̄tes

piores. & cellarij describantur & i computacionibz retinetur.
Hec conventu aqua cuq; psona p expensis vineas apas
 lina. pecunia. animalia redditu aut puentu hie psumat.
 specialit & peculiarit assignatos. cu hoc no sit apprietatis
 spe alienum s; fm forma ad abatis arbitrium oia dispo
 natur. qm sgre siores & rebelles monachi ul cuisi illi q
 diores dcoz honoz ut ipi bona conventu peculiarit ul ad
 aliquos eig usus spales assignet sollicitantur quoqm.
 pprietarioz sine ponia subiacent. **Q**uiaq; mona
 chq ul cuisi si officij sui ca pecuniam habuit. no n modi
 cum penes se. & hoc eam de abatis lina retineat. s; comu
 num custodi depositoz comittat. & expendat de ipis abatis
 lina & assensu. **C**ellarij uo & alij officiales officia sua
 p qd q potunt **er**entur. & de receptis & expensis abba suo.
 ut au iusserit ipe reddant i computacionibz rone. **C**usta
 dia no monastij in numis ul alijs rebz is au iusserit ab
 bis diligent custodiat. hoc pviso q cu custode sint aliqui
 cosaj depositoz & eoz q hnt in abbacia p ut abbas duxit ordi
 nandum. **De pore. i firm. no. Vestario & pcurator. clau**

Piores ordie a conventu nullatenus eligant. **str. d. m.**
 si abtes ipos i stituant cu consilio firm amicum den.
 quos & qmodo ad hulm uolunt uocare. ita tunc qd n
 ad hoc nec ad alia comuna ordie o silia cuisi aliqteng ad

mittantur. et non ibidem confessi nunquam promoveantur in prece.
superiore. cellarium ultra confessorum. **P**roces et ordines non ha-
beant pecunia. capam. ut calceata si nichil omnino proprium. nec
de redditibus et elemosinis collatis ad faciendas pitancias
conventibus se aliquatenus committant. sed ad nutum abbas omnia
disponant. **P**roces transgressores huius sine deponantur. et tamen
ipsi priores quam cellararium et alii officiales domus. aut ma-
gister gratiarum ac illi qui sunt operarii si de preceptum
vel prohibitionem proprii abbas quicquam dare presumpserit. **o. vi.**
fratres sint in pane et aqua. usque ad nutum eiusdem abbas. **C**on-
gister autem in firmatorio loqui poterit cum solaciis suis. loco tamen
quibus abbas viderit expedire. sutores tamen coram eo inter-
se minime loquentur. Nichilque accipiat in firmario nec ei
solacia de victualibus nisi per manum cellararium vel sociorum eius. nisi
abbas aliter duxerit ordinandum. qui aliter fecerit. in pane et
aqua abstineat una die. **M**onachis uestiariis loqui
poterit sutoribus. pellibus. et terretibus magistris in officijs
eorum tamen et ubi uestes sanduntur et eadem reponuntur. de com-
muni labore de benedictione collationis de orationibus que
sunt ante horas canonicas si abbas visum fuerit excuset.
Ad eundem pertinet providere de lectis hospitium et uestibus
exhibendis. cucullam parat ad benedictionem novam et af-
ferat ad ecclesiam. capam vero recipiat et reponat. vestes

51 . 11 .
monachorum et cetera necessaria ubi usum fuerit distribuat.
et calciamenta eorum et uestimenta cum opus fuerit faciat reparari.
vetustamque eorum septem annis non egrediantur absque licentia
speciali. Vestes vero quibus utuntur monachi ut si nisi non
sint tincte. nimis curte ut longe. ut in aliquo cioso
se. qualibet uti possint cum ordinis honestate. **I**n lectis
cisternis quoque nostris puluinaribus. leuis. sargis et op
toreis et huiusmodi omnis notabilis curiositas et superfluitas in
tediat personis ordinis uniuersi. Alioquin ammissas auferantur.
et in uestiario reponantur. **O**mnes quoque personis
ordinis nostri in tediat usque arothecarii de corio ex
ceptis ceterariis dum in suis artibus operantibus. **I**n so
tularibus quoque uandagiis. fibulis. sellis. equorum. straphis
superfluitas et notabilis curiositas euitetur. **A**d ostium
claustrum in maioribus congregationibus duo monachi ut mo
nachi et unus uicarius sedeant. ibidem horas canonicas
prosoluentes. qui non longe ab ostio claustrum in loco congruo.
inter se monachos et ceteros et pluribus secularibus personis quibus
loqui possunt. quos ab ingressu claustrum ceteris reponibus
amouebunt. **I**n minoribus autem congregationibus unum
matris moribus ad hoc sufficiat deputatus. qui cum necesse
fuerit de prima refectioe poterit remanere. **N**ulli mo
nacho liceat iudicium sanguinis exercere. **D**efu

alij autē et ceteris iuriatoribus nris scdm formā cōstitu-
cionis Bonifacij ppe. viij. possum cōtra iusticie sc̄lari

De promissoribus studiis et studentibus. capitulum. iij.

Pro reuerēcia dñi ppe. et cardinalium q̄ fiunt studiosorū p̄cipui
p̄motores. ordinatū est. q̄ studia ordis p̄sij apud oniriam
i mōte pessulano i tholosa. et stella. et si q̄ sūt alibi cōcessioe
cā. ge. cōstituta. p̄ sollicitudinē eorū q̄ eis p̄sident i molabi-
liter p̄seuent. et habeāt in illis pro ut ad q̄libet eorū expec-
tant iurisdiccionē p̄uisionē absolucionē. et correccionē in
studentibus ibidē sic i proprijs subditis ut in hospitibus ad
se missis. p̄por tamē patrū abbatū i omnibus iure saluo et salua
hospitalitatis grā que i domo mōtis pessulani fieri solet
et debz hospitibus exhiberi. **M**onachis uo q̄ p̄dōz studiosorū
cuiuslibet rēge p̄sūt. nō p̄or s̄. p̄uisor uocet. et ubiq; extra
studium sicut in dergo doro i mediate p̄r abbatē. nisi ibidē
sūt alij q̄ abbas aut cu cōcessum sit post abbatē ubi
q̄ stare. hui aut p̄uisor. nō n̄ de licēcia abbatis cui sub-
est studium scolare aliquē p̄t ad p̄uū monasterium re-
mittere. nec et cū legitima cā sub est. **P**arisijs quoq;
p̄uisor recipi potunt. pro ut in dñi ppe p̄uilegio cōtine-
tur. **O**mnia uo ordis studia libertatibus graais et cōsue-
tudinibus eisdem gaudeāt q̄libz gaudet parisiense studium
et hacteng est gausum. **S**ane ut p̄dā ordis studia ad

52
lx.
honorē dei et utilitatē ordiis ac totius ecclesie dei. in statu
laudabili perpetuo perseverent p[ro]vinciar[um]. viennens[is]. thara-
castens[is]. ebridunens[is]. arelatens[is]. aquens[is]. narbonens[is]. bituri-
cens[is]. amyritanens[is]. angon[is]. burdelgalens[is]. abbatibus pa-
patur uniuersis. ut monachos suos annuatim infra festū
paschalis dñi mitte teneant in bursis suis integris.
Et ubi tunc de bonis abbatiar[um] suar[um] ad studia in illis
seu circa illas p[ro]vincias constituta ubi tam philosophias
quā theologias per abbatū illis p[ro]videntia p[ro]uidencia de-
bent edoceri. Videlicet ad studium mōtis pessulani
ul tholosan[um] sub tali forma. q[uod] de omnibus abbatibus illar[um]
p[ro]vinciar[um] ubi sūt. x. monachi unū. u[el] uo[el] xl. monachi
et sup[er] sūt duos in studio tene. continue teneant. **Q**uō
uō qui m[er]iti sūt. de p[ri]m[is] abbatū seu uisitato[rum] cōsi-
lio magis ydonei eligant. Videlicet q[uod] sūt cōpetētes
etatis honeste cōsuetudin[is] et in literarū p[ri]m[is] rudimētis su-
fficiēter fundati. ita q[uod] p[ro] defectu ip[s]or[um] merito sic spandū.
Quane ne contingat inter duo p[re]dicta uana studia
alicuius in posterū discordie materiam sub oriri. distinguen-
dum est iter illa talit[er] q[uod] illi de p[ro]vincia. uienens[is]. tha-
rastasens[is]. ebridunens[is]. arelatens[is]. aquens[is]. et de narbonens[is].
p[ro]uincia usq[ue] tholosan[um]. et de bituricens[is] p[ro]uincia. quātum
ad rutinens[is]. leuonicens[is]. et clau montē dioc[es]es p[re]tendūt.

uenire ad motus pessulani studium teneant. Illi autem anar
 bonen. puica ultra tholosam de auritanen. burdegalen.
 et ragonen. puincia p̄t. p̄mpilonen. dioces. et debitur
 cen. puincia quatuor abigen. caturnen. mismaacen. An
 aen. dioc̄ protedunt. et de tota puincia iudis silue ubi
 aig. sunt monachi teneant uenire ad studium tho
 sanum. hoc t̄ diligēter obseruato. ne in aliq̄ studior
 ordiis q̄squam̄ statuatur de ordinibz medicantibz i lectorē.
Quoniam autem p̄sio loci est celeberrimū et fons omnium
 studior. illi studio p̄sio s̄a bernardi nulla lex i ponit
 quim ad illud possint de quacūq; puincia et puica libe
 mitti monachi ad studendum absq; aliorū puudicio studior.
Et ut cetera studia maiori aucte et celebriori titulo ful
 aantur. om̄s illi abbates q̄ p̄sident alijs studijs ordiis ad
 tunc duos monachos suos i studio p̄sien cū exp̄sis p̄p̄is
 sustentēt. ut sic idē maiorū lectorū copia et luculenta
 ceteriq; s̄a aetis studijs hauriat. **Q**uod autem ordina
 tiū est de duobz p̄d̄is studijs. hoc idem statuit de studio p̄
 sien. et p̄cipitur abbatibz uniuersis de burgūdia. de ludugē
 nen. et bisinitanen. puincijs de frācia. picardia. barbari
 aa. flendria. alemania. et normania. ut ad studium p̄sien
 monachos suos cū bursis et suctis annuatim infra nat̄ do
 mini m̄tē debeāt sub hac forma. q̄ ubi x̄xx. mona

chi sunt. unq ad studiū destinēt. u nō. xl. r sup sunt
 duo in studio sustentent. r p̄aly abbatibz aut uisitato
 ribz uisum fuit eligant. **S**imilr om̄s abbes de an
 glia. Vallia. scōa. ibernia. ac britanica suos tenēt
 mitte monachos ad studiū oronien̄ in osili pari formā.
Om̄s uō abbes de yspania. nauarra. portugalia.
 castella. r legione monachos suos ad studiū de stella
 mitte nō omittāt. **O**rtāiq. uō abbas i fra tinnū assi
 gnatū anu. atū oīa p̄dā p̄fice dēp̄sunt. ut p̄tes abbas
 aut uisitatores si ip̄os sup hūq i suis uisitacionibz
 autē cā. ge. nō cōpulerit uenūā petant i cā. ge. seq̄nti
 ibidē ḡuit puniēdi q̄ ad usq. dāy caplm sup hūq aliud
 durit ordinandū. **I**n locas siḡdē illis u sūt cōssa
 studia extra septa studiū r ubiq. alias nullū de ordie
 audue ul legē iura p̄sumat n̄ iniquibz aiq. studiis ab
 bas aliqs resideat n̄ de uoluntate ouētū sui r p̄is abbas
 n̄cāa sp̄cāli. **I**n maioribz aut abbaty i q̄ly saluz
 assidue. xl. monachi resident ter salte mēdomada de
 tali māria lectio heat q̄ om̄s eāā simplices pro fide ua
 leant. r que ad utilitatē d̄ferat aiq. **E**x phat distanco
 nona. **I**n capit distanco. x. **D**e his q̄ly licet ue m̄tē ul
Abbates q̄ mittūt ad curiā d̄ni h̄e ul p̄ncipū tales

mittendos. pariter. de quoz honestate securi sint. ita q
scandalū n̄ nūq̄ ex eoz actibz oriat̄. **N**ulla quoq; p̄son̄
ordis eūdo ad curiā morando seu redēdo q̄cūq; i peccā
ta licētia seu gr̄as oblata extra i firmitoria ordis n̄
esu carnū debet uti. n̄ in mensis dū tarat cardina
lium. hoc ip̄m. eidē p̄cipiendū ē dicitur sed ad i ta
lem licēciam ad n̄o p̄ gr̄am obtine. transgressores p̄ochis
habeat rigore pene. i s̄ca distinctionē. viij. cā. iij. ta
libz. utogate. **P**etitiones n̄o secularū p̄sonarū nu
llus p̄sumat de f̄erte ad curiā d̄ni p̄pe sine superioris
licētia speciali. neo talū lris q̄s tenore n̄o nouit ad
aliq̄ p̄sonā. ut. ge. ca. p̄sumat q̄sq; m̄te ul de f̄erte.
Nulla i sup̄ p̄ ordis uadat. ul mittat. ad curiā pro
p̄ncipibz s̄ p̄ncipes ul potētes q̄ s̄ hoc uenire p̄sūp̄sit.
si abbas sūt de yonat̄. si monachos ul cūsh. ad n̄o p̄pa
emittat̄. n̄o n̄ de licētia p̄ geniale ca. reūsum. **C**ane
ant q̄q; abbēs quātū potunt causas ē negocia subire
ul tētere secularū p̄rū. **N**ec diuorcia seu alia huius
modi q̄ sine ordis scādalo neq̄ūt p̄cūm p̄ p̄s ordis nu
llatenq; parēt̄. nec iēsunt p̄sone ordis placatis n̄ suis
aut aliaz de ordie p̄sonaz. Si n̄o alijs ad eē cōtingit
nlls sic ibi iudex n̄ de mādato d̄o p̄pe nec i pro locu
tor. n̄ ad assiliū p̄cūm eat n̄ p̄ bono pacis n̄ solz arbi

54
trium suscipiat. nisi cum alijs nisi cum magna matitate
diligentia inspecta. **Quia**que non persona ordinis in suam
concedit prelatorum honestis officijs deputet. alioquin per abba-
tem proprium quod aas potuit reuocet.

De diuisis personis
exilio ut reditibus ut emissis per negocijs ordinis. m. ij.

Nullus abbas vel monachus ex infirmitorij alieni
monasterij dirigat gressus suos. non reuersum eadem die. be-
nedictione que solet dari iecclia non accepta. alioquin panis
et aqua penam sustineat ipsa die. nisi euidentem necessitate aut
utilitate ordinis excuset. **N**ullus et monacho vel subdito nisi
per euidentem necessitate aut certam et euidentem utilitate domus aut
ordinis. egrediendi licentia prebeat. et quibus data sunt. reuerti ter-
minis certis et ceteris prefigat in fine que non redierit. vel ad lo-
cum que diriguntur notabiliter diuenerit. per fugitius ordinis
reputentur. **Q**uiaque non per necessitatem suam vel in oppor-
tunitate egrediendi licentiam obtinuerunt. petant inde ueniam
in uisitatione ad arbitrium uisitationis puniendi. Abbas quoque
ad aliam abbatiam ueniens. monachos sine licentia non reti-
neat alioquin nisi de claustris euocet in sum plusquam duos.
Si autem in infirmitorio fuerit. nullus preceps fructores ad ipsum pre-
sumat accedere. nisi cum iussu fuerit. vel que nominati fuerint uocati
ab eodem. **Q**ui autem post signum none ieiunij uenerit ad ab-
batias ordinis. non nisi semel comedat illa die. **N**ullusque

que monachis ut cuius causa loquendi ut p nocte ad
uita ad moniales cuiusq: ordis ut reclusas n de sui
abbatis licētia spali. Q: cōtra uenire p̄sūpserit. p̄mū
integru ulamq: oīum habeat. *De emissis ut ex
adomo p̄ua pro culpa. caplin. t̄cum.*

Nullus monachus ut cuius ad istancā suā ad domum
Validē emittat nec i p̄cipa q̄ sine ḡui dampno ul
scandalo i domo p̄ua potit emēdari. r̄ emittēdi semp
de. iij. aut. v. domo senioro s̄ filio emittat. Q: cumq:
aliter aliq: emisit om̄i. vj. fr̄ia ieiunet i pane r̄ aqua.
donec emissus fuit reuocatus ul emittēs fuit i certo r̄
firmo p̄posito teste cōscia quā ato potit reuocandi.
aut̄ m̄ p̄niam si subire p̄ unū m̄sem contēpserit ul ne
glerit. de moys̄ i gressum ecclē s̄ noīit i terdictum.
Emissum aut̄ ēv p̄nam p̄niam ul unā aliā dū
taret p̄p̄ngorem monastio. emissi nullatenus recipere
teneant. exceptis ill̄ quos ad remotas p̄tes emitti de
cernit cā. ge. Q: libet r̄ emittēs emissio de securo cōduc
tu usq: ad locū quē emittit p̄uideat q̄ similiter remittēs
facē teneat. **M**ibellū aut̄ de causis emissorū r̄ i carce
ratorū p̄or habeat r̄ resuet ut r̄ de ijs possit corā
iusticiarijs reddere tōnē. **A**bbates ad quos tales
missi fiunt ip̄os p̄ suas lras ad alias abbas m̄tē

55
X
possunt de p[ro]p[ri]o alb[er]i cr[is]so m[an]dato. d[um] i[n] estet eis
de suffici[en]tia uesti[um] emissis. alias ad p[ri]m[um] emitte
re remittat eundem. **¶** Antis q[ui] clausis q[ui] talib[us] tra
dunt[ur] quos ordines habeat monach[us]. 7 cui[us] artis
sit d[omi]n[us] 7 qu[an]titas uesti[um] i[n] serat[ur] q[ui] ad m[un]g talis
e[ss]e debet. Videlicet tres tunic[as] due cuculle duo
para caligaru[m] t[un]c 7 scapulare. ali[us] ad se missum
q[ui]s reape minime teneat. **¶** Ne aliq[ui]s monach[us]
ut d[omi]n[us] pro culpa ut prodissione m[er]eat n[on] ad dom[um]
ubi sit su[us] ut possit uiuere regularit[er]. 7 s[ecundu]m ordi[n]e
i[n]stituta. **¶** P[re]dictor[um] aut[em] emissor lic[et]is uaticis t[ame]n
moderaty t[em]p[or]e apponat q[ui] ex hoc n[on] habeat d[omi]n[us] 7
matiam euagadi. 7 si adebito retinere d[omi]n[us] p[un]a
dieta. pro fugitiuis habeant[ur]. **¶** Qu[is] aut[em] emissis
pro culpa. egrediendi ad omib[us] ad q[ui]s missi s[un]t. nulla n[on]
purgenissima nece[ss]itate aquoq[ue] lic[et]ia d[omi]n[us] d[omi]n[us]. **¶** Null[us]
7 abbas hospite ad se missum i[n]tra annu[m] audeat remi
ttere n[isi] in casib[us] i[n] q[ui]b[us] suu[m] p[ro]p[ri]u[m] ad dom[um] aliam m[er]ito
duceret emittendum. Aliquum alb[er]i q[ui] misit remittes
tantu[m] i[n] pecunia refunde teneat. q[ui]cu[m] remiss[us] i[n] domo
remittes p[ro] rata illig[ur] t[em]p[or]is expendisset. **¶** Qu[is] aut[em]
ad quor[um] domos q[ui]cu[m]q[ue] ex cu[m] p[er]sone ordi[n]e dirigunt. eisdem
sic p[ro]p[ri]is p[ro]uideat libalit[er] 7 honeste. hoc excepto q[ui]

si ueteris domus in qua fuerit hospes uestimenta generaliter
non habuit. illo anno abbas ipse teneat eide de uestibus
puidere. **N**ec uero monasteria per susceptionem plurimorum
hospitum per grauem susceptionem numerus sic taretur prout
hinc. **v. ps. relig.** unum hospitium monachum ut consuetum de
bet per culpa sine dyspensione nullum reape. hinc eadem. **xl.**
duos. et sic accedat singulos quicquid qualibet retine
re. **Q**uocumque autem ea. ge. credit aliam in dyspensione fie
ri. ut aliquis absoluit a susceptione hospitum et talis dyspensi
o durat absolutio dum taretur biennio. et talis absolutio
triennio. non in diffinitione tempore longius exprimat. **Q**uod in
biennio autem illis qui a susceptione hospitum dum taretur biennio
absoluntur. quamdiu durat absolutio. nouas non suscipi
ant nec noua edificia construant. sed ruinosam tantum repu
rent. **N**ec aliquis abbas monachum ut consuetum a professi
one absoluat aut totaliter dimittat. nisi de alio abbate
quellit eius professionem reape penitus ei aster. **E**t
quod consuetum monachum ordinis nostri. consuetis nostris in professione
et habitum per omnia sint conformes. quacumque dicti consueti moni
achi pro culpis suis ad abbatias monachorum per uisita to
re suum emissi fuerint ordinare. abbas ordinis in collegiis con
suetorum eos ad mittere teneat. **A**llus uero monachus ut con
suetus. per culpa pene subiectus. ut emissus. ad petitionem scilicet

36
rum ad reuisionis ul' reuocacionis gratiam admittant ad
pces tunc reuocatis ul' reuocatis, hoc ipm alias no fac
tum usq; ad proximū sequens ca. ge. gradu altaris ascē
dere no psumat i eodē sup hoc uentā petatur. **De**
missis p' dispersione & de remanētibus. cap. lvi. quartum.

Nullo pz abbas aut uisitatoz cōuētum p alias do
mos ordie dispge audeat. paupertatis ptertu ul
alia quacūq; ex causa sine consensu ca. ge. si dcm cā. po
sit cōmode exstari. Qd si alit' scim fuit. nullo teneat
reape ad se missos. hoc idem statut' de cōuētibus moni
alium. hoc ad iuncto q' illarū taret' numiq; promodu
lo facultatū. **A**bbas q' cōuētum dispgit nō mittat
ad domos dispfas ul' a suscepcōne hospitū absolutas.
Abbates aut ad quos dispfi mittūtur. pōs benign
ne recipiāt. & sic p'p'is caritatiue prouideāt & hone
te. alioq; sup hoc i ca. ge. ueniā petāt ide grauissie
puniēdi. Q' uo tales mittunt. honeste mittāt. & tam
mittētes q' illi p' quos trāseāt eisdē de uectura & alijs
nēcarijs prouideāt sic usq; in inordine erant obsuatū.
Omittēdi uo p' dispersione nō ū de p'is abbātis consilio nomina
ti mittant. nec & cū tēp' fuit reuocēt'. **O**mīs qq;
abbates suos cōuētū de cetero dispgetes. omnē p'usionē que
i usq; dispsoz expedē si ad essent i euidētē utilitatē domoz

suar sūte teneant. ⁊ de hoc p̄sūm abbatibꝫ ut uisitatoꝝ
 bꝫ teneat face p̄lenā fidē. **M**onachi uō q̄ in albaia
 disysa remanserūt. i. elan. s̄no. dormitorio ⁊ oratorio silē
 cium teneat more solito ⁊ om̄s i. refectorio comedant
 paritate uita cōtēti. Post cōp̄letorū nullꝫ loqui
 p̄sumat. missa i. suētum cāter pulset ad om̄s horas
 canonicas. ⁊ i. oratorio solennit̄ de cāter si sūnt **xij.**
Monachi ut amplis ob̄suāciis ord̄is p̄ om̄ia p̄sequāt.

Quandiu uō durat disysio nulla p̄sona ad hīcū ul
 cōuictū recipiat̄ ibidem. n̄ talis fuit un̄ possit ḡue dāp
 num ⁊ magnū scandalū gnari. **I**nhibet̄ ⁊ nec cō
 uictꝫ aliqꝫ ad p̄noctandū m̄tā ad gr̄āgias n̄ pro n̄cāta
 te i. uicibili. tēpe messionis. Infirmi uō ⁊ debiles pro
 ut abba uisum fuit poterūt retineri. **E**xpliat̄ disti
 cō. **x.** **I**n capit̄ distincō. **xij.** q̄ cōtinet. **iiij.** cap̄la. **D**e no
 uicijs de calatrana de cartusia ⁊ alijs religiosjs rea

Om̄ibꝫ abbatibꝫ ord̄is p̄cipitur p̄iendis. **e.** p̄mū.
 q̄ cū nō sit p̄sonar̄ accep̄tio ap̄d deū. om̄s dum
 n̄ boni ⁊ idonei sint. p̄indifferētē recipiāt nouicijs
 p̄stam i. digenas cū ad illos maxime teneāt. **I**n re
 ap̄iendis aut̄ nouicijs elias tāta illa cōp̄etētā etate
 legitima ⁊ probacōe sp̄ūū si ex deo sint adhibeatur
 diligēcia q̄ cedat ad utilitatē ord̄is ⁊ honorē. **M**ecō

missa

57
27
districte prohibet ne aliquis deinceps recipiat in ordi-
ne n̄ ostet ipm̄ de legitimo matrimonio natū ul̄ super
dispensacione suas lras aplice sedis ostēdat. q̄ si q̄s de
fectū nataliū p̄cēs falla at̄. ul̄ recipiēdas dissimula-
one receptas fuit a uisitatoze q̄ p̄cēs h̄ eidē in notuerit
et penat̄. ⁊ abbas i hoc de linquēs. p̄ patre abbate ul̄
uisitatoze atet̄ ad cā. ge. **E**idem pene sint subditū
q̄ aliquē de medicabilū ordinibz ul̄ apostatā seu fugiti-
uū alioz quēcuq̄ ordinū n̄o p̄sūp̄sit ordini sociare.

In domo uo ubi fuit orta cōfirmacio p̄ monachos no-
uiciū monachi v̄ uo p̄sēs. nisi deinceps nō recipiant
usq̄ ad mitū ca. ge. n̄ forte talis p̄ fuit im̄ m̄to ḡue.
danpnū ul̄ scandalum formidet̄. **P**rohibet̄ autem
p̄ribz abbatibz ordīs uniuersi. ne p̄tras obliget̄ se de aliq̄
recipiēdo i monachū ul̄ dūsum lras sup̄ hoc datas. ul̄
i posterū dandas nullis ēē roboris decernit ca. ge. **H**o-
uiciū infra xvij. ānos recepta. a uisitatozibz eruant̄. ⁊
abbates q̄ tales sciēt̄ receperint. **om̄** vj. fr̄ia sint i p̄cē
⁊ aqua. quādiu durint retinēdas excepas illis q̄ remo-
tas h̄tant regiones. ut pote fugiā. Ungariā. Polo-
niam. boeniā. Alemaniā. ⁊ germanie p̄tes aliaq̄ loca
i q̄bz ad ulta m̄to ad cōsionē ueniūt q̄bz i indulget̄. ut
ar̄v. annis ⁊ sup̄ ad cōsionē h̄ate recipiāt ueniētes.

107
b. p̄p̄a. xij.
m̄ suis. 977

ōtrū faciētes pene subiaceāt p̄notare. **N**ouicior
autē q̄ p̄m̄ i gredī c̄. si p̄seuerauerit. p̄or habeat̄ s̄i b̄n̄e
dicat̄ postior an̄ ip̄m̄. **N**ouicij uō de domibz exētes. si
reūta uoluerit satisficiāt sic̄ alij fugitum ordīs. r̄ si recipiē
di s̄iunt. ueniāt ad hospitiū. r̄ ibi i dūca ueniāt i aylin
de c̄. i p̄robaōne. **Q** uō ea die qua exēit reitūt̄. nichil
de ordine suo p̄dūt. **N**ouicij q̄q̄ i p̄robaōe leprā inci
rūt de uye emittāt̄. s̄i de m̄ia eis potit̄ prouideri. idem
statut̄ de cauduas. **C**oncedit̄ insup̄ filiis de calatūa
ut cū ad domos n̄ras uenerit. cū monachos i choro i c̄.
i refectorio possint eē. **I**n choro magist̄ eorū i mediate post
sacerdotes. ut i alia loca si alibi in sum̄ fuit ad quē uenit
post om̄s abbates si p̄sentes s̄iunt collocet̄. alij uō s̄iij laya
post om̄s monachos sup̄ nouicios locabūt̄ elia aut̄ s̄dm̄ tēp̄y
suū in ordine loca i t̄ monachos s̄caant̄. r̄ i c̄. r̄ i refectorio
magist̄ eorū post p̄orē ceteriq̄ tam̄ elia quā laya. iuxta suos
ordines residebūt r̄ sic̄ monachi b̄nedicōne accipiāt eūdo
r̄ redeūdo. **C**ū uō filiaas domū de calatūa ad domū de mo
rimūdo nō solum longa tēporis p̄sarpōe. uerū r̄ ad pe
titiōne c̄. ge. iā ap̄lica ḡra s̄ firmata p̄tineat̄ pleno uye
p̄sonis ordīs inhibetur̄ districō ne p̄aliaū litte i p̄titiōne
s̄ filii. ul̄ auriū. appōnēdo aliq̄ acceptare p̄sumāt p̄ q̄ die
te domū de morimūdo possessio p̄turbet̄. **Q**uamq̄ cōtantiū

53
77
p̄hūpsit. sciat se sentēcie aspiator p̄oia subiacē. **Q**uo
nachq; & quē abbas morimūdi p̄ore in eadē domo īstituit.
ac & alij qui ab eadē p̄ores asseſores ibidē sūnt īstituti
asessiones audiat. & absoluedi fr̄es calatūe liberā habē
ant potestate. **D**e cartusienſib; ūo fr̄ib; pacis caritati
que gr̄a īstitū. ut nullū de ordie ip̄or sine eorū licēcia re
apiamq; n̄ ip̄is de n̄ris recipiāt sine n̄ra licēcia & assensu.
Siq; ūo de n̄ris ad fr̄m p̄diatorū & minor. seu ad alia
quācūq; religionē & de ip̄or abbatū lina t̄nsierit. ut pro
p̄gnatione seu q̄cūq; genē mediane sine lina erierit.
pro fugitiuis habeant. **P**eregnationis & cuiuslibet al
t̄is singularis obſuācie uoti. a q̄cūq; & quācūq; p̄sona or
dinis emiſſum de certis uirtū. c̄. ge. **P**otoz hūmū
explecione seu execacione sub penis ī fra scriptis firmi
ter iudicēs. videlicet q; abbas hoc faciēs sit ex stallū
abbatis p̄. v̄. dies & annos ī domo p̄pa & faciat lenē culpā.
ayonachq; ut d̄iſ; utamq; oīum sit p̄annū. Abbatē ūo
ab offiāz de ponantur. & moniales p̄annū p̄uēt hūmū re
glam. **De p̄latis & familiarib; hospitib; recipiēdis.**
Concedit̄ ūuētū athanateusi. abbati s̄c̄i dio. c̄. ij.
niſy ī fr̄acia. s̄c̄i vedasti atrebatēsi. & s̄c̄i ḡmani p̄ſicē
de angoliſino & monachis eorūdem uniūſis & monaſtijs
ac ordis elūm abbatū & monachi de s̄c̄o albano ī anglia q;

cū ad domos n̄ri ord̄is uenerit honeste recipiantur.
et s̄dm facultates domoz honeste et hūiliter ad ministr̄tū
eisdē. **P**egati uō p̄apue d̄ni ip̄e. cū om̄i honore et humi-
litate ac reuēcia recipiant̄. et q̄ nō fecerit age. cā. se no-
uit ḡuit̄ p̄uendū. **P**ullus t̄m̄ i ord̄is n̄ri abbat̄is p̄o-
tēdis ostagis aliq̄tē ad int̄at̄. abbat̄es. p̄ores. sup̄ores.
q̄ sustinunt ap̄te abbat̄e ḡuit̄ p̄uāt̄. **M**onach̄ uō ul
s̄us de aliq̄ domo egressus ul' eiectus et p̄ licēcia alibi receptus
nō iget̄ i domū de qua exiit̄ neq; i s̄uetu s̄usoz ad gran-
dias n̄ de licēcia abbat̄is domo illa aut ca. ge. si autē ip̄s
cā egressus fuit̄ ul' eiectus. **A**bbat̄es aut̄ ul' q̄cūq; de ord̄ie
n̄ fuit̄ fugitiuus licet sit ex̄scatus i loca ord̄is cū uenit̄ i loco
honesto seorsū ad cōmunionē tēporaliū ad int̄at̄. Si abbas
aliqs cōtra fecerit ul' si p̄ocāuit̄. ḡuit̄ p̄uāt̄. monach̄ uō
ul' cōs̄us q̄ hoc cōmisit̄ om̄. vj. sc̄ia sit i pane et aqua. et ul-
t̄ing om̄ i cā. uapulet usq; ad sequēs ca. ge. **D**e lepro-
sis uō oīo i t̄l̄ ne ip̄e domos ord̄is n̄ri habitare aut̄ i eis
reapi aliq̄tē p̄ int̄at̄. **S**ids uō ad hitū n̄ri recepti
an̄ petitionē i cā. factā obierit̄. p̄ familiaris nō pro uo-
uicio habeat̄. **De fugitiuis ord̄is ab ord̄ie discēdu-
ly p̄ s̄elm euagantiū ad ordinē uicētib; qualiter**
Ipostate seu fugitiui ord̄i recipiant̄. cā. iij.
siue abiecto hitu siue cū ip̄o hitu tanq; ex̄cōiata.

ca age. ca. qua acanone. ab omibz causis euntet r i
 omibz caplis ordis i qly fit fmo r i audreca selaru
 denunciant eradicata. Tunc aut pms albam cu libe
 puinae. nec no r pmsolubz solenu studior saluet
 pnt. tholose. r moas pessulam arca i uigly acaplo
 ge. sub pena q qdum neglexerit hoc pceptu i ple
 ul' apostatas capiat cu ppor albatu erpesis seu capi fa
 ciat i uocato ad hoc si op fuit auxilio brachy. selaru
 captosq. de tuncat. ul' ad pias domos mittat. omibz q
 lociq. prouinaalibz albam sub pdea pena pcepitur
 q qua ato tales fugitui ul' apostate adeoz notiam
 deunt. ipis pmissis albam. seu prouisoribz an das.
 de eisd' ubi i ueniri potunt solliate studeat amare.
Pms i sup ordis p fene hui' apostate i sua mali
 na quo quom fauetes eradicatiois sua age. ca. pcell
 unt. **P**reda i apostate q plaqua. r dies i aposte
 sua pstant. cu ad ordis obediencia reuertent. p oannu
 tenuu puati maneant hitu regu. Veniant post annu
 lapsu no antea sine capu ge. haca pnt. r uates
 cu talibz bene correctis. i quibz manifestu sut signa
 pnt. sup restitacione. reglaru hito. de senoz pnt. r
 potunt dispensare. Similit aut r i pmo loco locari
 potunt q an copletu decedru de apostasia redierit. Ce

by

Distinccio

Et omnes omnium quos professores inuenit. ultimi sine dispensacione perpetuo remanebunt. **Q**uoniam autem aliquis recipit vel ponit ultimum per aliquam suam curiam. non cantet vel legat nisi iussu fuerit ab abbate. **I**psae autem abbas dare licentiam cantandi vel legendi potest cum uiderit expedire et sacerdotem in ecclesia ultimum ponere omnium sacerdotum. **S**acerdotes uero de seculo reuertentes si in seculo celebrauerint. non celebrabunt nisi de licentia capere. si nec in sacros ordinibus dispensacione non licita audeant ministrare. **Q**uicunque autem monachus uel subdiacono uel iactando seu comminando. dicit presumpsit in audientia rectorum. se uelle erire ab ordine. uel habitum deponere regularem. pro custodis ordinis in cathemis et uinculis aut carcere retrusus. tandem teneatur. donec ausui temerario ipsa pena tribuat intellectum. ita tamen quod ex hoc notam criminis non incurrat. hoc idem statuitur de hijs qui de seculo reuertentes determinatum sibi habitum nolunt assumere uel portare. tales etiam non permittantur in abbatia uel extra. officium aliquod exercere in habitu seculari. **Q**uicunque uero ab ordine apostatauerit. si monachus plusquam duas tunicas et cucullam. subdiacono plusquam duas tunicas et capam ad seculum de portauerit. residuum pro furto habeatur. quod post modum sponte ad ordinem reuersus fuerit. super dicto furto ad proprium abbatem arbitrium puniatur. **A**bbates uero quibus scribit dominus castro. profugitiuis eos recipiant secundum quod minus

60
vi.
ta eorū ul' denūta requirunt salua ordīs disciplina. **M**u-
giani q̄q; q̄m̄ reglam usq; t̄no recipiūt si pl̄q; ter
apostatauit̄ z penitētes redire uolūnt̄ z satisfactē p
delicto oīo recipiāt. ul' idm̄ib; p̄p̄is ul' i loas aliq̄b;
eorū. si aliud canonicū nō obsistat. t̄m̄ ad uictū. z nō ad
h̄itū reglarē. s; sic abbas uiderit expedire. quē h̄dē
h̄itū si recipere noliūt aut portare carceri mācipent̄.
Eis aut̄ i h̄itū sibi osticito. ul' tradito. existētib;
h̄o uigiliarū uenire teneant̄ ad eccl̄iam certū chorū
z suētū ieiunia p̄sequāt̄. **C**onūsi uō i familia
tē h̄itū redacti. teneant̄ ad obs̄uaciones d̄isorū. **U**ll
aut̄ apostate q̄ salutis sue i memores. p̄ solū eua-
gant̄ p̄ p̄pos abb̄tes ul' alios quosq; abb̄tes ordīs. ul'
p̄ solennū studiorū p̄uiores at̄ ca. ge. recipiant̄ aut
capri p̄uocet̄ ad exp̄sas p̄p̄orū abb̄tū i uocato ad hoc
si necesse fuit̄ auxilio brachij sc̄laris. **Q**uas q̄dem
exp̄sas p̄p̄ij abb̄tes tenēt̄ refundē de tentorib; eo-
rūdem at̄pore capionis. **O**m̄s quoq; fugitiui or-
dinis n̄ij tanq̄ excoīcati teneant̄. z eurent̄ quo usq;
satisfactioni debeite se supponāt. **Q**uecūq; uō p̄soē
ordīs n̄ij p̄ solū cū h̄itū n̄io euagāt̄ honestatē n̄ij
denigrantes ordīs. om̄ib; dieb; q̄b; habet̄ s̄mo i cā.
p̄ totam illā prouīciam i oīib; abbacis ordīs excoīca-
onis sn̄ia i nodati aut̄ ca. ge. promulgēt̄. **S**i si alio

qñ ad ordinē redierit. a prijs abbatibz sup dicta suia
auct dñi capli ge. absoluant. *De abbatibz etia. pñs ab
basas defunctis & alijs diuisis ad sepultam reapñde.*

Si abbas aliqñs er̄ domū pp̄am obierit *caplin. iij.*
Suceat mōchis suis si uolūnt ipm ad domū
pp̄am de portare auct ca. ge. **S**i qñ uo de functo p̄
intolerabili fetore nō possit i ecclā sustineri usq; dūma
ssam habeat sepeliat̄ ip̄i die. & i crastino nō obstante
alicui sc̄i missa pp̄a que tūc acantore alij i iungatur
missa. p̄ eo tā i ouētū. q̄ a singlis sac̄dotibz celebret̄.
ac si eadē die fuisset traditū sepulture. **S**i uo cor
p̄ alicuius ord̄is de functi ad quāciq; domū ord̄is n̄ri
portari ogerit. ad portā domo a ouētū processionalit̄
occurat̄. & i choro mōchorū honorifice de portet̄. & i ca
ipm more solito uigilet̄. & pro ip̄o i crastino solēnit̄ ce
lebrēt̄. **I**n maioribz uo eccl̄is n̄ris nō sepeliat̄ nisi
reges & regine. ep̄i ul̄ p̄lati. **I**n caplis aut̄ n̄ris abbōes
ul̄ p̄lati p̄dā si magis dur̄int eligēdum. **L**apidēs
quosq; i claustris n̄ris t̄re cōequēt̄ ne offendat̄ pedes
trāsēuētū positi sup tumulos de fūctorū. **N**ullus aut̄
de ord̄ie n̄ro procuret ut fundatores abbatiaz ord̄is ali
bi quā i ip̄is abbatiz quorū fūdatōres er̄iterūt eligāt
sepulturam. *Explicit distinctio vj. In cap̄ distinctio
vij. que continet. i. cā. De s̄c̄a missione & custodia de pos*

Distincio.

vii.

ut de mutuis nō statuetur. de elemosinis nō ita

Nullus de ordiē nro p aliqua *in mendis. f. pmi.*
 psona ul ecclā q nō sit ordis nri fideiussorē se
 ostituat. ul p lras suas seu p sigilla se ul ecclā suā
 obligare psumat. nec t ab aliq mutuū accipiat ut
 aliq mutua. **S**i quis abbas p se ul p rē posita psonā
 sūuē psumpsit. ipō scō aūc sūmij pōstias ab omij
 administratione spūalium t tēporaliū nouit se sus
 pensū. **Q**uāq; uo maonachij ul oūsh aliquod mu
 tuū strarit. ul tradiderit sine abbōtis sui licētia
 spūali ppetarij t furis pnia pumat. nec ponat
 se auq; abbas obsidē p aliq p ordis nris ul t scclari.
 Alioqn quādū obses fuit nō n panē t aquā come
 dat t ieiunet. **S**i uo stigit aliqn homiēs ali
 cuius abbae capi occōne ipij abbae siue res q
 ab ipā possidēt. ul tenēt. abbas cuius hōis sūt si cap
 ti sūnt. ul mādātū ei. p ipis fide iubere potit. i
 tanto q̄ta de bonis ipor hōinū i ipā habuit potē
 tate. **D**eposita uo i domibz nris nō suscipiāt. n.
 de oscaricia ad mūl trū fr̄m t ad hoc ad iussū abbōtis.
 t sub bono testimonio reddant. Abbas uo studiose p
 uideat qm̄ omīssa diligentē custodiant. ac fideliter
 pseruentur t nullus aliq mutua. ul in ppos usū expē
 dere audeat de positū. aliq. sine depositoris oscarā t asse

Distinccio

xiii.

gestimali utam abo tm. **A**bstinecia. vj. ferie i xl.
 talit teneat ut i oibz ferijs feris excepto die para
 sceue i ouetu uno yuimeto ocepta sing. z potu z
 alijs reuolbz osueto. **E**t q an ouisione uouere
 ieiunia poia abbi suo obedientes. frs alios uictu
 dissimili no p turbet. **De carnibz no comedendis
 nec piscibz ministrandis. caplin. secundum.**

De carnibz ededis seu ministrandis illud iurestra
 gabilir teneat q i bta bnedicta regla otinetur.

Perita i firmitoria nra cnes nllateng apz nri
 ordis comedant. n quadiu i mari fiunt tra seuntbz
 mare magnu. **Q** s fecit. snia excoicacois iadat
 ipo sco i quo excessu dephessz siqs officialis fiut
 deponat ab officio nec de i cept ad aliqd officiu p mo
 ueat sine licetia ca. ge. **M**onachbz ul ouibz no of
 ficialis p qualibet uice p mesem puam maneat
 hitu reglari. **E**ide pene subiaceat moniales ouisi
 z capellani earu licet nb i hitu sint diformes **A**d
 eibz quoq; sabbator. z a lxv usq; ad pascha i infirmi
 torio nro carnes no comedut. nec yulmeta nra sa
 gumine odunt. **Q** uo i domibz altis ordis come
 dunt. ul alibi ex i firmitoria ordis nri. si sagumi
 ne iee crediderit abstineat apulmetis. **I**n mo

Distinctio

nastijs aut motu suo id potissime obsuet. **Grās**
gressores uo pro quibet uice annuo se abstineat una
die. **Epis** uo ul' alijs psonis que nō sūt de ordie
nō i fia septa albacie ul' i domibz cōtigujs carne
nullatenq ministrēt. **Sclares** uo ul' alteriq reli
gionis psona p̄ amitia nra hūtare ul' carnes
nullq comedē nullatenq pmittant. **Q' cūq** uo
albas i fia septa albacie ul' i domibz cōtigujs car
nes talibz ministrant. ul' ministrari fecerit p̄
quā paupibz i firmis aut psonis assidue i abbas
omemorātibz i loco ad hoc deputato spālit exco
municacionis snia procellat. **Officiales** uo mōchi ul'
sūst hoc pcurātes ul' faciētes oī vj. fia sint in
pane & aqua. usq; ad sequēs ca. ge. **De p̄tancijs**

De p̄tancijs petēdis & potu. **capit. t̄tium.**
Quisq; ordo fuet ut ad abbās arbitriū oīs
fiant nec de ipis aliq tēpe i caplis nris aliqua
memēto habeat. nec qucūq; occōne q̄ de iure aut
consuetudine petāt. nec minutionū tēpe seu alias
p̄sumat q̄ p̄caat petēte esum s̄ carniū ministra
ri. quin potiq; ad abbās arbitrium singlorū i firmita
tibz reglant s̄sulat. **Siq; s̄** ymissa i portunum
ul' opportunū se exhibūt cogat tribz diebz facē pe
nitēciam leuis culpe. **Siq; aut** tā p̄usq; q̄ p̄ u

nō est lacte s̄m. s̄
f̄ceda. ymo. sup
hoc uic. nō. m. c.
u. de sagittar.

eto ul' uestitū tenuitate licet p m loci z tēporis por
 tabulē tm ī paciēs fuit q se adiūno s uicio re
 glariū obſuacijs ſubtrahit. pena ſpiratorū
 debita caſtiget. **M**onachū ul' ſūſū q ſuggerit
 alicui ſclari ut elemoſinas quas dare uolūt ab
 bacce ouentū det ſpaliē ad pitāciam. p mēsem
 creat pitācia n̄ ī firmo fuit ul' minuit. **I**n
 hūct' z diſtictiſſime autē ea. ge. ne de cetero occōne
 aliqua. elemoſinariū ul' qcuq; n̄ne cenſeant nec
 ad faciendū ouētū pitācias geniales ſe aliq̄te
 nus īmittāt ſed om̄s elemoſine ad nutū albū
 p ut meliū uiderit expendant. **A**bbtes ū qcu
 que ī infirmitorio exiſtēs. ī refectorio pitāciam
 nō m̄tat n̄ ſolū abbas illig loca ul' z pat abas.
Notandū ḡ q cū biblia legit' ī refectorio. legi de
 bet caplor numerū alectore. **I**n puicijs ī q̄b
 eſt hacteng ſuētū bibē uinū ſicrā. ul' ſuſiā
 ī ḡngijs n̄ris nullateng miniſtrari p̄ſumat. n̄
 abbū ul' ep̄o ordīs n̄ri. excepto pore z duobz cellara
 rīs maiore uidelicet z medio q̄b ſcedē ut t̄m u
 ui ī ḡrangijs expendē poſſint q ſufficiat s̄ z uniſo
 ao ſi tam̄ eis appuo abbte uinū ī ḡrangijs bibē ſit
 p̄miſſum. z ſi forte uineē ī fra ſep̄ta ſiunt ḡngiar
 de uino ip̄are nichil oīo audeāt facē ſuſi n̄ p̄ut ab

Distincio viij.

bas duxit disponendum. prohibet in super neq̄s de ordine
post opletorium frequētibz potationibz audeat
uti. q̄ uo d̄tū fecerit. p̄niam pagat leuis cul
pe si sup hoc fuit s̄probatz ul' iunctz. **Explicit**
distincio. viij. Incipit distincio. viij. q̄ tenet. ij.
ca. De magis receptioe & p̄fessioe oisoz. c. 7.

Prouideat abbas ū mltitudo oisoz erige uideat.
monachū sacerdotē ydoneū & discretū mat̄is
mouibz ydicū q̄ p̄st̄m̄ i uictu & uestitu laycos
fr̄es exēplo suo edificet. & eis magistrū ostituat &
ofessorē. Et tam̄ de grauioribz causis ul' de q̄bz ab
bas p̄cepit ad ym̄ eos remittat sic & ofessores de
bēt face monachoz. ¶ In diebz sabbator. ul' u
gillis solennitatū i q̄bz o munitate solet. ad locū
o grūū exeat ofessiones eoz more solito receptu
m. simulit̄ & mane post ym̄ā ū usum fuit oppor
tere. Et si tantz fuit num̄q̄ alij & socij ad dant̄
ad hoc op̄. ¶ De cā. tenēdo abbatē si p̄ses est. ul'
etiam p̄ore amoneat. & cū eis si usq̄ fuit solq̄ accē
dat. alijs & horis q̄cūq̄ o usq̄ ei de ofessione loq̄ uo
lūt. ad locū ydoneū se cedat. n̄ i omni labore fuit.
monachoz. ul' cū cet̄is erēs ad labore. ¶ Semel
iebdomada horis q̄bz abbas ostituūt circuat officinas
& firmoz domos. & tūc singulis ul' simul pluribz

loq̄ potit de ordie. ul' de utili ofolacione ⁊ salute
aie. alit nec ouis nec hospitiu loquat̄ i monaf
terio nec exeat de clauftro fine licēcia fpali. **S**i
ifirmoz oufoz aftos aliquē uiderit de ifirmis op̄
hie ofeffoie. eū faciat uenire. **I**dem magif oufis
q̄ fiunt i abbacia. nec licēciam tribuat cū aliquo
collo q̄ndi dandi aliqd ul' accipiēdi. feu eundi q̄cū
que qz nō ptinet ad eundē. **A**d ḡngias cū ei
fiut oftitutū uadat certo tēpe ū cā. teneat ⁊ ofe
ffiones recipiat. ⁊ oibz loqui potit. ⁊ talē fe ce
hibeat ut de aduētū eiꝝ aiābz eoz edifica
ao debeat p uenire. **T**ū ūo aliqui i ou
fos recipi debēt. i cā. monachoz pmo recipi
ant. dūde i cā. oufoz. q̄ hac de cā q̄libet
die potit aggregari. **D**e putet̄ aut̄ eis
magif oufoz ydoneꝝ ad mores ifruēdos ⁊ docendū
de ordie. **H**ouiaꝝ oufoz fi pannos s̄ emerit. tales
emat quales habemꝝ. mantellū ūo nō habeat.
Nullꝝ ūo oufoz libru habeat n̄ difcat aliqꝝ n̄
pat̄ n̄r. **C**redo i d̄m. ⁊ m̄e m̄i deꝝ ⁊ aue maria. ⁊
ceta q̄ debēt dici q̄ i feriꝝ ē ftatutū nō tamē littera
s̄. cordeteng hec adifcant. **Q** ūo sub habitu laicali i
facris ordibz oftituti i oufos recipiunt̄. cū hoc abbt̄
oftit̄ eiaant̄. ul' int̄ familiares cū corone karactē

Statutario

teneant. **P**ost añu ueniat nouiag i ca mōchor
i pstraty ueniā petat. z surgēs i pium abbtis cū in
tōgato sponderit de stabilitate sua. dicat abbas
det t d p seūanciā. z respondeāt o s amē. Et relicta
omī ppetate. faciat p fessionē hoc in. Veniat añ abba
tē flectet genua z uingat mang suas ponatq; eas
iter mang abbtis z p mittat ei obedienciā de bo
no usq; ad mortē. z abbas respōdeat. deo det t uitam
etnā. z dō ab omībz am. z osculato abbate exeat z dis

3
3
903
Conuersos nos de
ia moros nem
deicam spula

cedat. **E**t sciendū q; ab illo die quo petitionē fecit
i caplo mōchor z recepto ē i p bacione dūsoz i
ordine nro mōchoz nō fiat. q; si suadēte diabolo
erierit de ordie z mōchi ul canonici reglārem
hritū recepit. de posito hritu i dūsum reci
pianz n forte q; absit factū ordine recepit.
q; si fecerit. ad hritū reglāre de iceps nullatenq; ad mi
trat. **T**ales ūo ubiq; fieri potest i dūsoz recipi
ant. q; laborē unig mercēnarij possint singli cōpen
sare. **Q**uāq; laborē sibi iunctū. ad iplere nolūt.
redigat ad familiāres hritū usq; ad nutū uisitatoz
z pane uescat̄ inte tim grossiou. z nō frēs ppo in
mine sed dūsi uocēt. **De uigilijs z horis dūsoz.**

Habz diebz septēbris usq; ad cenam dō pu **capit. ij.**
Hatis diebz pulset cāpana maior i apiete ultimo

65
rui.
psalmo p̄mi nocturnu. ⁊ tūc iūsti ad uigilias oēs sur-
gant. dca aut̄ clla p̄t nocturnos. mox sibi iunctos
ereāt ad labores. ¶ Pascha aut̄ usq; ad id̄o sep-
tembus qz m̄dianas nō habēt puatis dieb; usq;
ad laudes pausent. pulsatoq; signo surgant ⁊ ereāt
ad eccl̄am. f̄isq; ozonib; uigiliatū laudū ⁊ eadē p̄me
ereant ad opa osueta. ad cetas uō horas diei nō eāt
ad eccl̄am. s; ubiq; laboraūnt faciāt orōnes suas
n̄ dies sūt feriati. ¶ Om̄ias uō ⁊ festiuis dieb;
q̄b; nō laborāt tā hyeme quā estate qn̄ ē monachi
surgere teneant. ¶ In festiuitatib; aut̄ q̄b; laborāt
i hyeme. surgāt ad sonitū signi i capiēte sedo noctur-
no. ⁊ finita clla. post tēdm laudam; ereāt ad labores.

¶ Porro q̄ de grangis ul' de uia eadē die uenerūt
eāt dormitū si uolūnt post q̄tū. Respōsorū de cā-
tatū. ceta uō rō ereāt s; totū f̄uicū audiāt n̄ eos obe-
diēcia reuocāūt ad aliq; faciēdum. Festis uō dieb; q̄b;
laborāt i estate. pulsato signo ad cātica. oēs surgāt ad
eccl̄am. ¶ Coniūsi uō de abbacia cotidie ad eccl̄am hora
opletozū teneant̄ ut. ¶ Coniūsi uō q̄ sūt i gngis a
k̄tis nouēbris usq; ad cathedram sc̄i petri uigilent c̄ra
q̄rtā p̄tē noctis. ⁊ a cathedra usq; ad pascha. ⁊ ab yde-
ib; septēbris usq; ad k̄tis nouēbris sic surgāt. ut oēs
ordnes uigiliatū ⁊ laudum p̄ficiāt ante diē. Apas

ad obsequium
omnes dies a
plena
dies

Distinatio

cha aut usq; ad p̄d̄as v̄lus septembus. incipiente luce
surgere teneant. tā ad uigiliās quā ad ceteras horas ta-
bula pulset in om̄ib; ḡngijs. ⁊ tanquā mōchi orōēs
facē teneant. Post ereccionē aut ⁊ signaculū siduo
sūnt aut plures. dicat p̄or eoz eoz. **Or̄** i ad iuro-
num meum itende. ⁊ respondētib; om̄ib;. **Dñe** ad
adiuandum me festina. ad uigiliās s̄b sequa-
tur p̄or eoz. **Dñe** labia mea ap̄ies totū. **V.** ceteris q̄
usq; fiat t̄cio eūdē. **V.** respondētib; om̄ib;. de inde
dicat sub iur̄co pat̄ n̄r. q̄ dicto dicat p̄or oib; audientib; **Or̄** p̄
t̄ceti dicat. **Sic.** **V.** ⁊ h̄ usq; uic̄e s̄is fiat. post **or̄** ac̄ sic̄ erit.
subsequat̄ om̄s p̄ore incipiente. **h̄** n̄c̄et. ⁊ cetera om̄ia.
⁊ tūc p̄or dicat i audientia totū pat̄ n̄r. tā ad uigiliās
quā ad om̄s horas ad iungētes p̄ dñm n̄m ⁊ cetera.
ceteriq; respondeat amē. deinde dicto ap̄ore b̄nedic-
tio dño. ceterū deo gr̄as subsequant̄.

De festis missis ⁊ cōmuniōne sūorum. ap̄lin̄ r̄ctūm

In ycapuis festiuitatib; sūsi nō laborant sed
laboyib; req̄escūt. videlicet i Natalis dñi ⁊ tri-
b; sequētib; dieb;. In cōciatione. ⁊ epiphia. parasce-
ue. In die pasche ⁊ ij. s̄ia. In ascensione dñi. In pente-
costes ⁊ ij. s̄ia. In festo corpus i. In om̄ib; solennita-
tib; b̄te marie. Philippi ⁊ Jacobi. In natiuitate s̄c̄i
Ioh̄is b̄te. Ap̄lor̄ pet̄ ⁊ pauli. Jacobi apli. Laurentij.

66
viii.
Bartholomei. Mathey. Michael. Symonis et Jude
Omnium sanctorum. Mariani episcopi. Andree apostoli. Thome apostoli
Dedicationis ecclesie. que in albaa morantur non laborant.
sed que sunt extra terminos operantur. et que infra si necesse fuerit
faciant quod eis fuerit imperatum. **P**ropter autem penuriam
suisos. et ipsos suos decet maioribus et honestioribus
occupati indulgetur ut que uoluerint. in quocumque presbiteres
laycos non suspectos sed bone fame et satisfactionis ho-
neste sibi faciant desuui. **I**n quibus autem solemnitati-
bus suis laborant. et monachi feriantur. suis que in albaa
sunt prima missam tantum audire teneantur. **S**ole-
nitates uero in superpositas suis in quibus agant quod et scia-
res die suo. **I**n albaa uero quando et monachi ita que audi-
ta prima missa exeant ad labores. **N**ullo quocumque in quibus
uel albaa dominicas et festis diebus in quibus suis non laborant
in uecturis nisi promouctualibus de feriendis uel ecclesiis constru-
endis faciant suos laborare nisi neccitas aliter exegerit
faciendum. **Q**uibus autem uero diebus due missae canuntur. papul
que ieiuniis. uel quando presens defunctus fuerit. monacho.
nouas. suis. et in solenni comine defunctorum missarum in
essint nisi obediencia aliud precepit faciendum. **I**n ecclesia uero
in reuocacionibus et inclinationibus et ceteris obseruacionibus sic mo-
nachi debent potius se habere. **U**ad aquam autem benedictam
sic permisit uniuscuique monasterii dispositio sic accedat.

Discretio

Sepies uo scabūt dūsi i anno n̄ q̄ creb̄ ul' can̄
ēta de cā abbas iudicauit aare ssurū. videlicet i Nat̄
do. In p̄ficacione b̄te. marie. In cena do. In pascha.
In penthech. In natiuitate b̄te marie. In solenni
tate om̄um scōr. Qu' uo diebo sup̄dictis cōicere nō po
tit die qua cōpetēter occērent potit cōicere. Es
ūsis n̄is. abbas uo longe remotis. licet extra abba
cias n̄as cōicere si tamē alibi uisum fuit expedire.
De caplo silencio & disciplina dūforam. caplin. iiii.

Om̄ibz dūsic diebz p̄t eos q̄bz genalit̄ fmo i
caplo monachoz fit. q̄bz tm̄ dūsi i gredūt cā
monachoz. In crastino etiam Nat̄ do. pasche. & pentecho
stes. finita missa matutinali i gredūm̄ cōūsi cā suū
ut teneat̄ eis cā. ab abbate. ul' ab aliq̄ cui sup̄ hoc cō
miserit uoces suas. q̄ ueniēs an̄ quū resideat cētis sta
tibz om̄ibz ūsis uultibz ad orientē dicat p̄iosa i aspe
ctu do. & ē. q̄ sequēt̄ more solito mōchoz i uia director.
respondētibz dūsis q̄ fiunt respondētibz. de inde reside
ant. & dō benedicite & responso dñs. faciat smonē.
q̄ fco. ul' finito. & sub iuncto ab om̄ibz amē. dicat ille qui
perit cā. locam̄ de ordie n̄ro q̄ si recipiēdy ē nouicia dicat
dūsi cui hoc i iunctū fuit. nouicia est recipiēdy tūc il
le q̄ p̄est dicat. dūsi q̄dam recepty ē i cā. mōchoz. ueniat
& intem̄ eū i ordine suo. & iussum illiq̄ adducat eum

p[ro]p[ter] d[omi]n[u]m cu[m] p[er]na uerba st[ati]m an[te] e[um] exponat b[er]e
 ut asp[er]it[ur] ordi[n]e r[e]p[re]h[en]ditate de inde oret p[ro]p[ter] sene
 tancia eis. & d[omi]n[u]s ab om[n]ib[us] an[im]i. iubeat i[n] suo ordine co
 llucari. Tunc petat uenias & p[ro]clamet. & p[ro]m[er]ia a
 gatur sic i[n] ca[m] n[ost]ra. q[ui]b[us] p[ar]tis d[omi]n[u]s ad tutoriu[m] n[ost]r[u]m
 te[n]et. & t[er]m[in]o[n]e celu[m] & t[er]m[in]o[n]e i[n]clinet h[um]ilit[er] & discedat.
 p[ro]m[er]isue uo q[ui] aulibet mag[ist]ro s[ed] deputato i[n] obedi[en]t[ia]
 p[er]t. i[n] ca[m]. recipiat disciplina[m]. & t[er]m[in]o[n]e dieb[us] h[um]i reside
 t[er]a d[omi]n[u]s comedat sine mapa. **¶** Ab o[ra]t[io]ne uo pentech
 usq[ue] ad nat[ur]a d[omi]n[u]s. & ab o[ra]t[io]ne cyphie usq[ue] ad p[er]seha om[n]i v[er]o
 s[an]c[t]i accipiat disciplina[m] n[isi] fuit aliq[ui] festiuitas i[n] qua non
 laborat q[ui] sup[er] hoc eis durit i[n] dulgendu[m]. Ad si aliqua
 de ca[m] i[n] pedunt. s[an]c[t]e p[ro] disciplina dicat se p[er]ces. v[er]o m[er]i
 tis. ul[ter] i[n] ca[m] p[er] n[ost]r[u]m. **¶** Inq[ui]b[us]cu[m]q[ue] uo officio teneat
 silenciu[m] monachi teneat & d[omi]n[u]s. nec aliq[ui] officiu[m] i[n]
 g[re]diant sine licentia sp[irit]uali. **¶** In sup[er] i[n] refectorio
 suo & d[omi]n[u]m t[er]m[in]o[n]e o[ra]t[io]ne teneat silenciu[m] & p[ro]ter hoc i[n] om[n]i
 bo locis alijs. n[isi] forte iussu[m] abba[te]s. ul[ter] p[ro]us i[n] aliquo
 de i[n]munito loco loquant[ur]. ul[ter] ca[m] de licentia cellararij
 si cellarario data fuit hec potestas. **¶** Simil[iter] q[ui] i[n] q[ui]n
 g[ue] h[ab]et d[omi]n[u]s teneat silenciu[m] ad m[er]e fac & post. & p[er]letu
 um & d[omi]n[u]s i[n]t[er] h[ab]et h[ab]et suas. **¶** Et sciedu[m] est quod sine ca
 p[er]is eis loq[ui] n[on] licet n[isi] d[omi]n[u]s laborat ul[ter] i[n] infirmitate
 co[m]p[er]is detinet. **¶** T[er]m[in]o[n]e cu[m]q[ue] uo d[omi]n[u]s i[n]tra alia[m] ul[ter] e[st]

220
 221
 222
 223
 224
 225
 226
 227
 228
 229
 230

Distinccio

silenciū suū sciēt fregit aut p̄ ut dcm̄ e nō te
mitt̄ pena fēt̄ fraccionis silēncij p̄ q̄libet
uice sustineat p̄ ut sup̄ra disticcione. viij. ca. vi.
de hui' t̄nsgressōibz est notatū. De refectōe. ūsu.
cibo. mirto. & munione d̄isorum. cap. l̄m. v̄.

Qonuoctis aliq̄ signo d̄istis ad refectōne
dicāt om̄s b̄nedicite k̄ruel. r̄peel. k̄ruel
pat̄ n̄r de idē p̄or̄ dicat. & ne nos iducis. &
aly respōdeāt s̄. uba nos a. tūc p̄or̄ signū faciat di
ces. In n̄ne pat̄s & fi. & s. & aly respōdeāt am̄e.
resideāt ad m̄sam. sc̄dm̄ suū ordinē comedēdo. &
si forte q̄s t̄cio ūsum i. abacia p̄diderit. ablata
porcione sua uini ultimo comedat illea uice.
Pacta refectōne surgēs p̄or̄ i. ap̄iat ante m̄
deo. & dicat totū ūsum. & aly aliu. s̄icq̄ alternatim
dicāt alios ūsq̄. ad iūgētes. Gloria p̄ri. sic ē. k̄ruel.
p̄re n̄r. de idē p̄or̄ dicat. & ne nos. alyq̄ respōdeāt.
Sub uba nos a. & sub iūgēte illo b̄nedicamo. d.
aly respōdeāt deo gr̄as s̄icq̄. ec̄cam i. gressi. dicāt sub
silēcio p̄ri n̄r. f̄cōq̄ signo ap̄ore signātes se & in
clinātes discedāt. Seruitores ūo i. refectorio fini
ant ūsum & istud p̄ri n̄r. nō dicāt. **I**n iūgēte q̄q̄
nō d̄z istud p̄ri n̄r. s̄ i. ap̄iēte m̄te m̄i d̄z i. trabūt
oratoriū sup̄to cibo. **E**isdē abis uescēt̄ d̄isi q̄bz

108
lib. xiii.
et mochi. **¶** Reges in abbacia iudicauerunt abbas ep
ortete summe mirtu sumat illud. **¶** Item quod
quantitas hec sit medietas libere panis sui. ul' ma
ior quantitas grossioris panis et aque. **¶** Si uero in gurgis
non ieiunabunt nisi panis ieiunus. et aduentu et
si. *frat.* **¶** In septembris usque ad xl. et habebunt
libra panis. in super de pane quantum necesse fuit
grossiori. **¶** Conuasi qui in domibus uirum abbatia habitant et la
borant uirum ipsam consuetudinem in ipsis domibus comedant.
ne aliter liceat hoc in mutare. **¶** Conuasi uero in gurgis
minuat non: sed in abbacia quam abbas precepit id agendum.
qui autem contempserit perdat minutionem illam. **¶** Conuasi
uero in abbacia minuti. tertia die post prandium recedere teneant.
Nec in gurgis capanas habeant nisi panes nolas. si uolu
erit ad refectorem dufos in refectorio conuocados. **¶** Co
nusi autem qui in uillis gurgis cellaris ul' messis cellarum
sine capis nisi eas habere poterint ut. in gurgis seu cella
ris extra suum comederit refectorium ul' biberit. in seq
uenti die panis et aqua penitus sustinebunt. *De uestitu*

¶ uestitu dufos est capia. *lectis et tunc dufos. c. vii.*
tunica. calige. capucium tunc copres scapulas
atque pectus bubulas tunc et dufogatus pastoribus am
pliore mensura abbas potest pueri. **¶** Pelles quod
grosse sint et simplices. quod sicuti alibi usum sunt. de

ipsis grossis pellibus cum iam ueteres sunt alijs opus
 oportet non in de ueteri pano fiat. **¶** Eius autem albas
 in ordinatum matellum est id quod super dicitur est ab albe
 quo superueniente duso portare deprehendit. illi te
 tuncat. et quod tali usque fuit. pannum matello careat.
 et in ea. uapulet. et vi. feria sit in pane et aqua. **¶** Post
 autem dussis. iij. hinc tunicas si albam usum fuit et
 porte. **¶** Solis autem fabris dedit hinc camisas non
 tamen nigras tamen modo et rotundas. Pelles siluestres non
 opent dussi nec in albacis camisas in nec uarias. in
 gias seu alias hinc et si quolibet in hinc dingerit an
 eas emere non licet. **¶** Coniisi in gungis botas non
 habeat si nec in albacis non forte in uiglias alie con
 tesserit albas. et ipse sint ueritate. si hinc duso. nouas
 habuit donec eas ceciderit. **¶** omnia vi. feria sit in pane
 et aqua. **¶** Pectos uero habeat sic monachi per lena
 loco cuius pellibus. utat. **¶** Coniiso uero duso caput
 non lauet. non forte delecta ipse in firmitate lauat si
 non potest. quod aliter fecit in ea. duser ubi. **¶** Coniisus et coce
 de ut quicquid nichil rasura habuit. et ipse rasura habeat
 ut in eadem uniformitas obsuet. **¶** De dussis gungiar
 dicitur et festis diebus ad albacia uenientibus in disposi
 one albis erit secundum pauatate ul' mansuetudine duser
 et locorum portare nec in suo ordine comedere ul' seorsum

f. c. d. abbas ueniat. u. p. x. fieri potit simul ueniat.
 7 simul recedat. n. abis utat n. q. p. age. s. malib. donat
 h. e. recepit paschale. licet ea i. cena do. s. ugenti rece
 pisse. **C**onuisa uo q. i. u. t. r. e. e. teneat silentiu i. u.
 feccione sua 7 post. p. l. e. t. e. u. i. 7 habeat se i. omib. sic
 n. i. o. s. h. o. i. m. i. n. u. e. t. e. e. d. u. r. e. c. t. o. **Q** uenies ad monastiu
 n. i. a. o. r. d. i. s. n. r. i. p. e. m. i. a. t. e. n. e. a. t. o. r. d. i. n. e. s. u. u. s. i. c. u. i.
 n. f. a. u. t. d. a. l. o. q. u. i. t. r. i. l. o. q. a. i. d. i. s. o. s. t. a. b. u. l. a. r. i. o. **C**o
 ced. e. i. l. i. n. e. d. i. s. u. m. s. t. a. b. u. l. a. r. i. u. 7 u. m. l. o. q. a. i. d. i. s. i. s. o. r. d. i. s.
 n. r. i. s. e. t. e. n. s. h. o. s. p. i. t. a. l. o. l. o. q. s. o. l. e. t. **Q** u. a. u. t. e. q. u. i. t. 7 d. i. s. i. m.
 i. t. o. r. e. s. a. f. e. s. t. o. s. e. t. e. n. s. n. f. u. i. t. i. n. g. u. s. u. l. c. e. l. l. a. r. a. r. i. s. u. e. u.
 n. i. u. u. t. m. o. n. a. c. h. i. t. e. n. e. a. t. n. d. e. d. i. s. o. s. e. u. e. q. u. i. t. a. t. e. a. l. b. a. s. u. r.
 g. e. t. e. n. e. t. i. t. a. t. e. a. l. i. t. d. u. r. i. t. d. i. s. p. o. n. e. d. u. **Q** u. a. l. i. t. p. s. u. p. s. i. t.
 u. n. o. d. i. e. s. i. t. i. p. a. n. e. 7 a. q. u. a. 7 d. i. s. i. d. e. f. o. r. i. s. u. e. n. i. e. r. e. s. s. u. p.
 u. e. n. i. a. p. s. t. r. a. n. t. **E** x. p. l. i. c. i. t. d. i. s. t. i. n. c. t. i. o. v. i. i. i. **I** n. c. i. p. i. t.
 d. i. s. t. i. n. c. t. i. o. v. i. i. q. o. t. i. n. e. t. i. i. i. c. a. **D. e. p. a. t. r. i. u. t. a. t. e. u. s. i. t. a. c. i. o. n. e.**
i. n. c. o. r. p. o. r. a. c. i. o. n. e. m. o. n. a. l. i. u. c. a. p. l. i. n. p. r. i. m. u. m.

Quiaq. p. abbas patritate abbas monialiu

Quo titulo bona fide 7 noine suo abbas deo mo
 possiderit. illa de ceto possideat. 7 habeat pacifice 7 qe
 te. motasp. iam olim ostentibus ordis iudicio tinnuatis
 7 sopias omib. de ceto sup hoc ca. ge. audiecia de negat.

Et qaiq. uisitaueit monachoz ul' monialiu abba
 nani carta sue uisitacois cui aue. uisitat. sebere

Distinctio

nō om̄tat. Quęcūq; uō abbatissa ul' quāq; ouēty
monialū patre abbatē ul' aliu ab eo m̄stium. ut of
ficiū uisitationis ad m̄te renūit uō fō cā abbatissa
quā p̄uissa. z cellararia se nouint i excoicōni ac
deposiciois s̄nas i adisse. Conuēty uō itōā s̄ntē su
pponat. **M**atres uō abbtēs seu uisitatores de cō
silio senior suoz aūtē. ca. ge. s̄m ip̄arū facultates
taxēt numerū p̄. ita q' amōstio saltē possint h̄re ui
ctū necarū z uestitū. Quē numerū si abbatissa ul'
p̄uissa auge p̄sūp̄sit. sine pat̄s abbat̄s licētia sp̄ali
p̄receptionē ul' alio quoq̄m absq; retractōne aliqua
deponat. z hōis receptio talis p̄ nulla penit̄a habe
at. **A**bbatissa uō q' filias habēt nō it̄ sint uisita
om̄ib; que s̄iunt ab abbtib; i monialū abbat̄s. s̄ ip̄i
abbtēs p̄ se uisitet z corrigat ac statuāt que s̄m for
mā ord̄is uiderit statuēda. Abbatissa uō matres si
postmodū access̄ it̄ possint caritative corrigē si qua
lucenerit corrigēda. dū m̄ caueāt p̄ om̄ib; ut de hys
q' statuūt uisitatoz i minūe. mutare ul' in d̄rū sta
tuere oīo aliq; nō p̄sumāt sic nec ea q' matres ui
sserit redigē i scripturā. **N**ulla q; monastia mo
nialū sub n̄re. ul' iurisdictione n̄ri ord̄is de ceto
construat. ul' ordini associet. maxime cū idub̄ a sede
ap̄lica sit i dultū. monastia uō q' iā sunt ord̄i socia

ta nullatenus exiret sine licentia ca. ge. **De iurisdictione, confessione et clausura monialium. c. 11.**

Anno d. m. cc. lxx. octogesimo. ix. In monasteriis quibus moniales ordinis sui in cluse erant quecumque in sint. ut in posterum fuerint perpetuo sint in cluse. De alijs uero monasteriis monialium fuerit ois que in constitutione bonorum plenius continetur. **M**oniales uero que de cetero ordi nro incorporari contigerint quantumcumque firmis in cludi poterint an in corporacionis assensum firmiter ac perpetuo in cludent. **O**mnes moniales ordinis loquantur de confessione per fenestram ad hoc congrua deputata per quod in firmantes et receptis uisitationibus cum quibus de confessione in eorum possunt et nulli confiteantur nisi patri abbati. uel cui ipse commiserit personam cum per dominum ipse. privilegium spirituale sit in habitum. ne aliquis de confessionibus uel absolucionibus earum se in committente audeat nisi de patris abbatis licentia spirituali. **N**on tamen liceat eis confiteri capellanis suis. nullis que sacerdotibus seu religionis cum utique tam confitentes quam audiens ipso iure suam excommunicationis incurrat. nisi forsam per abbas huiusmodi capellans iam confessis. audiendi confessiones dederit potestate. **N**ec abbatibus seu moniales confessiones seu absoluciones seu quocumque alia cum personaliter accedant ad ea. ge. si si excommunicatione fuerint aperte debent absolui. uel ab alio cui ipse commiserit uices suas. **N**ec ali

Distinatio

qui exceptis uisitationibus episcopi et domini pro delegatis,
parricidii, iuramentis capitis predicant. Nulla quoque monialis
loquatur in aliquo nisi per necessitatem ex necessitate
ul' laquevanti modo simili iuramentum, exceptis illis
tassis, cellarariis, et aliis cum eruerit ad domini negotio
ca percurandi. **C**oncedi tamen ut cum bonis et honestis
personis, ita loquatur loco et tempore congruenti, et uisitationibus
quibus licite locum possunt. **C**um personis fore filiis
non sint cognates proes ul' fratres ul' consanguinei nulli modo
moniali liceat habere privata colloquia ul' secreta quomodo
non in presencia abbasse ul' locum tenentis et in audientia eius
de et loco ad hoc deputato, quod aliter fecerit, eadem bonum auferat.
Nulla etiam pro uisitationibus claustrum monialium ingrediatur
nisi fuerit tam reuenda quam honesta quam et sine aliquo
no et scandalo ingressu nequeat decessum. **N**ec puella
claustrum monialium eundem ul' uisitari. **Q**uatenus pro
mittat. **N**ec puella hitu seculari, mulieres et seculares in
claustris uisitare ul' in firmamentis non pro nocent. **C**onui
gatis in super seculum hinc non pro mittat. **I**n monasteriis quoque mo
nialium districto inhibet, nisi quibus personis regularibus
ul' secularibus in extrema necessitate, carnes de cetero
ministrat, si tibi uentuales personis extraneis si necessitas
fuerit, tam ministrantes apponat una die, uel aut aliter a
tanti fuerit, tam ministrantes quam ministrari paritate pro

71
abiacione huius punitur. **De benedictione huius et de
reacione admodum spiritualium. capitulum.**

Benedictione autem huius ordinis sicut in
vicariis. alioquin in nuptiarum habito. faciat mo-
nialibus. p[re]s. abbas ut eam imitatores seu alij abbas
ordis de huius tam albatu tam licentia spali et solum
necesse in cura monialis. Unde dicitur que in p[re]sens esse te-
ner. in p[re]fessioe illius que benedictio. **De recep-**
tione vero puellarum in decemum non sunt.
hys que in curia puellarum data sunt monastis
oblata que expendantur et de consecrationibus monialium nu-
lla albatissa seu monialis se inmittat. sed patrum
albatu dispositioni totaliter committat. ex parte ca. ge. de ca-
meris et quod nulla habeat. exceptis illis a quibus monastia
sunt fundata sed et si que iam facte sunt. vel fieri in pote-
rum dicuntur. **Moniales autem ordinis non omnino p[re]sum ha-**
beant sine necessitate. **Unum autem moniales ordinis non so-**
late in anglis domibus huius habeat una forma. **videl.**
nulla sine marello vel marello sine cuculla itaq[ue]
ille que hactenus marellos habuerit habeat illos. si cu-
cullas de cetero n[on] utantur. **Item faciat ille que use sunt**
hactenus cucullis. **Scapularibus t[ame]n laboris utantur.**
et in aliis sicut in gregis que benedicti sunt alie abbas
sunt sine cuculla t[ame]n scapularia que cuculle. **et oia**

71

Dulcitate

les i sup ul' ouise . si aspiratores symoniaci recepte . ul' oio rebelles fuerit . s'p' pena . exco' sui agnati cu' partum . . . ul' uisitatoz fuq' . . . ad alias d'nos or d'nis emtat' . no' n' de l'ra . . . ge . reu'sure r' adia tisse ad'qs misse sunt . eas reax' r'neca' . ad' h'c si noliunt p' uisitatores a'nc' ord'is expellant' . moial's uo fugiue ad ordine reu'te' . aut i' ena'u' o' tagi dephese' . . . au'm' seu uisitatoz arbitriu' . . . i' uerita puniat' . **Abbat' uo nol'eto' re cipe deponat' .** Sique uo nullis casib' i' adent' p'q'ly monachi ul' ouisi i' carcerat' . s'it' autem ma' a pent' . **Et q' abbat'isse ca' . ge . no' habet uent'as . re suis excessib' ta' i' uisitatione qua' alias . quocies necesse fuit . cora' uisitatoze petat' . r' ab ip'o uisitate re ul' de eio p'cepto amonachis pelamet' . r' cari gant' .** Hoc ide' statuit' de correcc'one moialium ord'is uniu'si . **De i' struacione abbatissaru' capellane r' ouis'is monialium . capitulum . quartum .**

Nulla moialis ord'is i' abbatissam promueat' que t'cessimu' etatis no' opletur sue annu' . Siqua uo i' abbatissam i' sumit' idem u' diuisi' inter eis q's i' uenit i' hitu se co'fermet . **Et si aliqua ad officiu' electa fuit abbat'isse officiu' illud abba tissa eide' i' iungere no' omitat' .** **Conu' si aut'**

